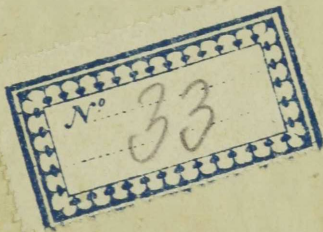

С
XXII

с 562

9/VI

Academischer Verein

Dorpat

אהבת

ל

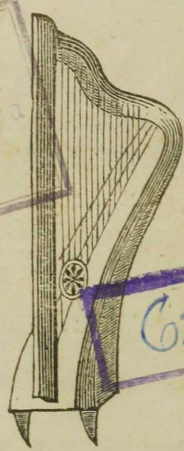
1856?

ואא דוד ומיכל

Уважательная просьба

מאת

יהודה ליב גארדאן

68807

מהיפית ומדינעמית אהבה פתענוגים :

(שיר ז' ז')

ווילנא

שנת תרי"ז לפ"ק

6442

9/16

אהבת

4xIV A-37689

דוד ומיכל

שיר יְדִידָת

סאת

יהודה ליב בן אשר גארדאן

טורה כבה"ס לעברים אשר בפאנוועז.

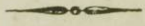
וויילנא

בדפוס ר' יוסף ראובן ב"ר מנחם מן ראס

שנת תרי"ז לפ"ק

ДАВИДЪ И МИХАЛЪ,
т. е. Романтическая Поэма изъ Священнаго писанія.
Сочиненіе Лейбы Гордона Учителя Попевѣжскаго Казеннаго
Еврейскаго Училища.

ВІЛЬНО Въ Типографіи Р. М. Ромма.

1856.

Печатать позволяется съ тѣмъ чтобы по напечатаніи представлено было въ Ценсурный Комитетъ узаконенное число экземпляровъ.—
Вильно 8 октября 1856 года.

Ценсоръ П. Букальникъ.

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

הַבָּאֵת בְּכוֹרִים

אלה כהן — הגדול בתורה ובתעודה

החכם המפאָר בתוך קהל ועָה, הנודע בשערים, בבאוריו
היקרים, כהן מורה בבית ספרנו, ומנצח כלוי בשירי
שפת קדשנו —

כמהור"ר

אברהם דובער בן-חיים הכהן לעבענזאהן

וְלִקְחֶתָּ מִרְאשֵׁיט וּפְלִפְרֵי הָאָדָמָה וְגו'
וּבָאתְ אֶל־הַבְּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַיָּמִים הָהֵם

(דברים כ"ו)

א

את קירות ביתי אֶעֱזֹבָה הַפַּעַם
על אדמת גֵּזֶר בֶּן רַגְלֵי הַצָּגָה ;
וּכְיֶלֶד עֵגֶג יַחַת מְקוּל רָעִים
כֵּן תִּפְחַד גַּפְשֵׁי אֶף רוּחֵי בֵי פָנָה ,
על אֶרֶץ הַסּוּפְרִים עוֹד גַּר הַנְּנִי
אִין מִכִּיר לִי שֵׁם — וּמִי יֶאֱסֹפֵנִי ?

ב

וּבְאֶרֶץ הַסּוּפְרִים אֵימִים יִהְלְכוּ !
על אִם הַדֶּרֶךְ פִּשְׁוֹדִידִים יִרְאוּ
לְצִים בְּעֵלֵי חָצִים , קִשְׁתָּם יִדְרֹכוּ ,
דָּבָר מֵר יִזְרוּ , זֶה אֶל זֶה יִקְרְאוּ :
« שׁוּר זֶה חֲדָשׁ הוּא , בְּתֵרוּהוּ , תִּפְשׁוּהוּ ,
וּזְרוּ פָּרֵשׁ עָלָיו — לְשִׂאוֹל שִׁפְתוּהוּ ! » .

ג

שֵׁם עַל הַגְּבוּל שְׁמַרִים נְטָרִים יַעֲמִדוּ
 הֵם בְּזָרַע עֵז אֲמַתְהָתִי יִמְתְּחוּ
 וַיִּבְרְרוּ מֵעַרְבֵי יִשְׁקֵלוּ יִמְדוּ
 וּבְחֶרְפָּה גַם אַחֹר אוֹתִי יִשְׁלְחוּ:
 « אֵין חֶפֶץ בְּשִׁירִים לְבְנֵי הַחַיִּים
 הַתּוֹרָה בְּאֶרֶץ — לֹא בַשָּׁמַיִם!! » .

ד

וּבְנֶפֶשׁ בְּכַף הַגְּבוּל אִם עֲבַרְתִּי
 עוֹד תֵּאֱחָזֵנִי חֲלַחְלָה וּפִיק בְּרֶךְ
 עוֹד לֹא שְׁקַטְתִּי עוֹד לֹא הִטְהַרְתִּי
 עוֹד שֶׁהֵל בַּחוּץ אֶרְיִים בְּדָרֶךְ —
 הֵם הַמְּבַקְרִים הַמְּחַקְרִים אֶל כָּל חֶקֶר
 לְבוֹר טוֹב מֵרַע וְאַמֶּת מִנִּי שֶׁקֶר .

ה

חַיִּים יִתְפָּשׁוּנִי גַם אַתֶּם יוֹלִיכוּ
 לַעֲמוֹד לְמִשְׁפַּט אֶל כִּסֵּי הַבְּקִרָת
 שֵׁם שׁוֹפְטִים נְעֻלְמִים אֵלֵי יוֹשִׁיחוּ
 מִבֵּית הַקֹּדְשִׁים מֵעַל הַבְּפֹרֶת —
 וּבְדַבְרָם עִמִּי מִשִּׂיאָם נִבְעַתִּי
 וּבְקִימָם לְמִשְׁפַּט אֲגִוֶּעַ וּמַתִּי .

על כֵּן זַע לְבִי רוּחַ בִּי לֹא קָמָה
 עַתָּה עַל אַדְמַת סוּפְרִים רַגְלֵי הַצְּגָתִי ;
 נִכְרִי וּמוֹזֵר — וּמָה אֶעֱשֶׂה שָׁמָּה ?
 וַיִּלְדֵי רַבִּים — לָהֶם רַק דָּאֲגָתִי !
 עַל כֵּן , אֵדָם אֶחָד ! לָךְ אִשָּׁא עֵינֶי
 אֶסְפְּנִי נָא אֶתָּה — מִכִּיר לִי אֵיךְ !

גַּם מִכְתָּב עֲדוּת הִבֵּאתִי עֲדִיךָ
 יַעֲיֵד עָלַי טוֹב דְּבָרֵי שְׁלוֹם וְאַמֶּת ;
 שׁוֹר נָא הַכִּירָה יִבְחָנֵנוּ עַפְעַפִּיךָ
 מִכְתָּב יַד מִי הוּא וּמִי הַחוֹתָמָת ?
 הַטָּרָם תִּכְיֶירוּ , הוּי אִישׁ תּוֹשֵׁיָה ?
 הֵן הוּא מִכְתָּב רַעֲיָתְךָ הַעֲבֵרְתָּ !

»עַל אֶרֶץ רַבָּה — לִי דְבַר לְאַטָּה —
 שֵׁם הַבַּיִת הָאֵדָם עִם יוֹשְׁבֵי הַלָּד ,
 לְשִׁמּוֹ הַגֵּשׁ סִפְרָךְ כְּתִבְתָּ עִתָּה ,
 וַיְהִי כָאֵב רַחוּם לָזֶה הַיֶּלֶד .
 לָךְ רַק וְאָמַר לוֹ בִּי לִי אֶתָּה עֶבֶד ,
 אֲזוּ יִסַּךְ אֶל רַאשֶׁךָ , יִזְבַּד לָךְ זָבַד .»

ט

עָבַד לְעִבְרִית אֲנֹכִי עַד גִּצַח
 לָהּ כָּל חוּשֵׁי בְּי לְצִמּוֹתוֹת מְכַרְתִּי
 אֲדַמָּתָה אֶעְבֹּד וּבִיזָע עַל מִצַּח
 וּבְגִנָּה גַם אֵל הַפְּרָחִים קִצְרְתִּי
 אֹזֶר תּוֹרָתָה הָיָה לָמוּ לְשִׁמְשׁ
 וּנְצִרְתִּים רַק אֲנִי מָרַם וּרְמַשׁ .

י

(לְבִי לָהּ לְבוֹר , רֵאשִׁי לְאֲבָנִים ,
 רוּחִי מִפֶּח , יַעֲטִי לְמַקְבֵּת ;
 וּלְעֵתִים שׁוֹנוֹת תִּירַד מִשָּׁמַיִם
 מִצְפּוֹן לְבִי אִזּוּ זָהָב שׁוֹאֶבֶת
 וּבְחֶרֶט רֵאשִׁי תַעֲשֶׂנּוּ כְּלִי
 גְדוֹל יִתֵּר מִמֶּנּוּ — וְהוּא פְּלֵאִי !) .

יא

אֶסְפֶּה אֶפּוֹא , אָדָם ! אֶסְפֶּה הַנָּעַר
 מִיְדִידוֹת נַפְשֶׁךָ הוּא לְךָ שְׁלוֹחַ
 וּפְרוֹשׁ כְּנֶף עָלָיו עֵת יֵצֵאתוּ שְׁעַר
 וַיְהִי צֶעֶדוֹ גָּבוֹן , לְבוֹ כְּטוֹחַ . —
 וּלְנַפְשֶׁךָ גַם אֶתָּה מוֹזֵר אֵינְנִי
 הֵא לְךָ אֶתוֹתַי — אוֹלֵי תִכְיַרְנִי !

יב

תלמידך אנכי — אף כי לא באתי
אל בית ספרך קחת מפיה לקח,
צוף מציתי משיריך קראתי
ובדבשם רקחתי גם לי יין רקח;
ובתפשי בעט ובעודני עלם
אתה היית לי סמל וצלם.

יג

בנה אני — אף כי לא הולדתני,
אבל אל בנה המת אח הייתי
כרע כאח רחמתי רחמני
ובעודו בחיים בו אף חייתי
גם, הוי אח! ספדתי בסגר עיניהו — *)
ואחי בנה הלא בן לך הגהו!

יד

עבדך אני — קבל עם אנידה!
וכעבד לאדוני, כבן אל אביהו
הבן הבכור הוה נפשי הולידה
לך ה פה בן בקדש הגשתיהו;
קח נא ורצה בו תודת תלמידיך
גם אהבת בנה, גם ברבת עבדיך.

ה מ ח ב ר

*) הקינה אשר נשאתי על מות ידידי זה, שמורה עודנה אתי ככתובים,
והיא היא הנזכרת בספר שירי שפת קדש מחברת ז' נד. 241.

פתשגן השיר

כל כותב בְּסֵפֶר דברי ימות עולם לזְכָרוֹן , או להורות דעת לדור אחרון , לא יוכל התנהל לאט לרגלי הקרות אשר באו ולגול את ספר היחש לַיְחֵשׁ את כל המסֻבּוֹת הרבות , הגדולות עם הקטנות , מבטן איזה סֶבֶה יֵצְאוּ ; כי אם רָמִים כָּאֵל ישפוט על ארצות ויושביהן , ועל דורות רבים ועתים רחוקות פעם אַחַת . כרוח יחלוף על פני תולדות הימים ויקַפֵּץ על הררי הזמן על גבעות עולם ; וכאגדת אזוב יאחו בכפו את גבעולי כל המקרים אשר היו לעצים אדירים ויעשו ענף ונטישותיהם שלהו עד אפסי תבל ; כי לו יֵצֵא יֵצֵא בעקבות כל נושאי ספוריו לְנִיד מספר צעדיהם אז יֵאָרֶךְ ספורו כאֶרֶךְ עת המקרים . ומה גם הכותב דברי הימים לעם בני ישראל , אשר מיום היותו יחיה באמונתו כי כל הנעשה תחת השמש כפי עליון יֵצְאוּ — ההוא יכונן לבו לחקר סבות ולשפוט בעד ערפל על פשר כל המאורעות ? הן לא דרך זה עָמְדוּ להלך בגדלות ובנפלאות מֵעַם שומעיו וקוראיו ! כי אם יספר כל המעשים תכופים איש אחר אחיו ככל אשר ראו אותם בני דורם נעשים תחת השמש ; והקורא המתבונן בשומו לבו למצוא פשר דבר ישתומם ויִבְהַל למראה עיניו לראות את יד ה' הגדולה המנהגת עולמה בחכמה ותִמְלֵא כל חדרי הבריאה כל הון יקר ונעים . אם נראה את הסֶבֶה מֵרֵם ילד יום , לא נתַמָּה על החפץ , כי נוכל לדעת מראש את אשר יהיה , ולא יתגעש לבנו פתאום ; ואם אחרי היות המעשה הרב כחידה סתומה בעינינו נמצא פתרונה ונסבתו איכה נתפלא על חכמת יוצרו ומסבבו ! איכה נתפעל לראות כי אין פֶּעַל קל ודל

בכל מעשי ה' הנורא אשר אין לו מהוה חפץ; ואין הוש מתוח, נטוי כדק, אשר לא יארג בשלמה הגדולה הזאת!! .

כאלה וכאלה נרא ונשתומם על כל מדרך כף רגל אשר נדרוך על ארמת הקדש אם רק תהיה נר על ראשנו, והאמונה מטה עז בירינו לבלי נכשל במחשכים וחלקקות. והמקום הקדוש הוא אשר התהלכה בו נפשי ימים רבים ותלקט את הגיוני השיר הזה — הוא אחר מהם! .

אהרי אשר יספר לנו כותב ספר שמואל (א' ט"ז) את דבר הקִשָּׁה דוד למלך בסתר בתוך אחיו בבית לחם, יעזבהו פתאם ויעוף ביעף עד גבעת שאול ויספר כי סרה רוח ה' מעם שאול ובעתתו רוח רעה; והקורא אשר לא יוכל לצרף את שני הספורים האלה הרחוקים למראית עין, יעבור עוד מעט ורָאָה כי קרובים המה במאד מאד: כי יד ה' עֲשָׂה חיל היתה בזה להוליך את שאול שולל למען יבקשו לו איש מנגן, ובא דוד הָרְעָה הנבהר עתה לרעות את עמו, לבית מלך, למען ילמד שמה את משפט המלוכה; ועל כן הוסיף הכותב שומר אמונים ובעתתו רוח רעה מ א ת ה' להראות לדעת כי לא ע"פ המקרה באה הרוח הרעה לבעת את שאול כי א מ א ת ה' היתה זאת*) . — עיין בפנים השיר — . וכמעט בא דוד מאחרי

(* עיין הבאור בזה . ודומה לזה מאמר משה מהוקקנו עליו השלום בספר התורה אשר שם לפני בני ישראל (בראשית י"ט כ"ד) וה' המטיר על סדום ועל עמורה גפרית ואש מאת ה' מן השמים . "יִכָּר פִּי דוֹכְרֵי אֲנֹן האוֹמְרִים כִּי לֹא אֶצְבַּע אֱלֹהִים כִּי אִם יָד הַטֶּבַע חָלָה בְּסִדּוֹם וּבְנֹתֶיהָ וְרַק זֹעָה הוּא רֵעַשׁ הָאָרֶץ הַפְּכָה מִשְׁרֵשׁ , כֹּאשֶׁר נִהְפְּכוּ אֲלֵפֵי שָׁנִים אַחֲרֵי כֵן*) שתי ערים גדולות בארצות המערב הרקולנוס ופוכפיי בהמטר עלימו הר השיפה (פעוזכיוס) פחים אש ולהבות חמסים, לְכַלֶּה לְהַשְׁחִית! הנה רק

(* מהפכת סדום ועמורה היתה בימי אנרכס בערך חלף ז' מאות ושבעים לניירה (2000 פ"ק) ומהפכת פמפיי בימי מלוך טיטוס ברומא (79 י"ק) ג' אלפים תהל"ט במשך זמן יותר מאלפים שנה .

הצאן ביתה מלך ונפש יהונתן נקשרה בנפשו*, ויותר מזה כי גם בת המלך כל כבודה מפנימה בזתה לכל מעדני מלך וליקר כל תפארת, ותשכח את מרום מולדתה ומשפחתה, ותשם מהסוס לפי הגאווה הקוראת כשופר בלבב בני הנעורים ממרום עם הארץ ותצנח לאהוב את הצעיר בבני ישי בית הלהמי את דוד הרעה, איש רש ונקלה (שם י"ח כ"ג)! כאשר תען בזה הפרת שני הכתובים: ותאהב מיכל בת שאול את דוד (שם שם כ') ומיכל בת שאול אהבתהו (פסוק כ"ח) — והאהבה הזאת לא היתה בקצף על פני דמי העלומים הרותחים בעורקיה למראה עלם ארום וצח עם יפה עינים, אשר בין רגע היתה וברגע שאול תחת — כי אם אהבת נדבה אשר הכתה שרשיה כלבנון בלבבה

רק למען סתם שפתותיהם שנה משה רבינו בדבריו — מאת ה' מן השמים (!!!*) להגיד לעמו המאמינים בדבריו באמונת אמן כי מן השמים ירד האש והגפרית ולא מבטן הארץ, ומאת ה' היתה זאת ולא מאת הטבע; וכי ה' לברו כעצמו ובכבודו שנה את מערכות הטבע בעת אפו; והוא ולא אהר אהו בכנפות ארץ ועומה לנער ממנה רעים וחמאים.

(* הכאור התקפה בפסוק זה (ש"א י"ח א') עיין שם. ולדעתי יפרש מאמר ונפש יהונתן נקשרה בנפש דוד כמאמר מוסגר ושיעור הכתיב: ויהי ככלותו לדבר אל שאול ויקחהו שאול ביום ההוא". ולשון ונפש יהונתן נקשרה, שנקשרה כבר כמעט הכיר אותו וראה בו שהוא יודע נגן גבור חיל כו" (***) ומה שהזכיר פה באהבתם הוא לסיים ויתפשט יהונתן כו' כי הוא ראה בתת שאול לדוד את סדיו ויסירם מעליו כי לא נסה ללכת בם, ועל כן אחרי אשר הראה את זרוע עזו ושאל לקחהו לביתו, ויהונתן כבר אהב אותו כנפשו טיטים רבים, התפשט ויתן לו את נשקו למען נסות בו את דוד.

(* שים עיניך גם על האהבה המושגת נמלת ואש, המסיס את הכל אהריו למאמר צפני עמו.

(**) וז"ל הרו"ע צ"ב עקדה שער ע"ו: כי הנה לפי שכבר עשה יהונתן בן שאול תבועה גדולה בישראל מזה המין (שעשה דוד בהריגת גלית) כו' כבר היתה לו סגולה זאת כו" הוא מה שממך אל זה הספור ואמר ויהי ככלות כו' אמר ש כבר היו כעין נפש אחת צפני גופים ולזה אהבת נפשו אהבו, כו' ע"כ.

עמוק — אהבה עזה כמות אשר נתנה עז בלבב בת בטחת לבוז לחמת מלך, להקריב את מנוחת חייה וכבוד נעוריה עשרה ואשרה וישרה קרבן כליל על מזבחה.

ודוד — אשר היה לבו רגש ורך כדננ אל כל יופי ונעם ומעיו ככנור יהמו בידי הזמיה לא היה גם הוא יצוק כאבן לבלי שמוע בקול האהבה בת אל הדוברת לאדם מעמקי לבבו, כי גם בזה היתה אצבע אלהים לתת אהבה בלבב דוד ומיכל למען עשות את כל הגדולות הכתובות בספר השמים. אפס כי לא הרהיב דוד הרעה עז בנפשו לרעות את הרעיון הזה הגדול והנפלא ממנו: לאהוב את בת המלך אשר לקחהו זה לא כביר מן הננה מאחרי הצאן ויאספהו אל ביתו כאורת! — כאשר יעיד בו מאמרו אחרי כן, אחרי אשר כבר גם גלו עבדי שאול את אזנו כי חפץ בו המלך, לאמר: "הנקלה בעיניכם התחתן במלך ואנכי איש רש ונקלה?" (שם י"ה כ"ג) אולם אחרי אשר הורם אבן נגף זה כמסלות לבבו היתה גם אהבתו אליה אהבה בלי מצרים, יקרה בעיניו מכל סגולות מלכים והמדינות ער אשר חרף נפשו למות או לעשות לו שם גדול ונשא במרומי שדה הקרב. ומי הפך את רוח עזו בצאתו לישע עמו בפס דמים ויהרוג בקלע ובאבן את גלית הגתי אשר כל אבירי שאול חתו מפניו נסגו אחור? , אך האהבה תכון עמו*); וברדתו הוא ומתי מספר אנשיו שערי פלשתים לכרות בארץ אויב מאתים ערלות איש, גם שם זרועה תאמצנו. ואם החריש הסופר ולא גלה לנו את

(* כשמוע דוד כי את בתו יתן המלך לאיש אשר יכנו אמר "עכדך ילך ונלחם עם הפלשתי הזה" — ולא יכול דוד להתאפק משאול את פי העומדים עליו פעמים שלש: מה יעשה לאיש אשר יכנו? כאלו לא האמין לבו להשמעת אזניו, ורקמלות, ואת בתו יתן לו" לקחו לבבו כי יתר ההבטחות תבאנה מעצמן, כי אחרי אשר יתן המלך את בתו לאשה יעשרנו עשר גדול ויעשה את ביתו חפשי כי לא יוכל המלך התחתן בכוז נשפחות. ונוכל לחרגם ואת ביתו כו': נפדרעפן ער ויין פלשטעהויו פרויט געוואכט עט"ז.

מצוקת לב האוהבים בימי דוד ומרודו בברחו מפני שאול בעד חלון ביתו אשר שלח מלאכי קָוֹת וישמרו את הבית עליו להמיתו, בעת נתנה מיכל העדינה האוהבת נדבה על אפה ועל חמתה לאיש אחר אשר לא אהבתו — הנה בטח לבו על הרוח אשר הערה ממרום על כל לב בשר לשות את אֶסּוֹן רעהו לנגדו תמיד ולהצר בצרתו כבְּצֶרֶת נפשו. והוא גם הוא שב ויודיענו אחרי כן כי עוד לא שקעה אש אהבתם, וברבות הימים — וכל האופנים התהפכו על פיהם ועטרת שאול התנוססה על ראש דוד שנוא נפשו, בבוא אבנר לְהִסָּב אליו את מלכות ישראל, התנה אתו את תנאו ראשונה לא תראה את פָּנַי כי אם לפני הביאך את מיכל בת שאול (ש"ב ג' י"ג), האם לא יקרה לו מיכל מכסא המלוכה? ומי יודע כי לולא השיבו את מיכל לדוד אם קבל אז את המלוכה על ישראל?!

עתה נשובה נא להפכה לפנינו בספר הזמן עלים אחרים ונתבונן על מעמד אהבת דוד ומיכל אחרי שנים רבות! — לא ארכו הימים ולב דוד נהפך בקרבו ותקע נפשו כמיכל ראשית אהבתו וראשית אָשְׁרוֹ. וביום העלותו את הארון ולבבו מלא שמחה על כל גדותיו עד כי פָּזַז וקָרַךְ בראש הומיות כאשר לָמַד לעשות בימי נעוריו ברעותו את צאן אביו במדבר, ובטוב לבו עליו היה מחלל ומרקד על נאות שדי, ומיכל בת שאול אשר לא ישרה נפשה בזה כי רוח גאון ונָדָל לבב הערה על בני מלכים ביום גיחם מבטן אמם הוכיחתהו באמרי נעם, וברברי תוכחה הדוקיים הָאָזֵן ומתוקים לנפש לאמר: «מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום לעיני אַמְהוֹת עבדיו» * כְּהִגְלוֹת נגלות אחר הַרְקִים — אז לבש הוא חמות כִּמְדוֹ וישב חרפתה שבעתים אל חיקה בדברים עוברים משכיות לבב לאמר: «לפני ה' אשר

* הכוונה במלות «אמהות עבדיו» היא על הנשים המשחקות אשר נאספו בלתי ספק בהמון רב לראות בשמחת מלכן ועמן ולצאת לקראתם בתפיש ובמחלות / כמנהג הימים ההמה.

בהר בי מאביך ומכל ביתו כו" — היצאו דברים כאלה מקרב לב איש אשר רק זיק אהבה אחר עוד יבער בו? הזאת היא מִנַּת הָאֲפִים אשר היה לו לתת לאשה אהובה ביום שמחתו בחלקו לכל ישראל אשפר ואשישה? הן לא רק להציל את כבודו הוא יצא ברברים יורדים חררי בטן כאלה, כי אם לגלות על פניה לעיני כל בני ביתו גם את קלון בית אביה אשר מאסו השם ממלוך על ישראל*), ויצו אותו לנגיד עליהם • הוי! הוזה הוא דוד המשיש נפשו בכפו, ותלְקִי אבנים בכף קלעו לרדת במקל יד ובילקוט הרועים לקראת גבור ענק עטוי מנן ותחרא חרב וכידון, בשמעו כי המלך יתן את בתו לאיש אשר יִכְנו — המַמְהָר לשקל מַהֵר למלך מאה ערלות אויביו לאַרְשׁ במו את ידידות נפשו ואת נפשו השליך מַנְגֵד? ! הוזה הוא דוד המשיב ריקם פני איש שר גדול ונשוא פנים בעמו הבא להִסֵב אליו את מלכות ישראל טרם הביאו את מיכל אשתו?!! — .

אך בעוד יתמה קירא בו על החפץ והשנוי הפתאומי הזה, ישפיל עיניו מטה וראה את סִבְתוֹ בצדו: "וּלְמִי כָל בַּת שְׂאוּל לֹא הִיָּה לָהּ וְלֹדֵד עַד יוֹם מוֹת ה' *) • כִּנְנֵת הַסּוֹפֵר לְהַצִּיל בּוֹה אֶת יִשְׂרָאֵל נֶפֶשׁ דָּוִד וְלִרְחֹץ בְּנִקְיוֹן כִּפּוֹי כִּי לֹא מְרוֹם לִבּוֹ בַחֵל בְּעֵלּוֹתוֹ עַל כֶּסֶף הַמְּלוּכָה בְּמִיכָל אֲשֶׁר אֱהָב בְּהִיּוֹתוֹ רוּעָה, וְלֹא יָד אֱהָבָה זָרָה הִיָּתָה בְּעוֹכְרֵי הָרֵאשׁוֹנָה, כִּי אִם יָד חוֹבֶת טוֹבֶת עִמּוֹ וּמִמְלַכְתּוֹ הַחֹקֵה עֲלָיו. כִּי אַחֲרַי אֲשֶׁר הִסְבָּה לוֹ גַּם מַלְכוּת יִשְׂרָאֵל וְתֵהִי הַמְּשֵׁרָה עַל שְׂכֵמוֹ הַחֵל לְהַפֵּק

(*) גם סופר דברי הימים למלכי יהודה החרד רק לכבוד בית דוד, יגיד לנו מי משניהם הפעל לב ומי העולב בהכחידו תחת לשונו את מענה דוד וכלה דבריו במלות: וּתְבֹזְ לוֹ בַלְבָּה! (ד"ה א' ט"ז) .

(**) לפי הדרש שקלה מיכל למטרפסה (מנהדרין כ"א) והיה זה עונשה מן השמים על בזותה את דוד בלבה — ומי יגיד לי נכחות מדוע לא נזכר העונש הזה בדברי הימים? ומה טוב היה לו להציל בזה את כבוד דוד אחרי הזכירו את הבזיון אשר בזתה לו מיכל בלבה!

זממו הגדול אשר הִנֵּה וְהָרָה בשפוני לבו ימים רבים , להרכיב את עמו על במתי ארץ , ולשום את ממלכתו שרתי במדינות . ויעש חיל ויך את כל אויביו מסביב מכה בלתי סרה : באדום וארם שם נציבים ובלהיי הפלשתים מתגורסן לבלי יוסיפו להרגיו את ישראל כאשר בראשונה ; כואב ועמוֹן נחתו מקשתו ומקִּטְח ומִבְרוֹתֵי וּמְשַׁלְּל עַמִּים רַבִּים כָּלֵל הַדֶּרֶךְ בֵּית אֱלֹהֵיו וּבֵיתוֹ ; את מֶלֶךְ צוּבָה כֶּרֶת בְּרִית וְאֵת חִירָם מֶלֶךְ צוּר עֲשֵׂה חוֹה — ככה רמה ידו על צריו מחוץ ויהי עֲשֵׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְכָל עַמּוֹ . אז נשא ישורון ראשו ויהי לַמַּמְלָכָה מִתְנַהֶגֶת בַּסְּדָרִים יִשְׂרָאֵל וּבַחֲקִים מִזְּקִים ! וּמִלְכֵם רַב הַפְּעֻלִים נִשְׂא עֵינָיו גַּם לַיָּמִים יִצְרוּ לַהֲשֹׂאִיר לַעֲמּוֹ בֶן יוֹרֵשׁ עֲצַר אֲשֶׁר יֵשֵׁב עַל כִּסְאוֹ אַחֲרָיו לְבַלִּי יִשׁוּב עַמּוֹ אַחֲרֵי מוֹתוֹ אֵל עֵינָיו וּמְרוּדוֹ וּשְׁפָל מִצְבוֹ מֵאַפְסַ עֲצוּר וְעִזּוּב , כֹּאֲשֶׁר נָפְלוּ הַלּוֹךְ וְנָפְלָה מֵאִין מַעֲמַד בִּימֵי שְׁפוּט הַשׁוֹפְטִים בְּאַרְצָה כִּמָּה מֵאוֹת שָׁנָה לִפְנֵינוּ ; וּלְבַלִּי יֵאבֵד כָּל שֵׁם וְשֹׂאֵר לוֹ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים כֹּאֲשֶׁר נִכְחָדוּ יִשְׂרָאֵל מִבֵּית הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר קִדְּמָהּ . וְאִם כֹּה חֲשַׁב דוֹד כִּי אֵז לֹא בְּעֻלָּה הִרְחִיק מֵאַהֲלוֹ אֵת מִיכָל הָעֲקָרָה וַיִּקַּח לוֹ נָשִׁים אַחֲרוֹת תַּחֲתָנָה ; כִּי זֶה דֶּרֶךְ מוֹשְׁלִים צְדִיקִים הַרוֹעִים אֵת עַמָּם בְּתוֹם לִבָּבָם וּבִתְבוּנוֹת כְּפִיהֶם לְהַקְרִיב אֵת כָּל חֲמֻדוֹת נַפְשָׁם קֶרֶבֶן כָּלִיל עַל מִזְבֵּחַ טוֹבַת אֲרָצָם וְעַמָּם .

עד כה הִנָּחְנוּ הַסּוֹפֵר בַּסְּפּוּרָיו הַקְּצָרִים בַּמְּבֹכֶת חַיִּי מִיכָל הַמְּהַלְלָה וְהָאוֹמְלָלָה בְּנָשִׁים , וְעַתָּה הִנֵּה עֹזְבָנוּ עַל אִם דְּרָכָה וְלֹא נִמְצָא עוֹד שֵׁם וְזָכַר לָהּ בְּכָל סִפְרוֹ כֹּאֲלוֹ יִגִּיד לָנוּ מֵרֹאשׁ בְּאִמְרוֹ «עַד יוֹם מוֹתָהּ» — כִּי יִשְׁכַּחְנָה כִּמֵּת מֵלֵב ; כִּי לֹא שְׁוֶה לַסּוֹפֵר הַמְּסַפֵּר קוֹרוֹת הַגּוֹי כְּלוֹ לְשִׁית לִנְגַד עֵינָיו הַקּוֹרָא חַיִּי אִישׁ אוֹ אִשָּׁה פְּרִמִּית אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל הַצְּטֻרָפוֹת לַחַיִּי הַכָּלֵל — וְאַנְחָנוּ , אֲשֶׁר תּוֹלְדוֹת יְמֵי מִיכָל כָּל מֵלֵאכְתָּנוּ , אֲשֶׁר כִּבְרַ לְמַד לְבַנּוֹ לְרַחֵשׁ לָהּ דְּבַר טוֹב , וְהַנִּיּוֹנִי כְּבוֹד עַל צְדָקָתָהּ וְתוֹם דְּרָכָהּ , הַנִּשְׁכַּחָה גַּם אַנְחָנוּ ? ! לֹא ! עֲלֵה נַעֲלָה בְּסֵלֶם הַשִּׁירָה לְעוֹלָם

החזיונות ונמצא שמה את אשר יהסר לנו במשעול החיים, ובת שירת תגיד כמתנבאת כי אחרי אשר צרו למיכל בצר לה היכלי ענג בירושלים — כי בלי תפונה הציקו לה צרותיה ותכעיסנה — שבה אל בית אביה כנעריה אל ארמון נָטִישׁ בנבע העיר לכלות ימיה במנוחות שאננות הרהק משאון עיר המלוכה*). שמה ישבה מיכל בודדה ותמלא כפיה חסד ותום ומעשה הצדקה, ותכל עיניה בצפִיֶּתָה ליום קץ חייה אשר נקמה נפשה בם. כי אם עזה כְּמֹת אהבה בעוד היותה, מה קשתה ומה נוראה היא אחרי אשר נשארה מעל! התבל היתה לפניו כעמק עכור ויום המות כפתח תקוה אשר דרך בו תעל למקום שובע שמחות ונעימות נצח, במקום לא תשלטנה מסבות החלד ברגשי רוח ונפש, במקום תשוב אל גן עדנה אשר גרשה ממנו בארצות החיים, והאהבה פרוֹחַ תפרח לה אף גילת ורַגְן, כאשר היה בימי חֲרָפָה, בְּאֲבִיב שנותיה על האדמה.

אלה הרברים המה הגזע אשר ממנו יצאו כל ענפי השיר «אהבת דוד ומיכל». המתחיל מיום בוא דוד ביתה שאול ואהבתו את בתו, עד מות שני הנאהבים הנעימים האלה, ומסַפֵּר כל השנויים והעֲתוֹת אשר עָבְרוּ על אהבתם; ונושא על שפתיו גם ראשי כל תולדות ימיהם. והשיר כָּלוּ וַיִּפְרֵד והיה לשנים עשר שירים קמנים — ואלה הם ושֵׁשׁ הדברים הנמצאים בם.

השיר הראשון.

תכנית העיר גבע ומסְבִיָּה. מעֲרָה נָבֵעַ היכל שאול המלך. יפי מיכל בתו צדקתה ותום לבה: שועים רבים מאפרתי

(*) אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר: «וחמשת בני מיכל בת שאול אשר ילדה לעדריואל המחלתי: וכי מיכל ילדה והלא מרב ילדה? אלא מרב ילדה ומיכל גדלה כו'» (מנהדרין דף י"ט) הנה זה היה מעשה מיכל אחרי שלחה דוד מעל פניו לגדל בנים נעזבים, ולהתעסק בצרכי משפחתה אשר כמעט נכבה נרה תחת השמים.

העם ידברו על לבה להיות להם לאשה, אך אזניה אטמות לכל
אנחותיהם כי היא אוהבת את דוד הרעה.

השיר השני

מעשי אלהים הנפלאים אשר יעשה בסתר ויבקם בצפוני
העתים, ובהבשילם פרים אך אז נראה אותם ונשתומם על
הליכות עולם כי בחכמה יסדו, וכל מקרה וכל מעשה קל ודל
קולע אל מטרת תכלית גדולה ונשגבה — אין בהם מותר
ופתלתול! על פי אל יודע האותיות לאחור היתה שומת להערות
על שאול רוח רעה למען יבקשו לו מנגן וינתנו לדוד מהלכים
בביתו, לקרבה אל כסא המלוכה, לרעת משפט המלך, לעזוב
את הננה ואת העדר ולעמוד בראש הגבורים תופשי מלחמה
ובראש המזמרים תופשי כנור ונבל. דוד מנגן ביד באזני המלך
והשרים, לוקח לבות כל שומעיו ולבב בת המלך, ונופל בנפשו
כתוא במכמר האהבה.

השיר השלישי

דוד על יד חלון מיכל שופך הגיונו בכנור; מיכל שומעת
את שיתו ומשיבה אהבה אל חיקו. וברוחה הפביר תעיר את
רוחו לעשות גדולות בשרה המלחמה (תהלים מ"ה).

השיר הרביעי

עצמת האהבה. נצחון דוד, מפלת גלית. דראון פלשתים
וקול המין העברים חוגג. הנשים המשחקות. מיכל מעטרת
את דוד רצון כצנה.

השיר החמישי

הקנאה. קנאת שאול ברוד. מאה ערלות פלשתים.
דוד משים נפשו בכפו, יורד פלשתים, מכה בהם מאתים איש
ומטלא ערלותיהם למלך. שאול נותן את בתו מיכל
לדוד לאשה.

השיר הששי

איש הקנאה גזרתי בלבב שאול . שאול שולח עבדיו
לשמור את בית דוד להמיתו בבקר (מזמור נ"ט) . מיכל מורדת
את דוד בעד החלון . הנבל המנגן מאליו .

השיר השביעי

הַנְּאֻהָבִים כַּתְּרָאִים פָּנִים בִּיעַר בַּגְּבֵעָה טָרַם יִבְרַח דָּוִד
מֵעַל הָאָרֶץ , דָּוִד יַעֲטֹף בְּמַרְי שִׁיחוֹ וּמִיכַל תַּחֲזֹק יָדָיו הַרְפוֹת .
הַשְּׂבוּעָה לְשִׁמִּיר אֲמוּנִים (מזמור כ"ב) .

השיר השמוני

בְּשִׁמוּעַ פִּלְשֵׁתִים כִּי הִגְלָה דָּוִד שֶׁבַט מִכָּז מֵעַל הָאָרֶץ
וַיֵּאֲסֹפוּ אֶת כָּל מַתְּנֵיהֶם צִבָּא רַב לְמָאֵד וַיִּבְאוּ וַיַּחֲנוּ בְּשׁוֹנָם .
שְׂאוּל טָרַם לִכְתּוֹ לְמַלְחָמָה ; פִּתְרָתוֹ וּמִכְשׁוֹל לְבוֹ . לֵב הָאָדָם
נִבְיָא הוּא וְחַשׁ עֵתִידוֹת לִפְנֵי בּוֹא יוֹמוֹ הַנּוֹרָא שֶׁלַח מְלָאכִים
קְלִים לְשְׂאוּל בְּאֹרִים וּבְנִבְיָאִים וְהוּא יוֹשֵׁב וּמַחֲכָה עַד בְּאֵם . עַד
כִּה וְכִה וְתִדְרָמָה נִפְלַת עֲלָיו , וּבַחֲלָטּוֹ יִרְאֶה אֶת אֲרֻצּוֹת הַחַיִּים
מִשְׁכַּן תְּלָאָה וְדָאָנָה , וְאֵת בֵּית הַקְּטָן מִנּוּחָה שְׂאֲנָנָה , וְהִנֵּה
הוּא חַפֵּץ לְבָא אֶל הַמְּנוּחָה , אֲךָ כִּהְנִי נּוֹב הַמְּגָאִלִּים עוֹד בְּדַמְּם
יִגְדְּרוּ בְּעַדּוֹ אֶת דֶּרֶךְ גֵּן הָעֵדֶן . מִבְּעוֹתֵי הַחֲלוּם הַקִּיץ וְהִנֵּה שָׁבוּ
מְלָאכִיו וְדִבְרַר עֲצָב בְּפִיהֶם . בְּצַר לוֹ הוּא נָסוּג כְּאַחֲרֵי אֱלֹהִים
לִלְכַת אַחֲרֵי הָאוֹבוֹת , לֹא לְעוֹזר וְלֹא לְהוֹעִיל כִּי לְבִשְׁתַּת וְגַם
לְחַרְפַּת עוֹלָם* .

השיר התשיעי

מִלְחַמַּת יִשְׂרָאֵל בַּפִּלְשֵׁתִים בִּיהַר הַגְּלִבּוּעַ . כְּפָלַת שְׂאוּל
וַיְהוֹנֲתָן . הָאִשָּׁר הַמַּתְּהַפֵּךְ בְּמַסְבּוֹתָיו חֲלִיפוֹת . קִבֵּר שְׂאוּל מִקּוֹר
חַיִּים לְדוֹד : בְּנַפְלוֹ שָׁבָה עַל רֵאשׁוֹ עֲטַרְתַּת הַמְּלוּכָה — שָׁבָה אֶל
בֵּיתוֹ מִיכַל הַחֲמוּרָה הַיְקָרָה מִמֶּנָּה .

(* דברי הימים (י' י"ד)

השיר העשירי

חיי מיכל אחרי שלחה את דוד וַיִּקְלַט . חמת שאול נצתה
בה ויתננה לאיש אחר על אפה ועל חמתה . החמה בכל תאריה
הנמבזים והמנאָלים . היי מיכל בבית פלטיאל בן ליש , אמונתה
וישרה צדקתה ותם דרכיה . החרב בַּמָּטָה . השמועה באה ער
מיכל כי נפל שאול ובניו בהר הגלבוע . לולא אַמְצָה את לבה
תקותה על דוד כי אז התעטפה בצרתה . התקוה תשובת
מיכל לדוד (מימור מ"ה) .

השיר העשתי עשר

העת המבלה כל . נפש דוד נקעה ממיכל ברבות הימים .
הסבה לזאת . מיכל עֲזָבַת את ציון עיר דוד ושבה לגבע להיכל
עֲזָב לבלות יתר שנות חייה במשכן מבטח ובמנוחה שאננה .

השיר השנים עשר

דוד בימי זקנתו . מנעים זמירות ישראל ומשורר שירי
אֲלוֹהֵי . הַקָּאוֹת אלהים אליו לבשֶׁהוּ כִּי קָרֹב יוֹם מוֹתוֹ . דוד
חפץ לדעת את היום אשר בו יֵאֶסֶף אֵל אבותיו , ואלהים יעננו
כי הוא משַׁוֵּנִי טמוני הבריאה ולא ידעם האדם וחי (שבת פ' ב"ט)
מות דוד . מות מיכל . הנבל המנגן מאליו .

אל הקורא*

אל נא תקצוף קורא על בת השירה
כי תעד את האמת בעדי עדים;
כי על שרש דבר מלים הכבירה
אך אל יתר הוד אך קחת אזנים.

כי האמת פניה משחור שחרו
ושפתה בחרב כל לב אוכלת —
ובני איש אך יפי, אך הוד יבחרו,
ולפתח לבם תרביץ האולת.

באפר אותות בדים ונגינת חמד
אולי תתגנב אל חדרי לבמו.
אמת ויופי — מה נאווה הצמד!
אז ישגו אישים, אז תבא קרבמו.

ככה ילד רך כי יטל על ערש
ולשד חייו תינק מחלה בת תפת
ולמרפא סמים יושיטו לו חרש,
ימשחו בשפת הכוס מתק ונפת.

(* בעקבות טמרקוולט טלסמא).

ה ש י ר ה ר א ש ו ן

עַל אֲדַמַּת בְּנֵי־מִן בְּעִיר בְּגִבְעָה
שֵׁם שְׂאוּל הַמֶּלֶךְ אֹהֶה לְשַׁבַּת ;
וְהִיף מִכָּל קַרְיָה עַל אַחַת שְׁבַע
בְּחֶרֶשֶׁת אָמֵן וּמַעֲשֵׂה מַחֲשַׁבְתָּה .

גַּם הַבְּרִיאָה הַנְּדִיבָה הָעֲנִיקָתָה
יִתֵּר הוֹד וְהַדָּר עַל אַחִיוֹתֶיךָ :
בְּנֶשֶׁר בְּמָרוֹם גְּבָעָה הוֹשִׁיבָתָה
וְתָהִי שְׁלֵטָה עַל כָּל מְנַרְשֵׁיָה .

מִבְּחַר עֲמָקִים בְּשָׁמַם לָהּ הַקָּמִירוֹ
בְּאֵגֶן מַעֲיָן חֵי רַגְלֶיהָ נִרְטָבוּ
צִפְרִים עָפוֹת מִנְּגִינֹת הַעִירוֹ
גַּם רוּחוֹת עֲדָנִים סָבִיב נִשְׁבּוּ .

עַל יַד דְּרָךְ מְכַמֵּשׁ , לְדָרוֹם הַקָּרָת
מְצוּק שֵׁן סָלַע לוֹ סָנָה יִקְרָאוּ ;
רֵם הוּא וּמִצַּל בְּגִפֶּן אֲדָרֶת ,
וּמִפְּלֵי גוֹז כְּסָנָאִים יִרְאוּ .

וְלָרוּחַ צָפוֹן לְמָרוֹת עֵינַי שְׁמַשׁ
שֵׁת יַעַר בְּצִיר צֵל עֵב בְּצִהְרִים ,
בּוּ כָּל חֵיתוֹ טָרַף הֶרְמֵשׁ אִזּוּ רָמֵשׁ
כִּי עַד כֹּה לֹא עָדוּ עָלָיו רַגְלִים .

לַיַּעַר זֶה מְעַרְה־גַּב עַיִן יִקְרָאוּ
כִּי מִמְעָרוֹת צוּרָיו הָאוֹרְבִים קָמוּ
וּמְעָרוֹת שִׁיחָיו עָרוֹת הָעִיר רָאוּ
עֵת בִּיהוּדֵי אַחִיהוּ אִישׁ גִּלְחָמוֹ . (*)

וְגַהֵר מִי שָׁחוּ כְּבִדּוּלָה לְמַהֵר
עַל עֲפָרוֹת זָהָב , יַחְצֶה לֵב הַיַּעַר ;
וּכְרַעַם אֲדִיר סֵאֵן מְשִׁמֵּי זֶהָר
מִשֶּׁק הַמוֹנוֹ מְעָרוּץ כְּפִים יַעַר .

אֶלּוֹנֵי חֶסֶן עֲמִיקִים כִּתְבֵּל
קִדְקֹדֶם מִזְקֵן בְּנַחַל כְּפָפוּ ,
גִּזְעָם מֵרֵב יָמִים נְבוֹב כִּנְבָּל ,
בְּדִיהֶם גִּטְשׁוּ , שְׂרִשִּׁיהֶם נַחְשָׁפוּ .

וּבְצֵלָם כָּל חֵיתוֹ יַעַר רְבָצוּ
אֶקוּ וְצָבִי וְתוֹא , יַחְמוֹר וְאֵיל ,
לְשִׁבּוֹר בְּנַחַל צְמָאוֹנָם נִקְבְּצוּ
וּבְחֶרְבוֹנֵי הַיּוֹם לְמִצָּא צֵל לַיַּל .

כִּי דַמְמַת הַשֶּׁקֶט בְּכֹל שָׁם שָׂרְרָה
וַיִּשְׁיִמּוּן תְּהוֹ מָשַׁל עַל אַפְסִים
וַחֲתַת הַצִּיָּדִים שָׁם לֹא עֲבָרָה
וַשְּׂאוֹן קַרְנוֹתֶם לֹא הֶחְרִיד אֲזָנַיִם .

אֲךְ אֲנֻקַּת הַיְנִשׁוּף וַיִּלִּיל הַסַּעַר
בֵּין הַזּוֹלִזִּים כְּשִׁעִירִים הִרְיעוּ
אֲךְ הֵם קוֹל קוֹרָא הֵעִירוּ בְּיַעַר
וַנִּקְיֵקֵי הָרִים יֵד נוֹרָא יִשְׁמִיעוּ .

עוֹד אֲבִנֵי בָהוּ גַם כְּעִיר נִפְצוּ
מַצְבּוֹת זִכְרוֹן לַיְמֵי שׂוֹד וְלַחֶם ,
וּבְקִיעֵי חוֹמָה וּבְתֵימֵי רִצְצוֹ
וַשְּׁדוּדִים שְׂדוֹת מֵהֶם יֵצֵא לַחֶם .

וּבְתֵי מַעוֹן נֶהְרָסוּ נֶחְשָׁפוּ
רַקְבוֹן בַּחוֹמָה אֲזוּב יִצְמִיחַ ;
מִבְּעַד הַחֲרָבוֹת שׁוֹעֲלִים נִשְׁקָפוּ
גַם אִיהָ גַם דִּיהָ מִבֵּין כָּל שִׁיחַ .

וּפְלִיטֵי חֲרָב אִם שָׁבוּ בְּנוֹה , (ב)
לְבָנוֹת אֶת כְּלָה לֹא עֲצָרָה הַזְּרוּע ,
עוֹד נִשְׂאָר בָּהּ שְׁמָה , עַיִים כְּסוּהָ ;
כִּי קַל לְאִישׁ לַעֲקוֹר , כְּבִד לְנִטְוֵעַ ! .

שָׁם שָׁם לוֹ הַמֶּלֶךְ מְכוּן לְשֶׁבֶת —
וּמַעֲרוֹת הָיוּ לְמִצּוּדָה וְעַפְלָה ,
וּבְמֹת יַעַר לְמִשׁוֹשׁ עִיר נוֹשֶׁבֶת
וּמַגְדָּלִים הַגְּבִיחוּ רֹאשׁ בְּעַרְפָּל .

וַיְהִי מִרְעָה עֶדְרָא אֶל מִרְאֵה הַדָּר ,
הָרֶם לְקֶרֶת וְצַחִיחַ לְצַרִּיחַ ,
נְחָלֵי הַבְּתוֹת אֶל בֵּית וַחֲדָר ,
וּשְׂמֵחִים נִשְׁקָפוּ מִבֵּין כָּל שִׁיחַ .

הַשׁוֹעֵל ! תִּמּוּ חֲרָבוֹת לְנֶצַח !
אֵיִה הַדִּיָּה גַם אֵיִים אֵיִמוּ ?
כָּל מִקְרֹן מִפְּרִים נִפְצוּ בְּקֶצֶח
כָּל צִפּוֹר כָּל כְּנָף מִלְטוּ חַיִּימוּ .

שָׁם שָׁרֵי אָפֶס הַמְּלוּכָה קָרְאוּ
אָפֶסָה מִמְּלֻכָתָם — הַקִּיץ לָהּ הַקָּרִיץ ;
שָׁם שָׁרֵי עֶבֶר וּמְלָכָם יִרְאוּ
וּמִקּוֹר חַיִּים גְּבַעָה אֶל כָּל הָאָרֶץ .

גַּם הַיֵּבֶל מְלָכוֹת רַב בְּנִתָּה יִדְהוּ
אֶל מוֹל זֶה הַיַּעַר בְּמִבּוֹא הַקֶּרֶת
וּכְמִשְׁנֵת יָדוֹ כִּלְל הוֹדְהוּ ,
וַיִּצְיָגוּ כַּגֶּם לְמִשְׁלַת־תְּפֹאֶרֶת .

אֲתִיקִים וְשִׁדְרוֹת אֹתוֹ הִקִּיפוּ
אֲלִמּוֹת וּלְשָׁכוֹת וּמְבוֹאֵי סֶתֶר —
חֲלָנָיו מֵעַל כְּשִׁמְשׁוֹת הַשְּׁקִיפוּ
גַם גָּגוֹ הַמוֹפֵז הַזֶּהִיר בְּכֶתֶר .

וּבֵית מַדּוֹת זֶה וּרְחֵב הַיָּדִים ,
כְּדַמּוֹת אָבֵן חֵן בְּזָהָב יִתְפָּשׂ ,
מִחוּץ עֲנַד יָפִי תֵאֵוֹת עֵינָיִם
וּבְתוֹכוֹ אֲצֵר תֵאֵוֹת לֵב וּנְפֶשׁ .

כִּי עַל אוֹצֵר הַרְכוּשׁ זִמְרַת כָּל פִּלְדָּךְ ,
עַל בֵּית הָאֲזֻנָּיִם וַחֲדַר הַנְּשִׁק ,
שֵׁם גַּם הַרְמוֹן , בֵּית לְנִשְׂי הַמְּלֶךְ
אוֹצֵר כָּל חֲמֻדָּה בֵּית עֲנַג וַחֲשֶׁק .

שֵׁם נָשִׁים רַבּוֹת בִּיפֵי הוֹד נִהְדָּרוּ
אֶךְ מִי בַל הִצְעִירָה עַל כָּלֵן עֲלֵתָה :
בֶּן יִהְשֶׁף סֶהַר כּוֹכְבֵי אוֹר יִקְדָּרוּ
עַת יַפְעַת שְׁמֵשׁ עֲלִימוֹ נִגְלָתָה ! .

וְשִׁמּוּהָ עַל כָּכָה גַם מִי בַל קָרָאוּ
כִּי מְכַלְל יָפִי הוּא כָּל הוֹד כָּל צְבִי ;
וּכְמִי מִיבֵל אֲתֵם הַכֹּל יִשְׂאוּ
בֶּן כָּל-לֵב כָּל-רוּחַ הוּא נִשְׂאָה שְׁבִי .

בְּשִׁמְשׁ כִּי תֵצֵא אַחַר הַגְּשָׁם
מִשְׁחֹר חֲשֵׁרֵת עֵבִים בְּסֶתֶר רְקִיעַ —
וְזֶהב סָגוּר מִה־הוּא וְשָׁבוּ וְלִשְׁם
נִכַח הַדְּרָה שָׁבוּ אִזּו תּוֹפִיעַ !

בְּכַה נִשְׁקָפָה גַם יִפְעַת פְּנֵיהָ
מִקּוֹצוֹת רֵאשָׁה כְּעוֹרֵב שְׁחָרוּ ,
וְצִנּוּפִים כְּדוֹר סָבִיב צוּרוֹנִיָּה
תִּלְתְּלִים הַדּוֹרִים יִרְדּוּ סָתְרוּ .

עֲנֹת צֶדֶק בְּמָרוֹם מִצְהָה הַזְּהִירָה
עֲדָנָה וְגַעַם עַל חֶלְקֵת הַלְּחִי ;
יִפְעַת הַנֶּעַר עַל תְּאֲרָה הַאִירָה ,
עוֹד לֹא גָּאֵלוּ אוֹתוֹ דָּמַע וּבְכִי .

אוֹר נֶחֱמָד נִשְׁקָף מִגְּלוֹת עֵינֵיהָ
כִּי־קָר אוֹר בְּהִיר מִעַפְּעֵפִי שְׁחָר ;
גַּם אָדָם לַחֲיָה עַל לְבַנֵּת פְּנֵיהָ
כִּי־פִי רִקְמַת שְׁנֵי עַל צְמוֹר צְחֹר .

חֶסֶד כְּעֵנָן בְּקָר הַאִיר הַתְּאֵר
תְּמִת נֶפֶשׁ בְּעָרוֹץ לַחֲיָה קִנְיָה ;
תּוֹרֵי שְׁנַיִם כְּבִדְלַח לְטָהָר
גַּם שִׁפְתֵי שׁוֹשְׁנִים מִסָּגֵר לַחֲנָה .

וּכְמַגְדֵּל הַשֵּׁן הַצֹּאֵר יוֹפִיעַ
וּכְאֲדָנִי שֵׁשׁ גִּשְׁקָפוֹ הַכְּתָפִים
וּפֹה רוּחַ צַח אֵט נוֹעַ יִנִּיעַ
לֵב בַּר בְּתַמָּה וּתְאוּמֵי שָׂדִים .

בְּהַמּוֹת מַעֵין חַי מְדַבְּרָה בְּמִסְבָּה
וּכְרִיחַ תַּפּוּחִים רִיחַ אַפִּיָּה ;
תָּם חֲזוֹן וּדְעַת יִשְׁבוּ אֶת לִבָּה :
צֶדֶק וּמִישְׁרִים תִּמְכּוּ בַּפִּיָּה .

גַּם פָּרַט בְּנֶבֶל הַיַּיִטֵּב יוֹדַעַת
גַּם קוֹלָה מֵהֶנְעִים כָּל לֵב לֹקַח
אֶל הַגִּיּוֹן בְּנוֹרָה כָּל עֵין דּוֹמַעַת
וּלְזַמְרַת שְׂמַחְתָּה כָּל אִישׁ שְׂמִיחַ .

עַל כֵּן יֵצֵא לָהּ שֵׁם יָפִי בְּאַרְצָן !
עַל כֵּן אֶל בֵּית שְׂאוּל שָׂרִים אֶתִּי
בְּהַמּוֹן גָּהֵר יוֹצֵק כִּי יִפְרוּץ פָּרֶץ :
אֶת בְּתוּ אֶת מִיכַל כָּלָם יִבְעִיו .

כָּלָם רַבִּי עֲלִילָה רָמִי יַחֲשׂ
וּכְפָרַח גִּמְלַל בְּנֶעֶר יִפְרָחוּ ;
וּבִלְבַב כָּלָם תּוֹקֵד אִשׁ אֶהְבֶּה אַחַת :
אֶל זִכְרֵ שֵׁם מִי כָּל כָּלָם יֶאֱנָחוּ .

ומורם מהם פִּלְטֵי־אֵל הַנֶּעַר
הוא בֶּן לַיִשׁ — הָעִיר גַּלִּים חִבְּלָתָהּוּ .
וּכְהַכּוֹת גַּלִּים יָם בְּנִשְׁבַּב בָּם סָעַר ,
כֵּן לְבוֹ לֵב לַיִשׁ אֶהְבֶּה הַפְּתָהּוּ .

אֲךָ לֹא אֲנַחֲוֹתָיו הוּא לְבָה לְקַחוּ ,
אֲף לֹא אֲנַקַת רַבִּים אֲזַנָּה קִשְׁבָּת ;
שׂוֹא לָהּ יוֹעֵקוּ לְשׂוֹא יִתְיַפְּחוּ —
אֶת דָּוִד הָרַעָה מִיְכַל אֶהְבֶּת !!

ה ש י ר ה ש נ י

דָּוִד הָרַעָה בֶּן אִישׁ מִבֵּית לָחֶם ,
נֶעַר אֲדַמוּנִי וַיִּפֶּה גַם עֵינָיו ,
מִקְלוֹ בִימִינוֹ , יִלְקוּטוֹ עַל שְׂכָם —
בָּא בֵּיתָה מְלֶךְ — קָרָא מִשְׁמָיִם .

* * *
אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים ! מַעֲשֵׂיךָ מְהֻרָמוּ !!
חֲכַמְתָּךְ בַּיָּם הַתֵּבֵל מִקְבַּת ,
אֲךָ אֲזַנִּי סוּג לֵב מִשְׁמוֹעַ נְאֻטָמוֹ
וּבֵת עֵין עַקֵּשׁ בְּגִבוֹהִים מִשְׁקַבָּת .

כֹּל־מִקְרָה יִשָּׂא תוֹ שְׂדֵי עַל מִצַּח ,
— בָּאֵר הַיֵּטֵב הוּא אֶל נַפְשׁ יוֹדַעַת ! —

כִּי בַּעֲרָגוֹת הַזְּמַן בְּשִׁפְנֵי נִצַּח
מִזְרַע כֹּל פֶּעַל אֶת יַד אֵל זֹרַעַת !

שֵׁם — נִעְלָם מְכַל , בְּשִׁמּוֹן בְּסִתָּר
יִפְתַּח הַזֹּרַע יִתֵּן נִצְהוֹ ,
שֵׁם יִיתֵם הַפֶּרַח יִגְמוֹל הַבְּסָר ;
אֶךְ לָנוּ יִגַּל יַעַת בְּשִׁל בְּרִיּוּהוּ .

לְעִזּוֹר עִם דָּל מְבוֹר בְּרָזָל וּפְרָךְ
הַבָּאֵת בֶּן־עֲמָרָם בֵּית מֶלֶךְ מְצָרִים
וְהַנִּיַּעִיּוֹ חִרְבָה הַר לֹא דָרָךְ
לְבִין הַלִּיכוֹת אֵל אִשְׁדֵּת שָׁמַיִם .

לְעִזּוֹר בְּעַם , מִשְׁפָּט מֶלֶךְ לְדַעַת
הַבָּאֵת בֶּן יִשִּׁי בֵּית מֶלֶךְ עִם עֶבֶר
וְלַהוֹרוֹת לוֹ זְמֵרוֹת חֶקֶר וְדַעַת
הַגְּלִיתִיו בְּצִיּוֹת הַרְוֹתִיו שָׁבֵר .

כִּי בִישִׁימוֹן הַרְחַק מִתְּשִׂאוֹת קֶרֶת
בְּמִקּוֹם אֵין אָדָם וּמַעֲשִׂיו נִחְבָּאוּ
רוּחָךְ שְׂדֵי אֵל לֵב חוֹקֵר דְּבָרָת
פְּעֻלָּיֶךָ רַבּוֹ אֵל עֵינֵנו יִרְאוּ . (ג)

מִה־רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ אֶצְבַּע רַמְמַת !
מָרוֹם מִתֵּבֵל , וּבִצֵּל עֵשֶׂה פִּלָּא
וּבְמִסְתָּרַי הַבְּרִיאָה פִּעְלֶיךָ רַקְמַת ,
וְאַנְחָנוּ גְבִיט — גִּישָׁם — גְּדֵם סֵלָה .

*

*

*

בְּעוֹתַי אֵל זַעַם בֶּן קִישׁ עָרְכוּ
לַיְלָה וַיּוֹם רוּחַ רָעָה בְּעַתְתּוֹ ;
שָׂוֵא לְדָרוֹשׁ צָרִי גִלְעָדָה אָרְחוּ
נִזְאָלוּ הַרֹפְאִים הוֹבִישׁוּ וַחֲתוּ .

» אַךְ יַד הַזְמַרְהָ הִיא תִכְלָא הַרוּחַ
כִּי רַב כַּחַהּ וּמְקוֹרָהּ רָם גְּבוּהָ ;
וּמִנְגִן כִּי תִקַּח אֹז לְךָ יְנוּחַ .
קָרָא רוּפָא אֲמֵן מִסוּד אֱלֹהִים .

אֹז יִגֹּשׁ אֶחָד בְּמַבְשֵׁר עֲזָרְתָה
מִקְהַל הַנְּעָרִים וַיִּסְגֹּד וַיֹּאמֶר :
» הֵן עֲבַדְךָ אֲדֹנָי רָאָה אֶפְרָתָה
רָעָה נַעַר , מִטִּיב נִגֵּן וּזְמַר .

אַךְ לֹא חָסַר אֹז בְּרָעָה הִנְהוּ
כִּי כָל אִישׁ מִבֵּין וּגְלוּי הָעֵינָיִם
בְּבִסְפָר גְּלוּי יִקְרָא עַל פְּגִיחָיו :
נְבוֹן , אִישׁ חֵיל , וְאַהוּב אֵל שְׁמַיִם .

» חג לקוצרים הִיָּה , יום בָּאתִי בַּקָּרֶת
וּבְרִנָּן וּגִיל הָאֱלֻמוֹת נָשְׂאוּ
וַצְנוּפֵי עַל רֹאשָׁם פָּרְחֵי עֵטְרֶת
בַּחֲרִים וּבַתּוֹלוֹת לְחוּל יִצְאוּ .

» הוּא יֹשֵׁב עַל גְּבוּנוֹן פָּרֶס בִּגְבֹל
וּבְפִיהוּ שֵׁר שֵׁר נְעִים מְצוּף נֶפֶת
שֵׁר יִפֵּן כְּסֶעְרָה כָּל עֵבִי אֲבֹל
וּלְגֹן יַעֲדֹן יִהְפֹּךְ שַׁחַת וְתַפֶּת .

— מֵעַם יוֹעֵץ פְּלֹא גַם זֹאת יִצְאָה
לְבִיא בֶן יִשִׁי בֵּית מֶלֶךְ עִם יַעֲבֹר ;
כִּי עַל מַלְכוּת שְׂאוֹל הִצְפִּירָה בָּאָה
קַדְמַת שְׁלֹף בְּשֵׁל פְּרִיז לְקָבֵר . —

חֵישׁ צִירִים קָלִים אֶפְרַתָּה שְׁלַחוּ
וַיֵּצֵאוּ בֶן-עֹבֵד בֶּן עֹבֵד-שִׁדְהוּ
וּמְקִלוֹ עִם עֲדָרוֹ יָדָיו זָנְחוּ
לְתֵת זֶר אֶל רֹאשׁוֹ , שֶׁבֶט-יָדְהוּ .

מִדְבַּר אֶפְרַת גַּדָּם אֲבֹד כָּל הַדָּר
יָד נְעִים בָּרַח מִגִּבְעַ וְאָחוּ
וּכְמוֹ מְרִי נֶפֶשׁ נִפְזֹר הַעֲדָר
בִּקֵּשׁ לָהֶם מִרְעֵה בִקֵּשׁ מִי שָׁחוּ .

לא עוד ירביצם רועם בנאות עשב
ובצל קנה ינחם על מי מבויע
ולקול חלילו ירקד צאן וכשב
בנקדות בסקר בירקרק זרוע .

עתה בדביר מלכות יפרוט בנבל
ובאזני מלך הוד קולו ישמוע
ונאסיר וקי קסם בכפיר בנבל
רוח שגעון מקרבו יסיע .

גם יתר שומעיו כמעט אשתוללו
את נעם זמרתו עת כי שמעו ;
שמעו , נשמו , נמסו , נבהלו
נאלמו ובאפם רוחם בלאו .

אך ידו לא רק היא לבות לקחה
בעזוז הזמרה נעלה על כל דפי
גם נפשו הוא אסרה בשבית הלכה
מרשף אהבה מקשת עין יפי .

בקהל שומעיו יום יום עליו נועדו
בת מלך הכבודה גם היא נשקפה
ובמיתרי נבלו בימינו רעדו
רעדו מורשיה נפשה רחפה .

רַחֲפָה עַל יַם גְּדוֹל וּרְחַב יָדַיִם
כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאַרְצָן מָנוּ יִצְאוּ ,
עַל יַם הַשִּׁירָה — הִיא בֵּת הַשְּׁמַיִם , (ד)
בָּה יַחַם הַלֵּב וּסְעִפּוֹ נִשְׂאוּ .

וּנְפֹשׁוֹת תַּמּוֹת אֵין הַסְּרוּן וּבֶדֶק
בָּה תִּתְאַחֲדֶנָּה לְאַחִיוֹת תִּהְיֶינָה ;
גַּם אֶהְבֶּה גַּם זֹמֵר גַּם תֵּם וְצֹדֵק
צֹאצְאָי יִשְׂרָאֵל לֵב כְּלֶהְנֶה הֵנָּה .

וּסְעִפֵי לֵב מִיֵּבֵל כִּכּוֹר נִקְיוֹ
מִמְקוֹר הַשִּׁירָה הֵיֶקְרוּ נִבְעוֹ
עַל כֵּן בַּהַמּוֹת נִבֵּל גַּם הֵם הַמְּיוֹ
וּכְמוֹ אֶצְבְּעוֹת הַמְּנַגֵּן בָּם נִגְעוּ .

וּתְנוּפֹת יָדוֹ עַד נִפְשָׁה נִגְעָה
וּלְכָל קוֹל הַד לְבָה עֲנָה כַּסָּעַר ;
וּבִיעַת אֲזִנָּה בְּעֲלִיצוֹת שִׁיר שְׁמִיעָה
נָחָה עֵינָה עַל זֶה מְשׁוֹרֵר הַנְּעֵר .

גַּם גְּלוֹת עֵינָיו לָהּ הַמְּיוֹ קֶרְנִים
כִּי יָפִי וְתֵם לֹא יוּכְלוּ יִסְתָּרוּ
וּכְהַתוֹךְ אֹרֶךְ יוֹם בְּפָנָי מִשְׁקַע מַיִם
כֵּן הִתְכוּ לִבְבִּיהֶם יַחַד חֲפְרוּ .

כִּי בְלִשׁוֹן הָאֲהָבָה שָׁפָה אֵין אִמְרָ!
בָּה יוֹם לַיּוֹם לַיְלָה לַלַּיִל יִבְיַע ,
בָּה יִקְרָאוּ שְׂרָפִי עַל גַּעְלִים מִחִמָּר
בָּה קוֹל אֵל שְׂדֵי בַחֲלָד יִרְיַע .

אֵף לַחֲיָה הָאֲדִימָה עֵינוּ רָאֲתָה
רָאֲתָה אֶת עֵינָה כִּי אֶרֶץ הַשְּׁפִילָה
וּבִקְרָבוֹ פִּיזְנָה תִקְוָה הִנְתָּה :
« גַּם כִּי יֵשׁ שֹׁבֵר — אוֹלֵי תִשְׁכִּילָה » !

וּכְבֹּר זְמוֹת לְבוֹ גַם הוּא נִתְקוּ
קוֹלוֹ נִמְרָ אֵף נִכְזָב רַעֲיוֹנָהוּ
כְּמַעֵט אֶצְבְּעוֹת יָדָיו צָפְדוּ רִתְקוּ
לוֹיֵלָא הַמֶּלֶךְ יֵשֵׁב אֶל פְּנֵיהוּ .

אֵךְ מָה הָאֲהָבָה מֵהַיְכָבֵד עֲלֶיךָ
עֲזָה כְּמֹת וּנְעִימָה כְּחַיִּים ?
כֹּל סָגוֹר כֹּל גָּדוֹר נִפְתָּח אֲלֶיךָ
בְּכֹל תְּתוֹרֵי לֶךְ מְדַרְךָ רַגְלִים .

ה ש י ר ה ש ל י ש י

הֵן שֶׁם יֵט שֶׁמֶשׁ לְמִקְצֵעות שָׁמַיִם
אֶל סִלְעֵי יָם גָּדוֹל קִרְנָיו נִפְצוּ ,
וְשָׁבִיבֵיו שָׁבוּ מִנִּבְכֵי הַמַּיִם
וְהַמִּזֵּן כּוֹכְבֵי אוֹר בְּרוֹם יִתְרוֹצְצוּ .

בֵּין בְּדֵי שִׁיחִים הִצְנוּפִים בַּצֶּפֶת
כַּפְּנֵי יֶלֶד תָּמִים כִּי יִשְׁתַּעֲשַׁע
יִפְעַת עֲרָבוֹת וְהִכְלַת נִשְׁקָפֶת
וְרִנָּגִים יִשְׁבִּיעוּ אֶזֶן שׁוֹמֵעַ .

אֶךְ רֵאשֵׁי הָרִים בַּעֲנָקִים יַעֲמִדוּ
כַּמִּזְח יִחַגְרוּ עֲבֵי שָׁמַיִם
וְשִׁחָקִים בַּעֲנָקִים עַל צוֹאֵר יַעֲנִדוּ
עוֹד יִפּוּז מִזְהָב שֶׁמֶשׁ עֲרָפִים .

כַּפְּנֵי גִבּוֹר עֵז כִּי יִתֵּם הַדֶּרֶךְ ,
כִּי־קָר חֶסֶד אֵל , כַּפְּנֵי קִשְׁט סֶלָה ,
כַּעֲלִיצוֹת אִישׁ לֵאלֹהֵי יִכְרַע בֶּרֶךְ :
כֵּן הוֹד הַשֶּׁמֶשׁ עַת תִּסּוֹר אֶהְלָה !

וְקָשִׁי יוֹם רַבִּים לָהּ יִשְׂאוּ עֵינַיִם
כִּי בִיפִי צִלְמָה תוֹחַלְתֶּם יִבְירוּ
כִּי הִיא הַסְּכָנֶת בְּדַבִּיר הַחַיִּים
וְאִפֶּר הָעֵתִידוֹת קִרְנֶיהָ יִסִּירוּ .

אֶל סוּד אֲדוֹנִי בְּעָרֵב הִיא בָּאָה
אֶל אוֹצַר שְׂדֵי בּוֹ עֵתִים נִצְפָּנוּ ;
וּתְקַשֵּׁב וּתִשְׁמַע — וּבִעַת יִצְאָה
חִידוֹת מִנִּי קָדָם הִיא תִּפְתָּר לָנוּ .

וּבְמַעְרָה גָּבַע צִל שְׁטָה נוֹשָׁנֶת
עַל רֹאשׁ גְּבִנוֹן רֶם מֵהַיֵּשֶׁב שָׁם עָלָם
נִבְלוּ בִימֵינוּ אֶל רֹאשׁוֹ מִשְׁעֶנֶת
וְעִצְמוֹ לְרֹגְעִים יִרְהוּ בְּצִלָּם ?

הֵם , רוּחַ סָעָה ! אֵל אֲזֵנֵי תִפְרִיעַ —
כְּאִנְחָה שְׁמַעְתִּי בְּלִבֵּב הַיַּעַר !
הֵם שָׁמֵשׁ נִחְבָּא עַל קִצּוֹי רְקִיעַ —
הוּא ! דֹּמַע אֲחֻזָּה עַל לְחַיֵּי הַנְּעַר .

הוּא מְרִי נִפְשׁ וְקָשִׁי יוֹם וְרוּחַ
שְׁכֵנוֹ בַּסֶּלַע וּתְנוּ רֹאשְׁכֶם מִיָּם
וַיְחִי לְבַבְכֶם אֲזוּ , גַם רוּחְכֶם יִגּוּחַ ,
כִּי נִטְפֵי טַל אוֹרֹת נִטְפֵי עֵינַיִם — .

נָעַר אֲדַמּוּנִי הוּא וַיִּפֶּה עֵינָיִם —
הוּא דָּוִד הָרַעָה מִי לֹא יִכְיָרְנוּ !
אֵךְ מַה יִּתּוֹר בְּפָנָי שְׁמוֹשׁ עַרְבִים ?
אֲשֶׁרוֹ וּמְנוּחָתוֹ כִּי גָזַז מִנּוֹ !

* * *
שְׁלוּחַ בְּצָבִי קָל רָגַל כָּעֶפֶר
אֵךְ רוּחַ לְמַלְךְ מֵצֵא מְרַגֵּעַ
עָלָה הַמְּגִן אֶל רֹאשׁ הַר שְׁפָר
הַנְּשָׁעַן לְדַבֵּיר מַלְכוּת בְּמִקְצֵעַ .

וּבְפִיו יִשִּׁיר וַיִּגַּן עַל נְבִלָהוּ
לְרַנֵּן אֶת גִּפְשׁוֹ כִּי חֲבָלָה נִעְטָפָה
כִּי גַם רוּחוֹ הַטּוֹב סָר מֵעֲלֵיהוּ
עַתָּה מִי כֹל כִּשְׁחָר אֱלֹוֹ נִשְׁקָפָה .

שֵׁם תַּחַת שְׁמֹשׁוֹת בֵּית שְׁמוֹשׁ-חַיִּיהוּ
עֵינָיו כְּמַפְלִל בְּשִׁמְשׁ נִטְעוּ
שֵׁם יִשְׁפֹךְ בְּכִנּוֹר הַגִּזְיוֹן רוּחָהוּ
וּבְקוֹל יוֹנִים הַגּוֹת מְלִיזוֹ נִשְׁמָעוּ :

« אֲשֶׁרֵי הָאִישׁ שֶׁלֹא הִעֲפִיל גְבוּהַ
לֹא בִקֵּשׁ לוֹ הוֹד לֹא מֵצֵא לוֹ נֹהַ
לֹא הִמִּיר הַדְּבָרוֹ בְּדַבְרֵי מֶלֶךְ
וּבְכִסָּא וּבְשִׁרְבִיט דְּרַבֵּן וּפְלֶךְ » .

» בְּנוֹת רַעִים יְנוּה נָעַם וְאִשֶּׁר
שֵׁם תִּנַּח הַצְדָּקָה יִשְׁכֵּן הַיִּשָּׁר
שֵׁם יֹאמַר הַלֵּב: « רַב לִי! » בְּמֵלֵא שְׁעַל,
שֵׁם זָרָה תִּאֻוֶּה שֵׁם נִכְרֵי הַמַּעַל » .

» וּבְשֵׁאוֹן הַחַיִּים רָגַז וְעִשְׂק
לְשֹׁבֵעַ בְּטוֹב לֹא יִתֵּן הַחֶשֶׁק
בְּעַקֵּב הָעֵשֶׂר אַחֲזוֹת יַד עֵנִי
וּבְצֵל תִּאֻוֶּה בְּקַעֲוֵי בִי צִי צְפֹעוֹנִי » .

» וּדְבִיר מֵלֵא עֵשֶׂר מַה יִּתֵּן לָנוּ
לֹא יוּכַל יִשְׁבִּיעַ הָעֲלוּקָה בָּנוּ ;
בֵּית מֶלֶךְ בְּאֵתִי וּמְנוּחָה אֲבַדְתִּי
וּבְחֶרְמֵי אֲהַבָּה אֵין תִּקְוָה נִלְכַּדְתִּי » .

» מִי יִמְרִיא לְטָרוֹם יִסַּק שָׁמַיִם
וַיַּגִּדַע קֶרְנֵי שָׁמֶשׁ בְּצַהָרִים ?
מִי סִתְרֵי עוֹלָם יַחֲשֹׁף אֶל עֵינֵינוּ ?
וּכְבוֹדָה מִפְּנִימָה יוּכַל יִרְאֵנוּ ! » .

» מִי יִתְנַנֵּי רַעָה אָשׁוּב בֵּית לָחֶם
אֲתַפֵּשׁ מִקְלִי בַּכָּף יִלְקוּט עַל שְׂכָם
בְּאֵגַם בְּאָחוּ אֶל צֹאנֵי אֲשׁוּבָה
כְּשִׁתִּיל זֵית רַעֲנָן אָשׁוּב אֲנוּבָה » .

» וְיָמִי יִתְגַּדַּךְ רַעְיָה , אֶת יוֹנֵת אֵלֶם !
לְרַעוֹת שׁוֹשְׁנִים שָׁם בִּינּוֹת לַתָּלָם ,
גִּיד בְּנִרְדִּים , בְּכַפְרִים גְּלִיגָה !
מִפְּרָחֵי כְּרָמֶל לָךְ כֶּתֶר אֲבִיגָה .

בֶּן נֶפֶשׁ הַמְּנַגֵּן בֶּן הַתְּעַטְפָּה
אֵךְ אֵזֶן הַרוּחַ שִׁיחוּ שְׂמֵעָה
הַרוּחַ בְּצֵל עַל פָּנָיו חֲלָפָה
אֲנַחְתּוֹ וּבְכִיֹּו אֶתָּה נִשְׂאָה .

אֵךְ לֹא לִשְׂוֹא יֶאֱנַק לֵב חָף מִפְּשֵׁעַ !
כִּי עַל כָּל נַעְלָם יֵשׁ אֵזֶן שׁוֹמְעַת ,
יֵשׁ עוֹזֵר חֲלָפָאִים יֵשׁ מְלָכִישׁ יֵשׁע ,
יֵשׁ מוֹחֶה דְּמָעָה מֵעֵין דּוֹמְעַת .

מְלֶאכִיֹּו רֹחֹוֹת — הֵמָּה לוֹ יִשְׂאוּ
כָּל רִנָּה וְתַחֲנֶנֶה הַגִּיּוֹן וְרַחֲשׁ —
הֵם גַּם אֶל אֲזֻנֵי בֵּת מְלֶךְ נִשְׂאוּ .
אֲנַחְוֹת נֶפֶשׁ רַעְיָה עַת צָקָה לַחֲשׁ .

כִּי לֹא עוֹד מוֹזֵר לְלִבֵּב בֵּת הַמְּלֶךְ
הָיָה דוֹד הַמְּנַגֵּן מֵאִפְרָתָה ,
לֹא עוֹד רַעְיָה הָיָה אֲוֵרַח וְהִלָּךְ
כִּי אִם אֲהוּב לְכָה , נִפְשָׁה רַצְתָּה .

עוד דממת השקט מסביבו שלטה
חיש — כהדר סהר בתכלת רקיע
וכלבנת שנהב באשנב נבטה
ויפי קול מדבר אליו הגיע :

« אל גא עלם נבר אל תתיפח !
תאות נפשך תאותי גם אני ;
מיום בדביר אבי באת אורח
נעלמה אני יינה עברני » .

« במעון סתר עד כה דומם חייתי
עוד קפאו הגיוני עוד לא אהבתי
במאור פניך אור גדול חזיתי
הקיצותי — לנוח עוד לא שבתתי ! » .

« אם אמרי אשכחך עצפי אפינה
ובבית סתר לא תאחזני עינך ,
לשוא אך איגע , אך שקר אבליגה ,
באשר אלכה שם הולכים פניך » .

« ומה אתחמק ? מה אמרים ארב ?
דדיך דוד טובו לי מין !
על כל הגיון לב עמק בי בקרב
רקמה תבניתך פאישון בעין » .

» מִבְּנֵי אָדָם כָּלֶם הֵן יִפְיִיפִיתַי
וּבְשִׁפְתוֹתַי הוֹצַק חֵן וְשָׁכַל
בְּרִכּוֹת טוֹב מֵאֱלֹהִים כְּמַעִיל עֲטִיתַי — (ה)
עַל כֵּן אֶהְבֵּתִיךָ גַּפְשִׁי לְךָ יִתְכַּל .

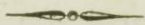
» אֵל תִּשׁוּת לֵב כִּי מֶלֶךְ הוֹלִידָנִי
וּבְנֹת רַעִים כִּי גִדַּלְתָּ אֶתָּה
אוֹ יָרוּם שְׂמֶךָ לְמָרוֹם שְׁבִיתִי אֲנִי
אוֹ מְמָרוֹם שְׁבִיתִי אֶרְדָּה לְךָ מִטָּה .

» חָגוּר חָרַב עַל יָרֵךְ , הַמְנַצַּח !
הָאֵהָבָה מִגֵּן לְךָ רוּחָה בְּךָ תַעַר
בְּדַבְרָה אֲמַת תִּהְיֶה גַם צוֹלַח
וַיִּמְיָנֶךָ תוֹרֶךָ גּוֹרֵאת בַּשַּׁעַר .

» עֲזוּב כְּגוֹר וְנִבֵּל וְלָמַד קֶשֶׁת
וַיְהִי הוֹדֶךָ גְּבוּר לְחָם וּקְרִיץ ;
שָׁם בַּפֶּס דְּמִים הַגְּבוּר לַפְּלִשְׁתַּי
מִשְׁאֵתוֹ יִגּוּרוּ אֵלַי הָאָרֶץ .

» וּבְהִיכְלוֹ נִמּוֹג גַּם לֵב הַמֶּלֶךְ ,
וְלַהֲבוֹת אֵיבוֹ זֶה אִישׁ כִּי יִצְלִיחַ
בֵּיתוֹ יַעַשׂ חֲפָשִׁי , אֶתוֹ שֵׁר פֶּלֶךְ ,
בְּתוֹ לוֹ אִשָּׁה — בְּשִׁכְרוֹ הַבְּטִיחַ

טָרַם כְּלָתָהּ — וּשְׁפָתֶיהָ נֶאֱלָמוּ
 כִּי גָדַר הַצְּנִיעוֹת פָּרְצוּ מִלֶּיהָ
 מִמְכֶּסֶה בּוֹשָׁה פָּנֶיהָ רָעְמוּ
 וּבַחֲסוֹת חֲדָרָה חִישׁ נָעוּ רַגְלֶיהָ .

השיר הרביעי

בִּירְעוּהָ כְּמוֹת אֱהָבָה . . .

מִה־עֲצָמֹת מִה־גְּבוֹרֹת אֱהָבָה בְּחֶלֶד !
 אֵת לֹא חָלַק לְאָדָם אֵל יוֹצְרֵהוּ
 אֵת לֹא שָׁמָּה הִפְרִיָּאָה בְּלִבָּב יֶלֶד
 אֵת לֹא הוֹרוּ הַלְּמֹד — אֵת הַתּוֹרִיהוּ !

אֵת תּוֹרֵי לְלִבִּיא הַרְךָ לֵב אָבִן !
 אִישׁ חָמָתוֹ תִּתְהַפֵּךְ לְנֹהַר גַּחַת
 גִּידָיו שָׂרְגוּ — אֵל גְּבֻעוּלֵי תִבְּן
 עַת רַעַל חֲצִיךָ אֵת בּוֹ שׁוֹלַחַת .

שֵׁם אֲרִיָּה מִשְׁחִית בְּעֵב קַל שְׁלוּחַ
 יִחְלוֹף חֲשֵׁבֶת יַעַר בְּחַזֵּיו שָׁמַיִם
 קוּלוֹ כְּרַעַם יִשְׁמַע בְּרוּחַ
 לְשִׁפּוֹד דָּם יַעַרְגַּ בְּשִׁפּוֹד גֶּשֶׁם מַיִם .

חיש ינח בו לבו לא עוד ירתיה
ובחרי עיניו איש תפת שוקעת :
מי ישקיש רוחו ושאונו ישביח ?
תחת עלך , אהבה ! נפשו נכנעת .

גם תנין אכזרי יחלוץ שדים
לניק את גוריו שאהבה נפשהו ;
וזאב עקוב מדם יכרע ברפים
על יד הזאבה באהבה תפגשהו .

שם דוב שכול נזרא ישוד בדבר
כי גוריו זו אהב נפלו ברשת ;
שם ישא נשר גוזליו על אבר
ויחרף גוו אל רשפי הקשת .

השמש יבא השמש זורח
למקומו שואף לא יוכל ינוח ,
וסביבו דבקו כוכבים ירח
במסלות יקיפו ארץ ורוח .

הנחלים יזרזמו ילכו הימה
כל גוש קל יעל ינשא שמים ,
כל כבד ישפל יגיע אדמה :
ובאף כלם את אהבה ! רוח חיים .

את תְּהַגִּי ביוֹנָה תִּנְהַמִּי בַשָּׁהַל
וּתְצַפְצְפִי בַסִּים , בַּסּוּם גַּם תִּצְהַלִּי
תִּבְעֵי בְרוּחַ תִּשְׁקִי בַנְּחַל ,
תִּקְרְאִי בַשָּׂרָף אֵף דְּבַר תּוּכְלִי !

אֵף דְּבַר וּמִוֹת אֲכִלִּי צֵאן גְּבַר
אֵל קוֹל אֱהֵבָה יִשׁוּ אֶזְנֵי שְׁמַעַת
בְּלִבָּב הוֹלֵךְ לְמוֹת הִיא תִמְעֵיט שְׁבַר
עַת צְפָרָנִם שְׁמוֹר גַּפְשׁוֹ נִגְעַת .

שָׁם בַּפֶּאֶת מִטָּה וּבְדַמְשֶׁק עָרֵשׁ
יִכְרַע עָלֶם חָלָה צָנוּם סְרוּחַ ;
קוֹל כְּאוֹב יִשְׁמַע לְבוֹ יִהְיֶה חֶרֶשׁ
בְּגִרְוֹנוֹ יִגַּר גֵּרָה , כָּל בּוֹ רוּחַ ;

אֵךְ אֱהֵבִי בְיָמֵינִם אֶתְּוֹ יִחַבְקִי
אוֹ הוֹרִים אֱהוּבִים דּוֹמֵם יְהִימוּ
וְלֵאִידוֹ מִנְאָדָם מִטָּר יִזְקִי —
חֲלִיזִי יִקְלוּ מִרְ מוֹתוֹ יִנְעִימוּ .

וּבַהֲנִתֶּק תִּקְוֹתִי תִקְוֹת הַתִּבְל
הַגִּיוֹן עַל רוּחוֹ הָאֱהֵבָה תַעֲלֵ :
לֹא גִוֹ אֵךְ לֵב יִאֱהָב וַיְהִי לְהַבֵּל ,
אֵין זֶה כִּי אִם יֵשׁ אֱהֵבָה גַּם שֵׁם מַעַל .

מִה־עֲצֻמֹת מַה־גְּבוֹרַת אֱהָבָה בְּחֶלֶד !
אֵת לֹא חָלַק לְאָדָם אֵל יוֹצְרֵהוּ
אֵת לֹא שָׁמָּה הִבְרִיָּאָה בְּלִבָּב יֶלֶד ,
אֵת לֹא הוֹרֵוּ הַלְמוֹד — אֵת תּוֹרִיהוּ !

בְּךָ חֲרַבּוּ מִיְמִינוּ אִישׁ הַקָּרֵב יִטַּל
וּלְמוֹרֵשׁ עֶבְכִישׁ יִתֵּן תְּלִיָּהוּ
בְּךָ יִלְמוֹד אִישׁ שָׁלוֹם צֹאֵת לְקִרְאֵת קִטְל
וּכְאִין לוֹ חֶפֶץ בָּם יַעַר חַיֵּיהוּ .

* * *

עֵת רָאָה בֶן־יִשְׁי כִּי אֶהְבֵּתוּ
מִיַּבֵּל הַנְּאוּה תַּנְּאֶרֶת הָאָרֶץ
נָשָׂא אֶתוֹ לְבוֹ נִפְשׁוֹ עוֹרֶרְתּוּ
לְגִדִּיל מַעֲשָׂיו בְּשִׁדֵּי לֶחֶם וּקְרָן .

בְּלִבָּבוֹ אֱהָבָה רוּחַ עֵז הִטִּילָהּ
וַיְמִינֵוּ לְמִדָּה הַחֲזוֹק קִין וְחָרֵב
וּבְסוֹס שׁוֹבֵב לְעֶצוֹר יְדוֹ הַשְּׂכִּילָהּ
וּשְׂרוּף גַּם אָדָם בְּאֶרֶי וּכְדוֹב־אָרֵב .

אֲזַנְטֵשׁ הַמְדַבֵּר וַיִּרֵד שְׁעַר
לְלַחֹם בְּפִלְשֵׁתִים מִלְחָמָה נְמַרְצֵת
וּמִי לֹא יִתְמָה לְרֵאוֹת רָעָה גַּעַר
אִיךָ רֹאשׁ פְּרַעוֹת אוֹיֵב יְדוֹ רַעְצֵת ! ?

ראש גבורים זה — זה גלית מפלשת
צ'לם בלהות אל אנשי עם עבר
כל ראה בו הת ויירא מגשית —
ראש גבורים זה — מי הורידו קבר ?

לא איש מלחמה לא גבור במהו
גם לא חרב וחנית קצו הביאו ;
אך דוד הרעה יכל עשהו
אך קלע ואבן — לעשות הפליאו .

בזו לך בת כפתור העוד תתהוללי ?
נצחך אבד , וכבוד יערך נקפו !
חגרי נא שק באבל-אם התאפלי
בנך כי יצאו שוב לא יספו .

שוא תדלגי בית דגון שוא שם תגדי
כדג במצודה נפשו לא יושיע !
על דגן על תירוש לו אך תסגודי (ו)
אך תעצמות צר לא יוכל יבניע .

הסבי עיניך דרך שערים
שם מרדה חילך שם רצון נגוע ,
שם כבד פגר , שם דם רב פמים ,
שם גיא שם גבע אדמדם צבוע .

מִדַּע חֲתוּ? גְבוּרָה אִיְהוּ?
זֶה גְלוּת רַם כְּהָר אַמִּיץ כְּסֹלַע?
אִיכָּה יִצִּילֵם לֹא הִצִּיל חַיִּיהוּ
אִיךָ יִצִּיל מִחֶרֶב מוֹמֵת בְּקֹלַע.

כְּאַלּוֹן חֶסֶן כִּי יִגַע בּוֹ רַעַם
וַיִּרְוֹץ צִמְרָתוֹ בְּשִׁבִיב שְׁלֵהֶבֶת
וַתִּתֵּשׁ לְאַרְץ בְּאַף וּזְעֵם
וַעֲרִירִית תִּשְׁאַר בּוֹ אֵךְ הַמְצַבֵּת:

כְּכֶה גַם גִּפְתַּת הַגְּבוּר נִשְׁקָפָה
עוֹד שְׁרִיזוֹן עָלָיו מִצָּחָה עַל רַגְלָיִם
אֵךְ חֶרְבוֹ אֵין מִתְעַרָּה נִשְׁלָפָה
אֵךְ רֵאשׁוֹ כֶּרֶת מֵעַל הַכְּתָפוֹים.

הוּי גְבוּר נוֹרָא! מִמָּה אָדָם פָּחַד —
אִיךָ עוֹף שָׁמַיִם לֵךְ גִּשְׁתַּת יַעֲרְבוּ?
וּכְלָבִים — עוֹי נִפְשׁ כְּלָכֶם יַחַד!
אִיךָ מִפְּלִי גּוֹז בְּלִשׁוֹנְכֶם תִּסְחָבוּ?

כִּי חֶרֶץ בְּכָלֵב לְשׁוֹן בַּחַיִּים
וּלְחֶרֶף שָׁמַיִם הַרִים עֵינָהוּ
עַל כֵּן יַחֲרַף עָלֶיךָ עֵט שָׁמַיִם
וּלְשׁוֹן הַכְּלָבִים מִבְּשָׂרְךָ מִגְּהוּ —

אם עוד אֲמוֹן בְּךָ אֶרֶץ הַמְּרָתִים
זְכֵרִי דְבַרְתֶּךָ לְקָרֵב עֵת יִצְאֵנוּ
שִׁימִי עַל עַל צִוְּאָר יָד בְּנַחֲשֵׁתִים
אֲמָרִי « בַּת עֵבֶר עֲבַדֶּיךָ אָנוּ! » .

וְאֵת הַבַּת עֵבֶר צִהְלִי וְרַנִּי
נִשְׁבֵּר שִׁבְט מִכֶּךָ תָּם מִן וּקְרִין
נִתְקַו מוֹסְרוֹתֶיכֶם , אֲסִירֵי עֵנִי !
וּצְאוּ מִחֲרֵי עֶפְרָי , חֲרֵי אֶרֶץ ! .

הֵם ! קוֹל הַמּוֹן חוֹגֵג אֲזִנִּי לֹקַחַת
בְּהַמּוֹן נִהְרוֹת אֵיתָן יֶהְמוּ יַחְמְרוּ !
קְרִית הַמֶּלֶךְ בְּמִצּוּלָה רוֹתַחַת ,
גְּנוּתֶיהָ — עֲטִרוֹת אָדָם קִשְׁרוּ .

וּקְהַל עַמִּים רַבִּים מָנָה יִנְהָרוּ
וּפְנֵי מִצִּיל אֶרֶץ קָדָם נִזְעָקוּ
וּנְטוּיּוֹת עֵינֵיהֶם , פִּימוֹ כְּעָרוּ ,
וּבַחֲפֹז אִישׁ אָחִיו יִלְחָצוּ יִדְחֲקוּ .

שֵׁם גַּם יִתְנוּסִם וּיִבְשֹׁר עַל סָנָה
כִּי זָרוּ זָרוּם נְמוֹגוֹ נְמָסוּ
וְעִלְמוֹת בְּרַקְמוֹת נוֹשְׂאוֹת בְּטָנָא
וּמְשׁוֹשׁ דְּרַכָּן בְּגֵן שׁוֹשְׁנִים כָּסוּ .

וּמִשְׁחֻקוֹת נָשִׁים בְּקִצּוֹבוֹת נְאֻסָּפוּ
וּלְבוֹשָׁן שְׁנַיִם מִגְנוֹזֵי הַמֶּלֶךְ ,
עַל דֶּרֶךְ מְכַמֵּשׁ כְּלֵהָנָה נִשְׁקָפוּ —
וּמִשָּׁם קוֹל עֲנוֹת כְּנַחֵשׁ יֵלֶךְ ! .

הַמֶּלֶךְ יִגֵּשׁ ! יִצְעַד קָל כְּאֵיל
גְּבוּהַ מְכַל עֵז כְּכַפִּיר אֲרִיִּים
לִימִינוּ אֲבִנֵר וְהַמּוֹן שְׂרֵי חֵיל
אַחֲרָיו עֲלֵם אָדוּם וַיִּפֶּה עֵינָיִם .

הֲלֹא דוֹד אַתָּה , רַעַה הַעֲדָר ,
וּמֵה־לֶּךְ לְמַלְכִים בֵּין רוֹזְנֵי אֶרֶץ ?
מֵה־לֶּךְ לְמַסָּע — מִסַּע עֵז וְהַדָּר ,
וּמֵה לְחָרֵב לְשָׂדוֹת שֵׁד וְקָרֶץ ?

שׁוּר נָא ! כִּידוֹן נְטוּי בִּימִין הַנָּעַר
עָלְיוֹ , הוּי זַעֲזוּה ! רֹאשׁ אִישׁ מֵת תְּקוּעַ ;
אַחֲרָיו שָׂאוֹן רַב בְּשָׂאוֹן רוּחַ סָעַר
וְהַמּוֹן עִם כְּזָרַע גָּד בְּכָל זְרוּעַ .

וּשְׁבוּיֵי צוּר חָרֵב דּוּמָם יִילִילוּ
בְּצִלָּלִים יִלְכוּ עֲשׂוּקֵי כַח ;
וּכְבוֹדָה רַבָּה בְּעֲגָלוֹת יוֹבִילוּ
עֲמוּסוֹת לְעִיפָה בּוֹ וּמְלָקוֹחַ .

« בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֵל בִּשְׁמַיִם »
נִשְׁמַע קוֹל שָׁרוֹת בַּתָּף וּמְצַלְתִּים :
« שׁוֹר כּוֹכַב יַעֲקֹב בִּשְׁמֹשׁ זֹרַח
שֵׁם יְבֵא מַלְכֶךָ נוֹשֵׁעַ וּמְנַצֵּחַ » .

« וּבַחִיר הָאֵל אַחֲרָיו יַצְעֵד יוֹפִיעַ
הוּא גִדַּע קָרָן צָר הוּא הַמוֹשִׁיעַ
אִם יַד שָׂאוֹל אֲלָפֵי אוֹיְבָיו הַטִּילָה
חָרַב דָּוִד בָּם לְרַבְבוֹת הַפִּילָה » .

מָה עֵינֵי הַמֶּלֶךְ מָה אֲרָצָה שָׁחוּ
פָּנָיו קִבְּצוּ פָּאֲרוֹר וּמִצָּחוֹ זָעַם
וַיִּצְוּרָיו הַטְּהוֹרִים קָדְרוּ חָשְׁכוּ
כְּקִדּוֹר טְהוֹר שֶׁחַק מֵעַנְנֵי רָעַם ?

הוּי ! קִנְיָה בּוֹ נוֹלָדָה בְּזֶה הַרְגַע :
« לִי הָאֲלָפִים לוֹ הַרְבָּבוֹת נִתְּנוּ ! — » .
הוּי נָשִׁים הַמְשַׁחֲקוֹת ! כָּל רַע כָּל נִגְעַע
בְּשִׁחוּקְכֶן הַמְהוֹלֵל תּוֹלְדָנָה לָנוּ !!

אֶךְ הַגְּבוֹר לֹא יֵט אָזֶן שׁוֹמַעַת
אֶל צַהֲלֹת עִם רַב בִּשְׁשׁוֹן יִשְׁעוֹ רָנוּ
כִּי חֶסֶד הַהֶמוֹן — נִפְּשׁוּ יוֹדַעַת —
מֵעֵין אַכְזָב הוּא מִים לֹא נִאֶמְנוּ . (י)

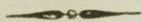
כִּי רַב אָדָם יִקְרָא כְּשׁוֹפֵר חֶסֶד
אֶל רַגְלֵי צוֹלַח בָּרָם יוֹחֲלוּ —
עַל אֲדָנֵי בַצַּע אֲהַבְתָּם תּוֹסֵד
וּבְיוֹם נִכְר יִתְנַכְרוּ, כַּמֶּזֶן כָּלוּ.

רַק קוֹל אֱהָבָה יִקְשִׁיב מֵעַמְקֵי נֶפֶשׁ —
הִיא מְשַׁנֵּב בַּצָּרָה וּבְיוֹם טוֹב נְחַת!
רַק בֵּת מַלְכוּת תִּחְפּוּשׁ בֵּת יַעֲיִנו חֶפְשׁ
בְּעֵדֶת יַעֲרֵב רַב כַּמְצוּלָה רוֹתַחַת.

— וְלֵאחֹר הָאוֹתִיזוֹת הַצְּדִיקוֹהוּ:
עַת אוֹיְבָיו כְּצִפּוֹר נֶפֶשׁוֹ צוֹד צְדוֹ,
אִז רַחֲמֵי אִשָּׁה, מְשַׁחַת פְּדוּהוּ
אִז עִם בּוֹ נוֹשֵׁעַ, מִרְחוֹק עָמְדוּ —.

וּבְנֹת יַעֲיִנוּ זֶה מֵאֵין מְעַמָּד נָעוּ
— כְּשֶׁעָפִי אָנוֹשׁ בֵּין צִלְמֵי חַתִּים —
חַיֵּשׁ נַחוּ שְׁחוּ, אֵת בְּקִשׁוֹ מְצָאוּ
וְתִשְׁתַּחֲוֶינָה לָהּ כְּלֵאל שָׁמַיִם.

גַּם בֵּת יַעֲיִנָה רְאֵתָהּ וְתַעֲיִדָהּ:
« לֵךְ אֲנִי! לִי עֲשִׂיתְ אֵת כָּל אֱלֹהִים! »
וּמִי יַעֲרוֹךְ אֲשֶׁרוֹ יִשְׁוֶה גִילָהּ
אֶל גִּיל לֵב אוֹהֵב בְּמִלֵּאת שִׁפְקוֹ סֵלָה.

השיר החמישי

קִשָּׁה בְּשֵׂאוֹל קִנְיָה . . .

הוֹי קִנְיָה קִשָּׁה ! הוֹי קִשָּׁה מְשַׁחֶת !
שִׁנְיָךְ בְּרָזַל וְלִשְׁוֹנְךָ לְהִבֵּת
עַל מִזְבֵּחַ לֵב כָּל כָּאִשׁ אֶת קִדְחָת
גַּם כָּל בֵּית חֶבֶר תִּפְרִידי בְּמֹת .

טוֹבְךָ כְּמֵלֵא כֶּף — רָעִתְךָ חֲפְנִים ! —
כְּמַעֵן בִּישִׁימוֹן יַחֲרֵב מְשַׁמֵּשׁ
כְּשִׁבְלִים בּוֹדְדוֹת בְּעַמְק הָרְפָאִים
כְּבָרֵק אֹר יִתַּע בְּמִשְׁוֹאָה וְאִמֵּשׁ .

וּמִבְּשִׁנְךָ קִנְיָה טוֹבוֹת כִּי תַעוּ
וּכְמוֹ מַגְוִיֹּת אֲרִיָּה רַד הַנֶּפֶת ,
הוֹי ! רַבִּים אֲרִיִּים אֲזִי יִגְוְעוּ
וּמִלְּאֲכֵי רָעִים יוֹלְדוּ לְתַפֵּת !

כִּי הוֹרֵת כָּל שְׂבָר אֶת לְבַנֵּי חֶלֶד
וּבְנוֹתֶיךָ : הִבָּה וּמְשִׁטְמַת נֶצַח ;
הַנֶּקְמָה גַּם הִיא עַל בְּרַכְּךָ תּוֹלֵד
וּחֲלָבְךָ הַיִּנְקָתָ לַמּוֹת וְרַצַּח .

עַל גַּן עֵדֶן אֵהְיֶה כִּי קִנְיָא הַנְּצַבֶּת
וּבִידֵהּ חָרַב — שְׁלֵהֶבֶת יוֹקֶדֶת
וּבְאֲזָנִים אֶלֶף כֹּל קוֹל קִשְׁבֶּת
וּבְרַבּוֹא עֵינַיִם כֹּל שְׁעַל מוֹדֶדֶת .

יּוֹם וְלֵיל בְּכָרוֹב מְלֵא זַעַם
הַשְּׁמֹר מִבֹּא זֶר עַל אֲדַמַּת הַקֹּדֶשׁ
אֲדָּ גַם לְבַעְעֵלֶיהָ תִּקְדִּיר כֹּל זַעַם
בְּקִדּוֹר אֹרֶחַ הַסְּהַר בְּעִבּוֹר הַחֹדֶשׁ .

אִם לֹא עֵדֶן גַּנִּים חֶלֶד הִנֵּהוּ
לְאִישׁ כִּי יֶאֱהָב אֶת נַפְשׁוֹ בַּחֲרֵת
אִם לֹא יִהְיֶה לְשֵׁאוֹל אֶל עֵינֵהוּ
עֵת רוּחַ הַקִּנְיָאָה עָלָיו עוֹבְרֵת .

שֵׁם יִרְבֶּה תַּחְבֻּלוֹת יִתְחַבְּבֶם נָעַר
וּבִיקַחַת פָּנָיו הִדְאָגָה נִשְׁקַפֶּת ;
מִצָּחוֹ יַחֲרֹשׁ כַּיִּם בְּשֵׁאוֹן סָעַר
וּשְׂפָתוֹ אֶל לְבוֹ אָמַר מִטְּשֶׁת :

« זֶה הַרְבֵּה עֶשֶׂר תַּחַת הַשָּׁמַיִם
זֶה קִנְיָה לֹא שֵׁם , זֶה עֲשֵׂה לֹא חֵיל ;
וְאֲנִי מָה ? הֲאֲנִי אֵלֶיךָ בְּעֲצֻלָּתִים ?
מִבְּלֵי מִשִּׁים אֲגֻנֶּעַ בְּמִשׁוֹאֵת לָיִל ? » .

שם זקן עומד על עברי פי פחת
עוד יסב עיניו אל ארצות החיים
ושאון תבל ישמע לא ידע נחת
ולעויל עלילות יחגור מתנים .

כי שפה נעלמה קרבו דוברת :
« רב אדם יענוד זר כבוד על מצח
לך וקנה גם אתה לך שם תפארת ?
עוד תנח דרך על חיק הנצח ! ! »

ומי גזל מהם ענג החיים
וימלאמו תאוה עמל ואבל ?
אם לא את קנאה רבת העינים
את מקור משחת אל כל איד וחבל !

ומה כל הענין תחת השמש
אם לא ילדי קנאת גבר מגבר ?
ובמקום יש אחד תוציא מאמש
המון אין מספר תוריד לבאר קבר .

שם קנא הסוחר ויעש חיל ;
ופה קנאו בו ויבהו נפש .
זה קנא לאלהיו ירן בליל ;
זה קנא בעמיתו לא עוד ינפש .

שָׁם לְבוֹת רַבִּים תִּבְעַר אִשׁ הַחֶשֶׁק
מִי זֹאת אֵפוֹא בָּם הַמוֹקֵד הַבְּעִירָה ?
פֹּה יִבְרַךְ הַיִּשָּׁר וַיְהוֹלֵל הָעֶשְׂק —
אֵךְ קוֹל הַקְּנָאָה בְּשִׁנְיָמוֹ אֲבִירָה ! .

שָׁם יִרְיִבוּ רַעִים אַחִים יִנְצוּ —
מִי זֶה שֶׁת אֵיבָה בְּמַסְלוֹת לְבָמוֹ
שָׁם בְּדַמֵּי אָדָם רַגְלִים יִמְחָצוּ —
מִי זֶה נָתַן הַחֶרֶב אֶל יָדָמוֹ ?

מִי הֵבִיא הַגֶּנֶב שָׁם בְּמַחְתָּרָת ?
מִי שָׁם לֵב אָבֵן בַּחֲזוֹה הַמְרִיצַח
כִּי יוֹמָם וְלַיִל עֵינָיו שׁוֹמְרֵת
לְהַרוֹג בְּמַסְתָּרִים נֶפֶשׁ אוֹרַח ?

שָׁם עַל דִּרְשֵׁי חֲכָמָה עַל תּוֹפְשֵׁי קָסֵת
קְנָאִים רַבִּים יִתְנַפְּלוּ בְּזַעַם
אִישׁ אִישׁ אֶת אַחֵיהֶוּ בְּעַמִּיתוֹ יֵסֵת
צֵא ! וּבְעַד הָאֲמֶת הַלֶּחֶם הַפֶּעַם ! .

בְּאֲמֶת יִתְאַמְרוּ , יַעֲלוּ עֲדֵי צֶדֶק
וּכְנַף שְׁקוּצִים תַּחַת הָאֲדָרֶת ;
בֵּין עֲלֵי הַשָּׁשׁוֹן יִפְרִישׁ הַחֶדֶק
וּבְמַסּוֹה אֲמַתָּם קִנְיָה נִסְתָּרָת .

הוֹי קַנְיָאָה קָשָׁה ! הוֹי הוֹרֵת כָּל שְׂכָר !
אֶת בְּבִנֵי חֵלּוֹף מִמָּשָׁל רַב מוֹשְׁלֵת ,
וּמְקוֹם יִנְבַּע גַּחַל אֲשֶׁר לַגָּבֵר
שָׁמָּה חֵמַת פֶּתֶן יִדְדָּה מִהֶלֶת .

וּבַעַת רַגְעֵי נַעַם לְאִישׁ יִגְיֵעוּ
וּלְבָבוֹ יִתְרַפֵּק לְמִצּוֹא מְנוּחָה —
מִשְׁחַתֵּם תוֹךְ חִיקֵם אַתֶּם יִבִּיאוּ ;
וּמִחֶלֶב הַטָּה יֵצֵא לוֹ חוֹחַ .

* * *

נוֹדֵי , נֶפֶשׁ דָּוִד ! צַפּוֹר מְפָרַח ,
אֵל תִּינַקֵּי דְבָשׁוֹ מִתוֹךְ הַגְּבִיעַ ;
חַזִּי ! גַּם עִכְשׁוֹב שֵׁם סְרוּחַ סָרַח
וּחֲמַתוֹ צוֹף פְּרִחָךְ תִּבְאִישׁ תִּבְיַע .

אֵל נָא אֶת הָאֱהָבָה אֵל תַּעִיר עֲתָה
שֵׁם קַנְיָאָה קָשָׁה מֵאֱהָבָה וּמוֹת
תִּדְרוֹךְ חֲצִיָּה וּחֲנִיתָה מִרְטָה ;
פֶּן תִּשְׁחִית הָאוֹהֵב עִם הָאוֹהֶבֶת .

הַטָּרֵם תִּרְא — הוֹי אִישׁ לֹא צוֹלַח !
כִּי בְדָבַשׁ אֶהְבְּתֶךָ מֵהוֹל הָרַעַל ?
כִּי צַר וּמְלִשָׁן בְּךָ חָמַס יִפַּח
נִפְשֶׁךָ בְּכַף עַל כָּל פֶּשַׁע וְשַׁעַל ?

כִּי בִלְבַב הַמֶּלֶךְ הָעוֹ בִּסְלַע
קָנָה חֵלֶה גַם יִלְדָה רַעִיוֹן רָצַח
וּדְבַר אַנְשֵׁי לָצוֹן כָּל קִדְשׁ יִלַּע
וּשְׁפַת שֹׁקֵר תִּתֵּר אַגְדוֹת נֶצַח .

וּבְנוֹת עָלְיוֹ שִׁגְעוֹן וְרוּחַ
וַיַּעֲמֵד בֶּן־יִשְׂרָאֵל וַיִּנְעַם זָמֹר
עֵינָיו אֶל נִבְלָו וּלְבָבוֹ בְּמִיתָה —
כִּי לֹא יָדַע תָּם מִרָצַח הַשֹּׁמֵר — .

חֵישׁ הַרִים שָׂאוֹל חֲנִיתוֹ וַיִּטֵּל
לְשִׁפּוֹךְ דָּם הַמְּנַגֵּן אֶרְצָה כַּמָּיִם ,
פְּעָמָיִם הַרִים נִשְׁקוֹ זֶה לַקָּטָל
וַיִּסּוֹב דָּוִד מִפָּנָיו פְּעָמָיִם ! .

כִּי הָאֵל צָלוּ , הוּא אוֹתוֹ נוֹטֵעַ ,
הוּא הַיֵּצֵל הַצִּילוֹ , מִרְדַּת שְׁחַת ;
וּבֶן־יִשְׂרָאֵל אָמַר : « הוּא מִשְׁתַּגֵּעַ
לֹא בְּצַדִּיקָה צָדָה נִפְשֵׁי לַקַּחַת ! »

אָמְנָם כִּי אֵין דַּעַת בְּמִשְׁנֵה טַעַם —
אֲבָל כָּל תַּעֲתָעֵיו מִשְׂאוֹת שׂוֹא אֱלֹה
הֵד מִחֲשֻׁבוֹתָיו הֵם לְפָנָיו בּוֹא הוֹעֵם :
וְכִמּוֹ בּוֹא הַחֲלוּם מֵרַב עֲגִיב סָלָה .

אך מלבב המלך לא נבחר פחד
כי רק אצבע אל הצילה שנאהו
ויירא מפניו ויפחד פחד
ויאמר לעשות במחשך מעשהו.

ודברו היה עם המחזלים שבר
לטמון בארץ אל רגליו הרשת:
« לא אני — אומר — אחצב לו פה קבר,
תהיה בו יד הגבורים לפלשת ».

ומלאך בא אל בני־ישי שלוח
נפת בעיפתיו ובלבבו רעל
ויאמר: « הן המלך לא יגוח
עד אל מיכל בתו תהיה לבעל ».

« ידע את לבך בכסף לטהר
על בן בחר בך מכל שרי סךך
אין לו גם חפץ בכסף ומחר
כי אם בגקמה מאויבי המלך ».

« איד לערלים ולפיעלי און נכר!
ומאה ערלות כי תביא מפלשת
אז קץ לעמלק לפעולתך שבר
ותחבק בת מלך אז לך כאשת ».

אֲחֵרֵי צוּ מְלָכוֹ לֹא שָׁנָה הַעֲלָם
וַיֶּאֱסֹף אֲנָשָׁיו וַיֵּרֵד שָׁעַר ;
וּכְרָעָה שׁוֹשָׁנִים בֵּינֹת לַתֶּלֶם
יֵרֵד וַיֵּךְ בָּם בַּחוּטָב בַּיָּעַר .

כִּי גַם שָׁם שִׁלְחָה לוֹ עֲזָרַת שָׁמַיִם
וַזְרוּעַ אֲדֹנָי עָלָיו נִגְלָתָה
וַיִּזַּל דָּם אוֹיְבָיו כַּאֲפִיקֵי מָיִם
חֲרָבוֹ אֲכָלָה בְּשָׂר דָּמִים רוּתָה .

וּבְמַחְנֵה הַפְּלִשְׁתִּים הֲרַג בְּפָלַיִם
עַל אֲשֶׁר דָּרַשׁ הַמֶּלֶךְ מִמֶּנּוּ
הוּא דָרַשׁ מֵאָה , הוּא הֵבִיא מְאֹתַיִם
הֵבִיא מֵהָר לַמֶּלֶךְ , וַיִּמְלֹאנוּ .

אִז גַּם מָצָא לַחֲלוֹם חֲיוֹ הַפֶּשֶׁר
תְּאֵוֹת נִפְשׁוֹ בִקְשׁ — וַיִּמְצָאנָה ;
כִּי הָאֲבִיר כִּנְיָן הֲרָקִיעַ בַּנֶּשֶׁר
וַיַּעֲפִיל אֶל שָׁמַשׁוֹ וַיִּוְרִידָנָה .

כִּי מֵלֹא מְלָכוֹ גַם לוֹ מְאֹוִיָּהוּ
בְּשִׁכְרוֹ כִּדְבָרוֹ מִי כָל נִתְנָה —
שָׁם יִרְגַע הַגִּבּוֹר מְעַמַּל חַיִּיהוּ
בְּזֹרְעוֹת רַעִיָּה וּבַעֲרֵשׁ רַעֲנָנָה . . .

בֹּכְבִים נָא דְמוּ נְגַה אֶל תְּהֵל !
אָסוּף סֶהַר אֹרֶךְ כְּבִיוֹם צֵאת חֲדָשׁ
הוֹרִידוּ הַפְּרֻכֶּת עַל הָאֶהָל
לְבִלִי תָבֹא עֵין זָר לְמִקוֹם הַקֶּדֶשׁ .

הֵם בַּת שְׂוִירְתִי ! יִרְגַע הַיָּגֵעַ
הַגִּיחִי לְעַיִף — כִּי סָר אֶהְלָה ;
הֵן הַבֵּל גְּזוּ חִישׁ — הָהָה ! וּמִי יוֹדֵעַ
אִם רָגַעִי מְרַגְעוּ יִמְשְׁכוּ סָלָה ? !

ה ש י ר ה ש ש י

הֵן הַבֵּל גְּזוּ חִישׁ פֹּה בַּתִּבֵּל אֶרֶץ
אֶךְ רָגַעִי אֲשֶׁר עוֹד יוֹתֵר קָצְרוּ ;
יִכְלוּ — וּבַעֲקֵבְכֶם תֵּאֱחָזוּ יַד קָרְנִי ,
יִרְבוּ עֲצֻבוֹתֵינוּ אַחַר מָהָרוּ ! .

צֵא נָא בֶן אָדָם , צֵא מִנֵּן עֲדָנָךְ ;
אֶל נָא תִשְׁלַח יָדְךָ אֶל עֵין הַחַיִּים .
הַטָּרֵם תִּדַע , הוּא אוֹבֵד , חֲבֻלָּה ? !
לְעֵמֶל נוֹלֶדֶת תַּחַת שָׁמַיִם !!

* * *
הֵן סָר בְּיָשִׁי אֶל גֵּן עֵדֶנּוּ רָגַע
כִּי אָבַף עַל הַמֶּלֶךְ מוֹצֵא פִיהוּ
וּכְבָר יֶאֱרֹב לוֹ בַּנְּחֹשׁ הַפֶּגַע
כִּי רִשְׁפֵי קִנְאָת בֶּן־קִישׁ עוֹף הַגְּבוּיָהוּ :
רָאָה אֶת דָּוִד בְּכֹל כִּי צוּלַח
שָׁמַע שִׁירֵי עֵז לוֹ עֲמוֹ יִרְנֹו ;
עַל רֵאשֵׁוֹ מוֹד אֵל , גֵּר שְׂדֵי זוֹרַח
וּבְתוֹ וּבְכוֹרוֹ עֲמוֹ יִכְנוּ .

וְעֵצְתוֹ הַטּוֹבָה גַּם הִיא הַפָּרָה
לְחֻצוֹב לְשִׁנּוֹא נַפְשׁוֹ בַּפְּלִשֶׁת קָבֵר ,
כִּי עַל אוֹיְבוֹ עֵז אִזְוֹ גִבְרָה ,
גַּם מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב בֵּית חֵבֶר «

אִזְוֹ קִנְאָתוֹ פִּי שְׁבַע קִדְחָה
וּכְמוֹקְדֵי תַפֶּת לָעַד לֹא יִכְבוּ
וּמַעִיל צֶדֶק יַעֲטֶה נַפְשׁוֹ שְׁלַחָה ,
וְעַרְמִים כְּשֹׂאֹל שְׁרַעְפִּיו נִצְבוּ .

אִזְוֹ אֶל עֲבָדָיו דִּבֵּר לֹא בַסֶּתֶר
כִּי צְדָה הוּא נַפְשׁ דָּוִד לְקַחַת :
« כִּי אִזְוֹ יִבּוֹן — אָמַר — עַל רֵאשֵׁי כְּתָר
עֵת אִישׁ קִנְאָתִי יִרְדַּ לְבֵאֵר שְׁחַת » .

וּלְבַל יִמְלֹט מִשְׁחַתּוֹ הַצֵּיד
הַלֶּךְ עִם שׂוֹא , רַגְלוֹ עַל מְרֻמָּה תַחֲשׁ —
הוּי ! הֲנֵם שְׂאוֹל צְבוּעַ כְּעִיט
יִתְפּוֹשׂ שֵׁם אֱלֹהָיו וַיִּכְחַשׁ כְּחֹשׁ ? !

« חַי אֵל אִם יוֹמֵת ! » בְּטֹא בְשִׁפְתָיִם ;
וַיֵּאֱמֵן הַתָּם לְשִׁבוּעַת מַלְכֵהוּ
וַיֵּשֶׁב לְשִׁפּוֹךְ דָּם אוֹיְבָיו בַּמַּיִם
וַיֵּשֶׁב לְשִׁפּוֹךְ שִׁיחַ עַל גְּבֻלָּהוּ .

וּבְשׁוֹב עַל שְׂאוֹל רוּחַ הָעֶצְבֶּת
וַיֵּשֶׁב בֶּן־יִשִׁי וַיֶּךְ בְּכַלֵּי שִׁיר
וַיֵּשֶׁב בֶּן־קִישׁ וַיֶּךְ בְּכַלֵּי מוֹת
וַיֹּאמֶר : אֶפֶה בַּמְּנִיגַן וּבַקִּיר ! .

וַיִּפְטַר דָּוִד וַיִּמְלֹט בֵּית
שֵׁם דָּמָה לְבִטּוֹחַ כְּבְרָאשׁוֹן פְּעַם ,
לֹא יָדַע כִּי כִיקוֹד שְׁמִיר וְשִׁית
תִּיקֹד בְּלִבָּב אוֹיְבוֹ קִנְיָה וּזְעַם .

כִּי לֹא גַם הַמֶּלֶךְ חָשַׁב כְּמֹהוּ
כִּי אִם לְהַמִּיתוֹ אַחַת גָּמַר אָמַר ;
וּפְתַגְם מֶלֶךְ הִיַעַל בַּתְּהוּ ,
וּבִידוֹ עָבְדוּ כְּבִיד יוֹצֵר חֶמֶר ?

וַיִּשְׁלַח — וּבִידָם זַעֲמוּ לְחָרֵב —
מִלְאָכֵי מוֹת בְּכָל־בָּיִם יִנְיֵעוּ ,
וַיִּסּוּבּוּ הָעִיר , יִשׁוּבּוּ לְעָרֵב ,
אִם חַי אִם מֵת אֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יָבִיאוּ .

אֲךָ גַם מֵעַל מֶלֶךְ יֵשׁ עוֹד גְּבוּהָ ,
וּבִידּוֹ עֵתוֹתָיו כַּפְּלָג מַיִם ;
וּמָה יוֹשַׁע אִישׁ לֹא יוֹשַׁע אֱלֹהֵי
מִתְיַחֲרוֹץ מוֹת אִם אֱלֹהִים — חַיִּים .

וְאֱלֹהִים חַיִּים אֶל רֹאשׁ דָּוִד יִסְךָ
כִּי הֵם כָּל לֵב מֵעֵינָיו לֹא יַעֲלֶם ;
דְּמָעוֹת עֵינָיִם לוֹ מִנְחָה וְנִסְךָ
רוּחַ נְשֻׁבָּרָה לוֹ זִבְחַ וְשָׁלֵם .

מִמֶּנּוּ גַם בִּקֵּשׁ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִשַׁע
מִרְכָּסֵי אִישׁ מִחֲמַס אָדָם וְסַעַר ! —
וּבָעוֹד בֵּין חַיָּו וּבֵין מוֹתוֹ פֶּשַׁע
זוֹ נִפְשׁוּ לֵאלֹהֵוּ בְּנִגְיֹת יַעַר .

« רָם עַל כָּל רָם מִמֶּתְקוֹמָמִי שֶׁגִּבְנִי (ה)
מֵאוֹיְבֵי מֵאוֹרְבֵי אֵל הַצִּילָנִי
הַצִּילָה נִפְשִׁי מִיַּד פְּעָלֵי אֲוֹן
הָעוֹזִים כַּמַּיִם קָשִׁים כְּאֶבֶן .

«מֵאַרְבֵּה רַבּוֹ, עַל נַפְשֵׁי יְגוּרוֹ,
אֶת בֵּיתִי סִבּוֹ, לֹא יִדְמּוּ יִסּוּרוֹ,
כִּי רוּחַ מוֹשְׁלֵם יִרְבֶּה בָּם לְהִבָּת,
שֵׁם אֲרִיָּה טוֹרֵף יִשְׂאֵג יִשְׂיֵא מוֹת.

«יִשְׂיֵאִם כְּכִלְבִּים, בְּעִיר יִנְיֵעוּ,
לְשׁוֹן יַחְרְצוּ וּבְפִיהֶם יִבְיֵעוּ:
» נִשְׂיֵג וּנְחַלֵּק בְּזַת בֵּיתוֹ יַחַד
כִּי מִי שִׁמְעַע — מִמִּי נִפְחַד פְּחַד? «!» .

מִי שִׁמְעַע? חֲטֵאת פִּימוֹ סִפְרוּ
גַּם הֵם גַּם שׁוֹלְחִים חֶק עוֹלָם הִפְרוּ
הֵם אֶהְבוּ רָצַח, הוּא אֱלֹה וּכְחֹשׁ —
מוֹסְרָךְ לָמוֹ אֵל שׁוֹמְעַע לְחֹשׁ!

מִי שׁוֹמְעַע — וְאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם
לֹא בָזָה לֹא שִׁקֵּץ דְּמָעוֹת עֵינָיִם
אֱלִיךָ אֲשַׁמְרָה אֵל עֲשֵׂה פְלֵא
אֵל גָּא תַחֲן כָּל בּוֹגְדֵי אֶן סָלָה.

הִמּוֹ כְּכִלְבִּים אֵף שׁוּבוּ לְעָרֵב
הִבְיֵעוּ עֲתָק, בְּשִׁפְתֵיכֶם הַחֲרֵב,
וּמִבְּלֵי כּוֹשֵׁל הִכְנּוּ וְרוּצוּ —
יָקוּם אֱלֹהִים כָּל אוֹיְבָיו יַפּוּצוּ! .

קום מושל בגוים קומה הקיצה
כל דשני ארץ בחמתה הפיצה
ידעו יש שומע נאצות אלה
ידעו כי יש אלהים מושל סלה .

יש שופט בארץ אל בשמים
יענה ענות עני יאיר עינים ;
עזו אומר אותו אהללה
אלהים משגבי אל חסדי סלה .

כה שר הנרדף , ככה שפך שיח —
ובעוד מלאכי המות עזרי רהב ,
מבבשן לב שלחם המה הפיח .
אל לבו מרטו חץ חרב ולתב .

כה שר הנרדף — ופתאם לפתע
נגשה אליו מיכל אשת החיל :
» בינה ובין מות — אמרה — רק פשע ,
המלט על נפשך ובעוד ליל .

עבדי אבי על הבית נסבו
ויבקשו את דמה ומפלט אין —
אך הנה המאורות בפרוס כבו
ובסתור החשך לא תראך עין .

מִבְּעַד חֲלוֹן זֶה אוֹרִידֶךָ בַּחֶבֶל ,
עַד תַּעֲמוֹד מִתַּחַתַּי עַל הַר הַבְּתָר ,
וּלְבַב הַר זֶה חָלַל גְּבוּב כַּנָּבֵל
וּמִחַלַּת עֶפְר קָרְבוֹ וּמְבוֹא סָתֵר .

עַד מִדַּד הַיּוֹם עַד יָשׁוּב הָעָרֵב
שָׁמָּה תִּחְבֵּא מִסַּעָה וּסְעָר
וּבְהֵשֵׁב אוֹיְבֶךָ לַגָּדוֹן הַחָרֵב
אִז טָרַם תִּבְרַח נִתְרָאָה בַּיַּעַר . . . !”

« וַיַּחֲדִתַי אֶתְּ ? ! — לֹא ! — אֵיךְ לְשֹׂאֵלָה ! ! »
הֵם — קָרָאָה — אִישִׁי ! אֵל תְּדַאֵג לְשִׁקָּר
הֵן אַתָּה אִם אֵינְךָ נִמְלֵט הַלַּיְלָה
מִחֵר אַתָּה מוֹמֵת כְּעֵלוֹת הַבְּקָר .

« וְאֵנִי לֹא אֶפְחַד מִקִּשְׁת רֹדְפֶיךָ ,
אֵלַי כִּי יִגְעוּ יִתְמוּ לָלוֹ חֲצִימוֹ ;
הֵן אֲבִי הוּא זֶה הַמְּבַקֵּשׁ נַפְשֶׁךָ
גַּם חֵיתוֹ טָרַף לֹא יִטְרְפוּ גּוֹרִימוֹ ! »

הוּי תִמָּה בְּרוּחַ ! הִיא לֹא יוֹדַעַת
כִּי נוֹפֵל הָאָדָם מִזֹּאבֵי עָרֵב ;
וְלָרִוּיָה תֵאֵוָה תּוֹרְנוֹ הַדַּעַת
לְשִׁחִית רַחֲמָיו , לַגָּזוּר יִלְדוּ בַּחֲרָב .

וּבַחֲצוֹת לַיִל עַת סוּפָה רָתַחָה
וּחֲשֵׁבָה כְּשִׁמְיָכָה כְּפֶתֶה הַתֵּבֵל
חֲלוּנָה בְּמַעוֹנָה מִיֵּבֵל פֶּתַחָה
וְתוֹרֵד בְּעֵדוֹ אֶת דּוֹדָה בְּחֶבֶל .

הוא מתחת עינו מים יורדת
ויצוריו כלם בצללים נהלכו ;
והיא ממעל עומדת סופדת
ומימי דמעתה עליו נשפכו .

גַּם אֲנַחוֹת לְבוֹתֶם כְּאֵשׁ בְּעָרוֹ
הַצִּיתוּ הָרוּחַ בְּמָרוֹם שָׁמַיִם
נַחְמֵי הַסִּלְעִים לָמוֹ נִכְמְרוּ
וַיַּעֲנוּם בְּבִכֵי הַיָּד שׁוֹבֵר מִתְּנָיִם .

נָגְהוּ בְּמָרוֹמִים אֶסֶף הַיָּרֵחַ
וְקָהֵל כּוֹכְבֵי אֹזֶר בְּמַסְלוֹת קִדְרוֹ
וּסְעָרָה סְאֵנָה פִּיִּם רוֹתַחַ
וְרַעְמִים הָמוֹ , וּבְרָקִים עֲבָרוּ .

הוֹי חֲתָן מֶלֶךְ , הוֹי אֶמְלֵל בְּאָרֶץ ,
עַל מִי תִּנּוּס עֲתָה לְמִצּוֹא מְנוּחַ
מִסְבִּיבָה פְּחִים וּבְבֵיתָה קָרֵן ,
וַיִּדְיוֹת גַּפְשֶׁךָ בִּיְדֵי עוֹשֶׂקָה כַּח .

אַחֲרֶיךָ תֵּט חָרֵב — חָרֵב נִקְמַת
עַל כָּל מְדַרְךָ רַגְלֶךָ שְׁבַע עֵינַיִם
הֵן אֶרֶץ וּמְלֵאָה לָּךְ מִתְקוּמָמַת —
וּלְמִי חַיִּיזִים אֵל, רְבוּ שָׁמַיִם?!

בְּכַה נֶצֶב הַצְּבִי גְדָהֶם יִגַּע
עַת מִחַתַּת טוֹרֶף יָנוּם אֵל כָּל רוּחַ
נִכְחוּ גֵיא נוֹרָא כְּשֹׂאוֹל יִשְׁתַּרַע
אַחֲרָיו פִּי רוֹדְפוֹ כְּקֶבֶר פְּתוּחַ! —

אַתָּה תָּנוּם — וְאַהוּבָתְךָ נִשְׁאַרְהָ,
עַל יַד חִלּוּנָה כְּמוֹזוּזָה נִצְבַת
בַּת עֵינָה בְּאַפֵּל אַחֲרֶיךָ תָּרָה
אַזְנָה אֵל שְׁעֻטַת רַגְלֶיךָ קִשְׁבַת.

מִבְּעַד חִלּוֹן זֶה לִפְנֵי מִסְפַּר יָמִים
אֵל רָעָה עָנִי הַכְּבוּדָה נִשְׁקָפָה,
עַתָּה הִיָּה הָרָעָה לַחֲתָן דָּמִים,
וְהִיא אֲמִלְלָה, עֲזוּבָה, נַעֲטָפָה.

מִבְּעַד חִלּוֹן זֶה צְפוּנָה פְּתוּחַ
עַת בָּא רוּחַ צְפוֹן וַיֵּשֶׁב לִילָה
אֵל יִתְרֵי הַנָּבֶל נָגַע הָרוּחַ
וַיְפִי קוֹל נִשְׁמַע נְעִים וּמְאֹד נִעְלָה. (ט)

עֲתָה , הִהּ ! יִתֵּעַ הַמִּנְגֵן בַּיַּעַר
בִּימִינוּ נִבְלוּ וַחֲבָלָיו נִשְׁשׂוּ ,
וּבִשְׁפַת צָרָבֶת יִשְׁקֶם סָעַר
יִתְּנוּ קוֹל בּוֹכִים וְנִכְאָאִים יִרְעֲשׂוּ .

* * *

כִּי נִבֵּל זֶה נִגֵּן דָּוָד עַל פִּיהוּ
לֹא בּוֹל עֵץ הָיָה , לֹא יֶרֶק וְנִבּוֹב לוֹחַ ;
כַּמְעֵי אָדָם מַעֲיֹ הָמוּ הִרְיעוּ ,
כְּלָבֵב אָדָם קָרְבוּ חַיִּים וְרוּחַ .

וַיִּהְרִיֹ עֵת נִגְעוּ רוּחֹת שָׁמַיִם
מִבְּלֵי מִגַּע אֶצְבַּע וַחֲרֹשֶׁת נִבֵּר
נִשְׁמַע קוֹל זְמֵרָה מִרְהֶבֶת אֲזִנָּיִם
קוֹל יִרְגִין הַתּוֹגָה וַיַּחֲבֹשׁ שֶׁבֶר .

וּבַהֲעוֹר שַׁחַר הַתְּעוֹרֵר הַנִּבֵּל
וַיַּעַר יוֹם יוֹם אֶת רוּחַ הַמֶּלֶךְ
לִירוֹא הָאֵל , לְשִׁפּוֹט בְּצַדִּיקָה תִּבֵּל ,
לְאַהֲבֹב עַמּוֹ בְּשֶׁר בְּתוֹמֵךְ פֶּלֶךְ .

וּבַעֲלוֹת הַמִּנְגֵן נִעְלָה הַנִּבֵּל
לְדַבֵּר אֵל הַשִּׁיר , שֵׁם — בֵּין שְׂרָפֵי מַעְלָה ;
בֵּין בּוֹכָבִים שָׂרִים מִצָּא לוֹ חֶבֶל
וַיִּנְגֵן יוֹמָם וַיִּנְגֵן אַף לַיְלָה .

עוד רַחֲשֵׁי קִדְשׁוֹ גַם בָּנוּ נִשְׁאַרוּ :
עַתָּה פָּתַח יְרַחֵשׁ לֵב כְּדֹגֵי הַמַּיִם
שֶׁרַעֲפֵי נַעַם כִּי שָׁגְבוּ נֶאֱדָרוּ ,
קוֹל הַגִּבּוֹל הוּא יֵרֵד מִשָּׁמַיִם . (י)

הַשִּׁיר הַשְּׁבִיעִי

בְּתַכְלֵת רִקְעַת יַעַל יֵרַח
יַעַט אֹרֶךְ כְּשִׁלְמָה מְרוֹם וְשִׁפְלָה ;
וּבִיעֵר גְּבָעָה יִזְרַע אֹרֶךְ זֹרֵחַ
וּכְמוֹ רִצִּי כֶסֶף עַל מִסְךְ אֶפֶל .

שִׁיחִים עֲבֹתִים וּסְבָכֵי כַפָּיִם
בְּעֵבֵי גְבִימוֹ אֹרֶךְ סֶהַר הַשְּׁבִיטוֹ ;
כְּעֵבִים יִקְדִירוּ שְׁמֵשׁ צְהָרִים
וְצַעֲרֵף עֲרָפֶל עַל עֵינַי אִישׁ יִשִּׁיתוּ .

אֶךְ אֱלֹהֵי אַחַת נִשְׁקַפֶּת מִנְגִיד
בֵּין עַפְאִיָּה הַלְבָנָה נִצְבֶּת ,
שֶׁשׁ תַּעֲטֵה הָאָרֶץ אֹרֶךְ כְּפָגֵד
כְּלָבֵן תִּכְרִיךְ מֵת בְּאַפְלוֹת בֵּית מוֹת .

עַל גְּבֻנוֹן נִשְׁפָּה שֵׁם תַּחַת הַשֵּׁיחַ —
יִבֶךְ הַיְנִשּׁוּף הַיַּעֲנָה נֶאֱנֶקֶת
וַיִּלֵּל סוּפָתָהּ בַּיְשִׁימוֹן יְשִׁיחַ
אֶף שְׂבֵלֶת גַּחַל בְּנִיא שׁוֹקֶקֶת :

שֵׁם — בַּחֲצֵי לַיִל וְאַפְלָה נִדְחַת
וּבִנְפֶשׁ מָרָה וּבְרוּחַ נַעֲפָרֶת
דוֹמָמָה בַּמּוֹת בְּבֵאֵר הַשְּׁחַת
אֶת רַגְלֵי אֱהוּבָהּ מִיִּכַל שׁוֹמֶרֶת .

— בַּעֲזוּבַת חָרָשׁ זֶה בֵּין הָרִי בְּתָר
בְּמִקּוֹם יְנוּוֹ יִלְדֵי טָרֶף וְרֶצַח
שֵׁם בַּטַּח לְפָה מְמַלְשָׁנִי בַּסָּרֵר
לְחֻזוֹת הַדּוּדָה טָרָם יִלְךְ לְנֶצַח . —

חֵישׁ גַּם בָּא עָלֶם וַיִּגַּשׁ עֲדִיָּה
הוּא דוּד אִישָׁהּ וּבִידוֹ הַנָּבֶל ;
עֲלִימוֹ הָאֵלֶּה קָלְעָה בְּדִיָּה
בְּמִלּוֹנֵת הַנְּזִירִים מִשָּׂאוֹן הַתֵּבֵל .

בְּמַעוֹן הַשְּׁקֵט זֶה שְׂאֲנָנִים יִשְׁבוּ
וּבְמִלְאֲבֵי שְׁלוֹם הָרוּחוֹת הַמְּיוּ ;
נַפְשֵׁיהֶם בִּידֵיהֶם יַחַד שְׁלָבוּ
וּכְרוּחַ אֶחָד בְּשֵׁתֵי גוֹפּוֹת הָיוּ .

עת רבה ישבו ודממה שלטה
אין קול אין קשב אין שפה דברת ;
אך המית הנחל דבר לאטה :
« מה תדמו רעים ? העת עברת ! » .

« שם מים נזלים יורומו ישטופו
— מלבב המנגן המלים יצאו —
» וכמוהם גם ימים הה חיש יחלפו
ומאומת טוב עוד עינינו לא ראו .

במים אלה נשפכתי גם אני ,
במים אלה עצמותי נפרדו ,
כחי יבש — ואלהים עזבני
ומרעים ככלבים עלי עמדו » .

« חזק רעי חזק ! — מיכל ענתה
ותחבק לדוד ותשקהו מצח —
אל יאמר לבך נואש בצרתה ,
גם איד גם אשר לא יחילו נצח .

אשרנו גז — עוד התקוה פרכת
בין עלי העלמים על עין החיים !
נוחילה — וימין אל עזרה שולחת
אל כל נשא לו לבב אל כפּוּים .

« הוֹי מִיכַל — קָרָא וְדַמְעוּ זְרֵמוֹ
וַיִּמַּח אוֹתָם בַּחַוֵּה הָאוֹהֶבֶת —
לֹא נִקְלִים חַלְשִׁים עַל נַפְשֵׁי קַמּוֹ
אֲבִירֵי בִשֵּׁן פִּתְרוּנֵי פִמּוֹת .

וּמָה לוֹ גַם אֲצִיל נַפְשֵׁי מִחֶרֶב
אִם אֶת תְּשׂאֲרֵי בִידֵי רוֹדְפֵי שְׁמָה
אֶת רוּחַ אִפִּי נִשְׁמַתִּי בִּקְרֶב
וּמִנִּי אִם יִקְחוּךְ חַיִּים לִי לָמָּה ? ! »

« הֵם — קָרָאתָ — הֵם ! כִּי לֹא־הֶבֶתָ כַּחֲשֵׁתְךָ !
לֹא תוֹצֵאת אֶרֶץ הַיָּם כִּי בֵּת שָׁמַיִם
לֹא אוֹתָהּ אִפּוֹא לֹא אוֹתָהּ רַחֲשֵׁת
כִּי תִפְחַד מִבְּגַד מַעֲקַת חַיִּים »

מִתַּת אֵל חַי הִיא — לֹא לְגִוִּית גָּבֵר
כִּי אִם לְלִבְבוֹ לְנַפְשׁ וְרוּחַ ;
וְלִהְיוֹן אֵין חֶק , כִּי מַעֲבֵר לְקַבֵּר
עוֹד תִּאֶהֱבֶנָּה בְּמִקּוֹם אוֹר יְהִי וְרוּחַ .

« מָה אִפּוֹא תִפְחַד מִה לְבַךְ יִרְעַע
וּנְכָאִים תִּהְיֶנָּה בְּמִרֵי לֵב וְנָהִי ;
אִם אֶסַּק שָׁמַיִם וְיִשְׁאוּל תִּצְיַע .
נַפְשֵׁי־תָמִיד תָּמִיד אַךְ עֲמָךְ תִּהְיִי .

וּמַחֲמַת מִצִּיק מָה נַפְשֶׁךָ תִּשׁוּחַ ?
הֵן יָד בֶּן חֲלוּף בָּגוּ אֶךְ שָׁרְרַת
לֹא בִלְבָב אָדָם בָּרַעֲיוֹן וְרוּחַ —
הֵם לֹא יִדְעוּ חֵק וְחֵמֶס יָד עֲצָרַת !

אִם רַק אֶהְבֵּת אֲמֹן נַפְשֶׁךָ רַחֲשֵׁת
תִּלְעַג אֶל כָּל אִיד תִּבְוֹז אֶל כָּל שָׁבֵר ;
הִיא צִי אֲדִיר בְּתֵהוּם רַבָּה רַעֲשֵׁת ,
מִגֵּן מִחֵץ מוֹת שְׁמֵשׁ בְּקִבְרָה .

אֶהְבֵּה לְמֵלֵא חֶלֶד הַיְסוּד הַנֶּהָ ;
מִצּוּק לְמִצּוּק אֶךְ בָּהּ יִתְאַחֲדוּ ;
גַּם רוּחַ לְרוּחַ דְּבִקּוֹ יְדִיָּהּ ;
גַּם גּוֹ גַּם נַפֶּשׁ עַל פִּיהָ נוֹלְדוּ .

וּבְלִבּוֹ כִּי יִשָּׂא אִישׁ אֶהְבֵּת אֲמֹן
מִמְסֻבּוֹת תִּבֵּל הוּא מוֹרֶם גְּבוּהָ ;
וּשְׁשׁוֹן עוֹלָמִים יוֹל בּוֹ , כִּשְׁמֹן
הַטֵּיב שִׁוֵּרֵד מִקֶּרֶן אֱלֹהִים .

הֶרֶף מִתּוֹנָה מִדְּאָגָה גַּם יָחַד
אֶל יְבוּא בְּלִבְבְּךָ מִגּוֹר מִקֶּרֶן
אִם מְכַל אִיד תִּפְחַד אֵין קֵץ לִפְחַד ;
אֶהוּב בְּאֶמוֹנָה וְתִאֶשֶׁר בְּאֶרֶץ !

עַל דְּבָרֵי רַעֲיָתוֹ נָשָׁם הַנָּעַר
רוּחוֹ חֲבָלָה וּפָנָיו רָעְמוּ ;
פִּי שָׁבַע קָדָר לוֹ עֲתָה הַיָּעַר
וְאַפִּיקִי דַמְעָה מֵעֵינָיו זָרְמוּ .

וּבַת־מֶהוֹן לָבוֹ נָתַן קוֹל בְּבִכֵּי :
« אֵל נָא , חֲמֹדַת נָשִׁים , אֵל נָא תִתְּנֵנִי
לְמַפְחֵד מִמּוֹת מֵאִיד וְדַחִי ;
כִּי אִם כֹּה תַחֲשָׁבֵי הֲלֹא תִבְזִינִי !

וְאֲנִי כָּל חֲמֹדַת חַיִּי לָךְ הַקְּרַבְתִּי
כָּל שְׁלוֹת יָמַי אַחֲרַי גּוֹ הַשְּׁלַכְתִּי
חַיִּי הָרוּעִים הִנְעִימִים עֲוֹבֹתַי
וְלֹאִישׁ מִלְחָמָה בְּעִבּוּרְךָ נִהַפְכְתִּי .

בְּעִבּוּרְךָ מִדְּבַר הַנְּאוּה נִשְׁתַּתִּי
וְאַבְחַר תַּחֲתָיו רִגְזוּ וְהִמּוֹן קָרַת
לְתַרוּעַת מִלְחָמָה מִהֲרַתִּי חֲשַׁתִּי
לְעֲשׂוֹת לִי שֵׁם גָּבוּר זָכַר תִּפְאָרַת .

בְּמָקוֹם מִקַּל רַעִים אֶזְרַתִּי חָרַב
בְּמָקוֹם הַיִּלְקוּשׁ — סִחְרָה עַל שְׁכֶם
בְּמָקוֹם רַחֲשֵׁי נַעַם תוֹךְ לֵב וְקָרַב
לְמִדַּתִּי נִפְשֵׁי עֲצוֹת שׂוֹד וְלַחֵם .

כָּל חֲמֹדַת חַיִּי עַל מִזְבֵּחַךְ הַקְּרִבָּתִי
גַם חַיִּי בְּעֵדֶךָ לַמּוֹת חֲרַפְתִּי
לֹא פָעַם לַחֲרַב עָרוֹם קְרִבָּתִי
וּבֵין הַצִּים עָפִים בְּדָד נִשְׁקַפְתִּי .

אֵךְ בְּעֵדֶךָ הִשְׁלַכְתִּי אֹז בְּשָׂדוֹת קָרְיָן
בְּכָלִי גְבוּזָה נְפוּץ חַיִּי מִנֶּגֶד —
בְּעֵדֶךָ יִכְבֵּד לִי עֵתָה לְעִזּוֹב אֶרֶץ
בָּהּ פָּרִי חֲטָא מָרִי, וּמִגֵּד בָּגַד .

« הֲרַגְעָה נָא רַגְעִי ! — מִיִּכַל אָמְרָה —
עֵדָה בִּי אֱלֹהָ זֹאת עַד גַּם אֱלֹהֵי
כִּי גִצַּח אֶתְךָ בְּאִמּוֹנָה אֲשָׂאָרָה
מִשָּׂאת כָּל צוֹקָה לֹא לְבִי יִנּוּעַ .

וּשְׁבוּעֵתִי זֹאת עַל אֲדַמַּת נוֹד קָחָה
לְעֶרְבָה כִּי לֹא אֲשַׁקּוֹר בְּבְרִיתֵנוּ —
אֵךְ לֵאלֹהֵי מִי יֹאמֵר : « מַה־הַפֶּעַל כָּכָה ? »
טוֹב נִסְבּוֹל דּוֹמֵם כִּי נִטַּל עָלֵינוּ ! » .

הֵן — עֲנָה הַגּוֹלָה — סָבַל אֶסְבּוּלָה
רוּחִי אֶפְקִידָה בְּיַדֵּי אֵל שָׁמַיִם ;
כִּי אֵלָיו מֵעוֹדֵי מַעֲשֵׂי אֲנִלָּה ,
לוֹ אֵךְ אִדַּע כִּי לָךְ בְּנַעֲמִים חַיִּים .

אך שם אור על ארץ קדים זורע
ויקר שחר אחזה בראי עיניך ;
עתה הנני הולך . . . ומי יודע
אם אוסיף עוד לחזות נעם פניך !

כה דבר המנגן במנגנת רוח
ובנות עיניו נזלו אפיקי מים
ובמיתרי נבלהו נגע הרוח
וישמע קולו כשאוץ המצללים .

אז שר גם הוא — על אילת השחר :

« אלי אלי למה זה עזבתני !!

תאבד עלי כפד אף אפד תחר
יום צעקתי וליל לא עניתני .

עש עשש אני וכלבים סבוני

תולעת גזעת — וארי יטרפני

הה ! רם זלות — קרני רמים יגחוני

אנוש אנוש וחמת מלך תרדפני .

רדפוני סבוני הה גם השיגו

גם לחי פס כחי אנוע גוע

ובשאט נפש לי ראי ילעיגו

«הוי גלה ! גל נא ביום אל אלוה !»

גִּיחֵי מִבֶּטֶן אֵל הַרְחַק מִמֶּנִּי
אֲבִירֵי בָשָׁן עָלַי פִּימוּ פָּצוּ
וּבַהֲסֹתֶר פְּנִיךָ רָגַע אֵינְנִי
אִז צְרִי יִגִּילוּ — שְׂמֹךְ יִנְאַצּוּ.

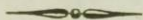
אֵילַת הַשֹּׁהַר עֵינָה פִּקְחָה
כָּל טוֹב לֵב יָגַל וְאֲנִי אֶגְלָה סָלָה ;
אֵילַת אֲהָבִים גַּם הִיא נֶאֱנַחָה
וְשִׁבּוּלָה אֶמוּלָה תָּשׁוּב אֶהְלָה .

אֵילוֹתַי חוֹשָׁה שִׁמַּח נִפְשֵׁנוּ !
אֵת גַּפְשֵׁי מַחֲרָב רָעָה הַצִּילָה
וַיַּחֲדֶתֵי מִיד מִפְּרִיד בֵּינֵינוּ
וּבַתּוֹךְ קָהַל רַב שְׂמֹךְ אֶהְלֵלָה .

אִז רַחֲשֵׁי תִקּוּהַ קִרְבָּם הַתְּנוּסָסוּ
וּדְמָעוֹת כַּנְּחַל תַּחֲתָם זָרְמוּ ;
וּמִן הַיַּעַר צָלְלֵי לַיִל נָסוּ —
גַּם דָּוִד גַּם מִיֵּכַל מִמְּקוֹמָם קָמוּ .

בְּזֹרְעוֹת רוֹעֵדוֹת תִּפְקָה אַף חֲבִקְתָּהּ
וּשְׁפָתָיו דּוֹלְקִים נִשְׁקוּ שְׁפַתוֹתֶיהָ ;
חִישׁ נִפְרַד מִנָּה , רָגַע לֹא רָאֲתָהּ
כִּצֵּל כִּי יַחַלֶּף נַעֲלָם מֵעֵינֶיהָ .

השיר השמיני

ימים וירחים כצללים נהלכו
מיום הגלה דוד מאדמת עבר ,
ובכל ארצות נודו עליו סככו
בנפיו אל רחום מכל איד ושׁבר .

* * *

ודבר הגלת דוד נפל בפלשת
ויעלו בית דגון לחג לזבוח
כי נשׁבר שוט מכה , נחתה הקשת
רדה באף גויה מבלי מנוח .

וסרניה כלם שמה נועדו
ויאמרו: נואלו העברים כלמו!
« סר צלם , וכרוב הסוכך אכדו ,
הן לחמנו הם , כקן נמצא למו . »

וַיֵּשׁוּ וַיַּעֲלוּ מִכָּל אַפְסוּסִים
צָבָא רַב לְמֵאד , כָּלֶם שְׂאֵפֵי רִצַּח
לְנִקּוּם דָּם אַחִיהֶם נִשְׁפָּךְ בְּמַיִם
לְגַל מַעְלִימוֹ גִּדְפַת גִּצַּח . —

עַל שְׂדֵמּוֹת שׁוֹנִים קָם שְׂאוֹן וְסַעַר
שָׁם תִּרְנַה מְלַחְמָה שׁוֹפֵר יִרְיעַ
וְחַנִּיתוֹת הֶרְקוּ כְּעֵצֵי הַיַּעַר
אִף הוּד נְחָרוֹת סוּסִים אֶרֶץ יִבְקִיעַ .

קוֹל גְּלָגַל כְּרַעַם יִרְגִּיז שָׁמַיִם
וְדַגְלִים נוֹסְסִים עֵין שְׂמֵשׁ יַחֲשִׁיכוֹ
מִפְלָדוֹת הֶרְכַּב כָּהוּ עֵינַיִם
וּמְתֵי אֵין מְסַפֵּר שֵׁד וְקָרַב יִרְיָחוֹ .

* * *

עַל שֵׁן אָבֵן אֶפֶל יֵשֵׁב הַמּוֹת
וּמְאֻבְלוֹת שְׁנָיו בְּבִרְזוֹל יַחַד
יִקְרָא לְזֹבַח כָּל שָׂרֵי צְלָמוֹת
קָטַב וּמְרִירֵי וְצָבָא שְׂדֵי פַחַד .

וְלִנְפְּשׁוֹת אָדָם הֵכֵן הַמְּטַבַּח
וַיַּעֲלֵעוּ דָמָם וּבְשָׂרָם יִשְׁבְּעוּ !
וּבְמוֹת גְּלַבּוּעַ הוּא הַמְּזַבֵּחַ
וְלַעֲלָה כְּשֵׁיִים — עֲבָרִים יִכְרְעוּ !!

* * *
 הַיּוֹם פָּנָה — צִלְלֵי לַיִל יִנָּטוּ
 וְאֲדַמְדָּמִים כַּדָּם בָּא יַמָּה הַחֶרֶס
 סֵהַר גַּם כִּכְבֵּיו פָּנִים לְאָטוּ
 וְתֵשֶׁם אֶרֶץ כִּישִׁימוֹן עִיר הָרֶם .

וּבַהִיכַל גָּמוּג יֵשֵׁב מֶלֶךְ עֶבֶר
 גִּלְמוּד כְּאֶמְלֵל אֶף דוֹמָם כִּתְהוּ
 וּפָנָיו שְׁמָמִים כְּדַמּוֹת מוֹצֵבֶת קָבֵר
 וְקִרְבָּיו מִפְּחַד יִרְהוּ יִנְוְעוּ .

מִחֲנֵה אוֹיְבָיו תֵּר מֵהַר הַגְּלִבֵּעַ
 וּלְבָבוּ הָאֲמִיץ נָמַס כַּמָּים /
 וַיִּבֶן כִּי סָר מֵעֲלָיו אֱלֹהֵי
 וַיִּמַּח זָכְרוֹ מִסֵּפֶר הַחַיִּים .

הוּי ! הַגִּם בְּלִבָּב אַרְיָה יָבֵא מוֹרֵךְ ?
 הַגִּם זֶה שְׂאוֹל בְּמִפְּחָדֵי שׂוֹא פָּחַד ?
 וּמֵלֵא מִדַּת אֶרְצוֹ רַחֵב וְאַרְךְ
 בַּחֲזוֹר וְטוֹב הוּא מִכָּל עַמּוֹ יַחַד ! ?

* * *
 רוּחַ מְמָרוֹם הֶעֱרָה עַל לֵב גָּבֵר
 לְחַיֵּשׁ עֲתִידוֹת יִכְרֶה לוֹ אֲזוּנָם ;
 לֹא נַחֵשׁ הוּא לֹא מְקַסֵּם חוֹבְרֵי הַבֵּר
 אֶךְ מַהֲנֵת הָאֵל מִגְּבְּהֵי שָׁמַיִם .

אם לַפְעוּל פֶּעַל בֶּן אָדָם חֲפָצָת
הִטָּה אֵזֶן אֶל קוֹל נַפְשָׁךְ קִרְבָּךְ ;
אם הַגִּד לָךְ טוֹב — מֵלֹא מַה־יַּעֲצֶתָ ;
הַבְּהִל וּיְרֵא — אִם יִבָּךְ לִבְךָ . (יא)

כִּי נֶפֶשׁ הָאָדָם בֵּת הִיא לְאֱלוֹהַּ
וְצַעֲיֶיךָ הַעֲתִידוֹת הוֹרֵם אֶל עֵינֶיךָ ,
כִּי יַעַת יִרְדֶּה בְּנוֹ מִשְׁמֵי גְבוּהַ
מִרוּחַ אָבִיךָ נֶאֱצַל עָלֶיךָ ;

אֶךְ זָקִי הַגּוֹיָה בָּמוֹ אֶסְרָה
דַּעַת כָּל כְּמוֹהוּ אוֹתָהּ יִנְיָאוּ :
בַּחֲרָכִים אֶטְמִים בַּחֲצַר מִטְרָה
קִרְנֵי שֶׁמֶשׁ לֹא יַעֲבְרוּ יִגִּיעוּ .

וּכְמוֹ בְּמִזְמוֹת הַיָּשֵׁן בַּלַּיִל
יִתְעַרֵב הַכּוֹזֵב עִם הָאֵמֶת יַחַד
כָּל צִלְמֵי הַחַיִּים יִרְקְדוּ בְּאֵיל
יִאֲרְגוּ וַיִּסָּבְכוּ לַחֲזוֹן פַּחַד :

בֶּן דְּמִיוֹן וְאֵמֶת יַחַד יִתְעַרְבוּ
בְּמִזְמוֹת הַנֶּפֶשׁ יַעַת כִּי תִרְמָנָה ,
הַהוּהוּ וְעֲתִידוֹת מוֹלָן נִצְבוּ
וּבַהֲקֵץ הַלּוֹם נוֹרֵא אִזּוֹ תִתְלַמְּנָה »

אך לא שָׁקַר בַּחֲלוּם כִּלּוֹ הִנְהוּ
כִּי קוֹלוֹ גַם הֶאֱמַת אִט שֵׁם יִשְׁמִיעַ :
כְּזֹמִיר עוֹף כְּנָף כִּי יִסּוֹף קוֹלָהוּ
עַת רַעַם בַּגִּלְגַּל יְהוּם יִרִיעַ .

וּבְכֵן הֵט בֶּן אָדָם אֶזְנוֹ שִׁמְעַת
אֶל קוֹל אֱלֹהִים מִתְּהִלָּךְ קִרְבָּךְ !
הַיּוֹעֵץ הַנְּאֻמָּן — הוּא לָךְ הַדְּעַת
וְנָבִיא בֵּית הַנְּפֶשׁ יִהְיֶה לְבָךְ .

* * *

גַּם נֶפֶשׁ שְׂאוֹל גִּחְשָׁה לְבוֹ רָהֵשׁ —
« אֵל תִּשְׁקוּט ! — קְרָא קוֹל לְבוֹ מִקְרָב —
קוֹץ שְׁמִיר הַחַיִּים , וּפְרִיז כַּחַשׁ ,
וּבִסְבָּכוּ יִאָרוּב הָאָסוֹן לָךְ אָרֵב . »

וַיִּשְׁלַח מִלְּאֲכִים קָלִים שְׁלוּחַ
לְשְׂאוֹל בְּאוּרִים וְנָבִיאֵי שָׁמַיִם
לְדַעַת אַחֲרֵיתוֹ , לְמִצּוֹא מְנוּחַ ;
וּלְשׁוּבָם יוֹחִיל וּבְכִלְיוֹן עֵינָיִם .

וּקְרָב לְבוֹ מִי זֶה יוֹבֵל יִבְיַע ?
שֵׁם שְׂאֵת וּדְאָבָה וּמְכַשׁוֹל לֵב יַחַד ;
שֵׁם שְׁבֵר-בְּרוּחַ , עוֹלֵל יִכְנִיעַ
תִּקְוָה תֵּאָבֵק בְּאָבֵק רִגְלֵי פָחַד :

כִּן בְּלִבְבֵי יָם זַעַף עוֹטָה עֲרֶפֶל
כָּל בְּעוֹתֵי שְׂדֵי לֶחֶם יַעֲרֹכוּ ;
נִחַשׁ בְּרִיחַ יִצְנַף בְּכַפָּל
וּפְתָנִים וְצַבָּעִים אֵימִים יִהְלְכוּ .

אֵף רוּחוֹ הָעֲנִיָּה — כְּאֲנִיָּה שְׂטָה
עַת נִשְׁבֵּר תִּרְנָה , הַמְפָּרֵשׁ קְרוּעַ ,
וְשִׁמִּי בְּרֹזֶל מִעַל וּמִצּוֹלָה מִטָּה —
עַל יָב כַּיִם נִגְרֵשׁ תַּחַג תִּנּוּעַ .

עוֹד יוֹחִיל עַל צִירָיו , עוֹד יִפְרוּץ פָּרֶץ
עַל רִגְשֵׁת לְבוֹ עַל רוּחוֹ נִשְׁבָּרָה :
« מִלֶּךְ לֹא־יִצְלַח הָאֱמֶלֶל בְּאֶרֶץ ! »
קָרָא — וּשְׁנַת עוֹעִים עֵינָיו סָגְרָה .

בְּחִלּוּמוֹ בָּא אֶל כֶּר נִרְחַב וְאָחוּ :
שֵׁם אֹר הַיּוֹם מְהוּל בְּאֶפְלוֹת לְיִלָּה ;
שֵׁם חוֹחִים וּפְרָחִים יַחַד יִצְמָחוּ ;
יוֹנִים זוֹחֵלוֹת , וְנִחְשִׁים עֲפִים מְעֵלָה .

וּפְרָאִים גַּפְלָאִים שֵׁם , יִלְדֵי תִפֶּת :
מְרָאָה אָדָם לָהֶם וּגְוִיּוֹת צָפַע ,
וְלִשׁוֹנָם חֵץ שָׁנוֹן וּשְׁפָתָם נִפְתָּה ,
וּבִיד כִּי יִקְחוּ יִהְיוּ לְאֶפֶע .

בַּפֶּאת יָם בְּגַן גִּדּוּל יַחֲזוּ עֵינַיִם
אוֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים עָלָיו זְרוּחַ
וּכְסֵפֶר גָּלוּי נִגְלוּ שָׁמַיִם
וּנְשָׁמוֹת זְכוֹת תִּעֲטָפְנָה בְּרוּחַ .

וּנְעִים קוֹל קוֹרֵא יִשְׁמַע יִשְׁמַע :
« הוּי כָּל עַיִף וְשָׁבַע מִמְרוֹרֵי דֶרֶךְ
בָּאוּ בַשָּׁעַר זֶה מִצְאוּ מִרְגּוּעַ ;
פֹּה תִגַּל כָּל נַפֶּשׁ תִּנַּח כָּל בְּרֶךְ ! » .

« מָה פֶּר זֶה ? — קָרָא הַחַלֵּם אֱלִימוּ —
וּמָה גִּבַּת עֵדֶן שְׁמָה פּוֹרַחַת ? »
וּלְשׁוֹנָם צָלְלָה עַל הַרְבוֹת שְׁנַיִמוּ :
« פֹּה אֲרָצוֹת הַתַּיִם שְׁמָה הַשְּׁחַת ! ! »

מִדֵּי דִבְרָם נִגַּשׁ לְבֹא בַשָּׁעַר —
פֶּתְאִים קוֹל הַרְדָּה אֲזַנּוּ לְקַחָה
תִּנּוּשׁ הָאֲדָמָה בְּזוּעָה וּסְעַר
וּשְׂאוֹל לְבִלִי חוֹק אֶת פִּיהַ פֶּתַחָה .

וּרְפָאִים נִעֲזְרוּ מִבְּרִיחֵי שְׁחַת
וּבְלוּיֵי בְשָׂר הֵם וּבְפִיהֶם חָרָם ,
וּבְעֵינָם תִּהְיוּ וּבְרֵאשֵׁם קָרַחַת
וּבְלִבָּתָם יִשְׁתַּקְשְׁקוּ גָרָם אֶל גָּרָם .

וַיְגִדּוּד מֵתִים בְּיַד הַתָּרֵם תּוֹלַעַת
נָגַע בְּבֶשֶׂרוֹ עִסְמָר מִפְחָד ;
עוֹלֵי יָמִים הֵם עַל רֵאשִׁים מִגְבַּעַת
זַחְגוּרֵי אַפּוֹד וּלְבוּשֵׁי יֵשׁ יַחַד .

אֵךְ לִבְנֵת בְּגִדֵיהֶם בְּדָם גִּאֲלָה ,
וּבְרֵאשִׁים אִישׁ זָקֵן וּמְעִיל מְעִטְהוּ —
אֲרַח הֶגֶן יִגְדְּרוּ מִבֵּא בּוֹ סָלָה :
וַיַּחֲרַד בֶּן קִישׁ וַיִּתֵּן קוֹלָהוּ :

« מִי אַתָּה צֶל נוֹדֵד ? » — « אֲנִי אַחִימֶלֶךְ !! » —

« מִי אַתֶּם ? » — « כֹּהֲנֵי נֹב !! » — כָּלֶם הָמִיו .

זַמְנֵדוּדֵי רִגְזוֹ הַקִּיץ הַמְּלֶךְ
זַמְלֶאכּוֹ כִּי שָׁב עֵינָיו חֲזוּי .

« מִי פֹה ? » — נָהֶם כַּמְתְּרוֹנֵן מִזִּין .

— הֵן לְדְרוּשׁ בְּאֹרִים אוֹתִי שְׁלַחַת ! —

וּמָה ? ! — נַעְלָם הָאֶפּוֹד מִכָּל עֵין

עַת אֶת כֹּהֲנֵי נֹב הַרְגַתְּ מִבְּחַת . — (יב)

עַד זֶה דוֹבֵר וּמְשַׁנְהוּ בָּא שְׁמָה

וַיִּכְרַע וַיֹּאמֶר : « עֲבַדְךָ אָנִי !

לְשֵׂאוֹל בְּנִבְיָא הַלְכְּתִי הַרְמָה . » —

וּמָה עָנַךְ ? חִישׁ ! — « דְּבַר לֹא עָנְנִי !

» אֶךְ שָׁמַע שָׁמַע מִפִּי חֶפְצֶךָ
וַיִּחְזַק בְּמַעֲלוֹ וַיִּקְרַעְהוּ,
לֵאמֹר: מַה־תֵּרָא הַגֵּד אֶל שׁוֹלְחֶךָ!
חַיֵּשׁ גַּם בְּמִשְׁנַע מִמְרְאָה עֵינָהוּ.»

אִז חָם לֵב בְּנִי־קִישׁ מִמִּשְׁמַע אָזְנִים
אִז נִפְשׁוּ כִּי אֲבָדָה מְרָה צוֹרַחַת:
» אִם יִסְגּוֹר אֵל נוֹקָם בְּעַדֵּי שָׁמַיִם
אֲעַשׂ לִי חֹזֶה עִם מוֹת וְשָׁחַת.

שָׁטְמוּ בַחַיּוֹצוֹת בַּנִּירוֹת חֶפְשׁוֹ
חֶפְשׁוֹ בַשְּׁמַיִשׁ נִקְרוֹת כָּל הָאָרֶץ
מִצְאוֹ בַעֲלַת אוֹב פְּנִיָה בִקְשׁוֹ
לְמִצּוֹא לִי בַבְּשָׁפִים מְזוֹר לְקַרְנִי.

אֶךְ שָׁעַר אֶחָד יַעַל הַשָּׁמַיִם
אוֹתוֹ שָׁךְ אֵל זַעַם חַנּוּת שׁוֹבֵחַ
וְלִשְׁחַת תּוֹצְאוֹת יֵשׁ רַבּוֹתַיִם
חָרָב וְכָרוֹב לֹא יִגִּיאוּ אוֹרַח.»

שָׁוֵא שָׁקֵד שָׁוֵא קוֹה אֵין עוֹ אֵין יֵשַׁע!
מִי יוֹשַׁע לְגִבּוֹר אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ?
כַּמֶּאֱפֵל עַל דְּרָךְ נֶצֶב הַפְּשִׁיעַ,
יִפְנֶה לְקַדוּשִׁים אוֹ לְשִׂאוֹל יִצִּיעַ.

גַּם בְּדֵי קָסָם גַּם אוֹב גַּם יִדְעוּנִי
לֹא יוּכְלוּ מִלֵּט נַפְשׁוֹ הַנִּדְחָת
בְּלִבָּבוֹ עֲמוּק יִפְרִישׁ הַצְּפֹעֵנִי ,
נִקּוּט כִּסְלוֹ , קִדְמָהוּ מִקִּשֵׁי שְׁחַת .

שְׂוֹא הַרְגִּיז שְׂאוֹל הַחֹזֶה מִקְבֵּר
כִּי הוֹסִיף אֶךְ מִכְאוֹב כִּי הוֹסִיף יַעֲת
כִּי נִכּוֹן אֶל צִלְעוֹ מִחַר הַשֶּׁבֶר
כִּי כָּבֵה נִרוֹ כִּי שִׁמְשׁוֹ שְׁקַעַת .

כָּבֵה נִפְלָה נִפְלָה נַפְשׁ נִדְחָת
בְּאִמּוֹר נוֹאֵשׁ לְתִשׁוּעַת אֵל גְּבוּהָ !
כָּבֵה נִפְלָה הִיא בְּשִׁחִיתוֹת הַשְּׁחַת
טָרָם נִפְל גְּוָה עַל הַר גְּלִבְעָ .

הַשִּׁיר הַתְּשִׁיעִי

הוּי הָרִי אֶבֶל הָרִי בַּגְּלִבְעָ
אֵל לָכֶם אוֹר יוֹמָם אֵל אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ
וְיִשְׁכְּנֶכֶם הָרַעַם רֵאשֶׁכֶם יִרְעַע
וּבְרָקִים יִכּוּכֶם בְּדָמִי לַיִל אָמֵשׁ !! .

מִיּוֹם הַצִּיּוֹג יַעֲקֹב עַל אֶרְצוֹ רָגַל
קָלַלְתָּ אֱלֹהִים עַל רֹאשְׁכֶם רִבְצָת (ג)
כִּלְיוֹן חֲרוֹץ עֲלֵיכֶם הִדְגַּל,
וּשְׂמִיכֶם שָׁמָּה אֲדַמְתֶּכֶם מִפְּלָצָת .

עַל אֲדַמְתָּ יִשְׂרָאֵל רַגְלֶכֶם עָמְדָה
אֵיךְ הִתְנוּסִם עֲלֵיכֶם גַּם לַפְּלִשְׁתִּי
וּתְהַלַּלְתָּ יַעֲקֹב אֵיךְ בָּכֶם אָבְדָה
וּלְשִׂאוֹל אֵיךְ נִגְעַל מִגֹּן וּקְשִׁית !

אֵיךְ גִּבּוֹר זֶה גִּבּוֹר נוֹדַע בַּשָּׁעַר
לֹא חָת מִהֶמּוֹן צָרִים שָׁחַק לַפֶּחַד
אֵיךְ בִּקֵּשׁ חֲמֻלָה מִיָּדִי נִבְּזָה נָעַר
כִּי יִתֵּם חַיִּיו עִם רִשׁוֹ גַּם יַחַד !

אֵיךְ חָרְבוּ זֹאת מִבְּשֵׁר אוֹיְבִים שְׂבָעָה
וְדַמִּי צָר כַּפַּיִם אֶרְצָה הַגִּירָה
אֵיךְ עָתָה בְּלִבְכוּ עֵמֶק הַיָּא בָּאָה
אֵיכָה לַמּוֹת חִיתוֹ הַסְּגִירָה ! .

« לֹא אָנִי — קָרָא הַגִּבּוֹר — אֲבָרְחָה !
— עַת נָסִים וּפְלִטִים מִסְבִּיב רָאָה —
בְּקִלּוֹן מִרְדֵּי־לֵב הוֹדִי לֹא אֲדַלְחָה ;
כִּפְנֵי מִי יִנוּסוּ — אוֹתוֹ אֲמַצְאָה ! » .

קרא — והמון יורים אותו אפפו
ובקול ענות קראו: « תפשהו היום! »
וידיהם פשטו — חיש שבו אפפו —
כי ראו את דמו ישטוף במים . . . !!!

גם אתה יונתן בר לב ונפש
מופת לידידים באמונת רוחך
איך חללה יפעתך נכפשה ברפש
איך חרבות הערלים באו לך!

אתה ממרום שבת לבהור השפלת
בין רעי עדרים לך אח ורע
כי אל לב עמק אל נפשו השפלת
— ויקר אדם מי כמוך יודע? —

בו חפצה מצאת אותו אהבת
אהבה תפון עולם עזה ממות; (ד)
בעדו לחמת מלך גשת ערבת
ולקול א ב תת און לא קשבת .

עת הגלה ממך, עת ברח מקשת
וחמת מלך עליו פאש נתכה
ומרגלים פח יקוש פרשו ורשת
לצוד ולחבל כל יד בו תמכה:

לְמָקוֹם נוֹדוּ בְּאֵת יְדוּ חֻקֹּת
וּלְתָרֵי אָבִיךָ לִבָּב לֹא שָׁת
וּכְמוֹ אֵל זַעֲפוּ מִבְּלִי חַת צַחֲקֹת
עַת הַטִּיל חֲנִיתוֹ עָלֶיךָ אֶתָּה .

אֵךְ אֵל חֲשֵׁךְ אוֹתָךְ תִּמְיֵד מִמּוֹת
עַד מוֹתָךְ מוֹת גְּבוּר בְּשִׁירָה מְלַחֲמַת ;
פֹּה גַל חֲלָלִים עָלֶיךָ מִצָּבַת
חֲלָלֵי אוֹיֵב , חֲלָלֵי חֲרָבָךְ הוֹמְמַת .

בְּמִקְדָּשׁ בֵּין חֲרָבוֹת קָרְיָה נְחַרְבֶּת
עֵי מַפְלָתוֹ עַל קָדְשׁוֹ יַעֲיֵדוּ :
כֵּן בֵּין רֵב חָלַל גִּפְתָּךְ שׁוֹכְבַת
תְּוִי פָנֶיךָ עַל הוֹדֶךָ יִגִּידוּ .

אֵיכָה אֲבַנִּי קָדֵשׁ אֵיךְ כֹּה נִשְׁפְּכוּ ?
אֵין רָצִם אֵין אִסְפָּם מִמְּעֵי הַשָּׁבֵר !
אֲשֶׁתוֹלְלוּ אֲבִירִים נִסְחָפוּ נְאֻלְחוּ :
« עֲמָדוֹ עֲמָדוֹ וְשֵׁאוֹ מִלְכָּכֶם לִקְבֹר ! »

הָהָה ! אִישׁ אִישׁ עַל־נַפְשׁוֹ יִבְרַח בְּרוּחַ
כִּי חָרַב לָצַר כָּל נַחֲשֵׁל תִרְעֶעַ—
רַד שְׂמִשְׁךָ בַּת עֶבֶר עֲמַד מְזוּרוּחַ
שִׁדְדָה אֲדַרְתָּךְ עַל הָרֵי גִלְבַּע .

הוֹי הָרִי נְשָׁף הָרִי בַּגְּלֹבֶעַ
אֵל לָכֶם אֹרֶךְ יוֹמָם אֵל אֹרֶךְ הַשָּׁמֶשׁ!
וּשְׁכַנְכֶם וְזַרְעֵם רֵאשְׁכֶם יִרְעֶ
וּבְרָקִים יִכּוּכֶם בְּדַמִּי לַיִל אָמֵשׁ.

וּקְרָבֵיכֶם כָּלֶם בִּיפִים וְאַבְן
מִנְשִׁמַּת הָאֵל בְּלִשׁוֹן אִשׁ יִצְתּוּ
בְּכִלּוֹת חַיִּשׁ בְּלִהָבִים חֲשֵׁשׁ וְתָבֵן
בֵּן מַפְלִי גִוּוֹכֶם בְּזוּעָה יִכְתּוּ.

וּבָרֵן יַחַד הָרִים אַתֶּם תִּתְּאָבְלוּ
וּבְאֹרֶךְ לַתֵּבֵל תִּתְּמַנְנוּ בַּנְּשָׁף
בְּעִמּוּף הָרִים בָּרֶ כִּשְׁבָּלִים תִּמְלוּ
טַל אֲרוֹת טִלְכֶם יְהִי לְבִנֵי רֶשֶׁף.

וּמִטְרָכֶם — בָּרֶד אֶלְגָּבִישׁ וְנֶפֶץ
וַיַּעֲצֵם עֲצֵמוֹתֵיכֶם עָשׂ וְהָהוּ
עַד רוּחַ סָעָה כִּדְק אֶתְכֶם תִּפְּץ
וּבָנִים יִצְרוּ יִשְׂאֵלוּ : אֵיֵהוּ ?!

אֵךְ מָה עוֹד אָקֵב וּשְׁפָתִי נִאֲלָמָה
כִּי אֵל גָּאוֹר גָּזַר שְׁדֵי הַפִּיחַ :
בְּכֶם יִסְפָּה שְׂאוֹל בַּמְּלַחְמָה
בְּכֶם אֲשֶׁר דָּוֵד יַעַל יַפְרִיחַ !

כִּי תִבֵּל כְּדוֹר בֵּן גַּם מִהֲלֻכֶיהָ
וּצְפוּנֵי עֵתִים בְּגִלְגֵּל נִטְעוּ ;
יוֹם וַלֵּיל תָּמִיד עַל עֵבְרֵי פָּנֶיהָ
גַּם אֵיד גַּם אֲשֶׁר חֲלִיפוֹת יִרְאוּ — •

* * *
הוּי אֲשֶׁר נִחְמַד חֲלוֹם יִלְדֵי חֶלֶד !
מֵאַיִן תִּמְצֵא ? אֵיפֹה תִּנּוּחַ ?
רַב אָדָם יִרְדֹּפֶךָ כְּשׁוֹב בְּיָלֶד
וּבְגִשְׁתָּם יִשְׁמוּ — כִּי רִדְפוּ רוּחַ .

אִמָּה הַתְּקוּהָ רַעִית יוֹשְׁבֵי חֶלֶד
אֲבִיךָ הַחֲפִיץ — פִּחוּ כְּרֵצַח ;
וּבַיּוֹם מוֹת הוֹרְתֶךָ רַק אִז תּוֹלֵד
אֵךְ הִיא בֵּת שָׁמַיִם לֹא תִמוֹת גִּצַח .

הִיא עִם רוּחַ אֲנוּשׁ בְּגוֹיָה תַעַל
עִמוּ גַם תִּצֵּא — עִמוּ תוֹנְנָחָה ;
תָּמִיד תִּבְשִׁיחַ תָּמִיד תִּמְעַל מְעַל
תָּמִיד לֵב גָּבֵר יֶאֱמִין לְדַבְּרֶיהָ .

וּפָנֶיךָ אֲשֶׁר תָּמִיד נִסְתָּרוּ !
כֹּל עוֹד חַי הַחֲפִיץ בְּלִבְבֵי הַגָּבֵר
חַיָּה הַתְּקוּהָ , מוֹרְשָׁיו יִסְעֶרוּ
וּבִטְנָה לָךְ הֵרַת עוֹלָם וְקִבֵּר .

אך בנאות מתנבאים הרשי שקר
ובחזיונות בחורים שעשועי נער
במרומי שלום נעלים מכל חקר :
שם עצם מראך שם נשקף למהר !

בחלום חזון ליל מראה האשר :
קל הוא בענן בקר אכזב פמים
לו פרעי התרגל לו בפפי נשר
לעוף ולנתר תחת השמים .

בפפי הקשת אל עין איש יופיע
כמוה גם ימס בתעופת עין ;
ולאחר בשחר אורו יבקיע
גם שם יעמוד רגע ויהי לאין .

וכברק מתרוצץ במעוף ליל אמש
כי ירד אך יוסיף לחשיך עינים :
כן בגלותו לבגוד תחת השמש
יבא תחתיהו אסון שבעתים .

ומה אשר איש ? אם לא אסון רע !
ומה הענג ? אם לא צער גבר ! (טו)
עת ירעב איש נהיה רעו שבע
לזה תרחב יד עת ימצא זה קבר .

מִקְבֵּר יַעֲלֶתֶ הֵן יִקְטֹף לוֹ גֶּעֶר
פָּרְחֵי הַיּוֹד לְעֵנוּד לְרַעְיָה עֲטָרָת ;
מִעֶפֶר אִישׁ נִהְעָה יִפְרִיחַ הַיַּעַר
מִרְקֵב עֲצָמוֹת אִשָּׁה גִּפֶן אֲדָרֶת .

מִשְׁרִידֵי אֲרָמוֹן אִישׁ יִבְנֶה רֵיעָהוּ
לוֹ הַיִּכְלִי מִדּוֹת וּבֵתֵי תִפְאָרֶת ;
וְיִשָּׁר כִּי יוֹסֵר יִשָּׁר זֶר תַּחֲתֶיהוּ
זֶה יִלְבֹּשׁ רִמָּה וְזֶה רוֹם וְעֲטָרָת .

מִעֶפֶר מוֹת שְׂאוֹל מִדְּמוֹ כַּמַּיִם
יֵצֵא צִיץ בֵּית דָּוִד פָּרַח הַיְנוֹר
אָבֵן נֶגֶף בֶּן־קִישׁ צוֹר פִּיק בְּרַפִּים
הָיָה אֶל בֶּן־יִשִׁי אָבֵן הַעֲזוֹר .

כִּי אַחֲרֵי שִׁבְעוֹ דַּי מִמְרוֹרֵי דָרְךְ
וּכְשֶׁה אֹבֵד רִבְצוֹ נִדְד בְּאֶרֶץ ,
אַחֲרֵי שֶׁאֵתוֹ עָמַל אֲנוֹשׁ וּפְרָךְ
וַיֵּצֵג מִטְרָה אֶל אִיד וּפְרָץ ;

אַחֲרֵי נִדְדוֹ נֹוֹת וַיָּבֵא נֶבֶה
עַד עֲדָלָם גְּמִלֹט עַד יַעַר חֲתָת
חַיִּיו מִנֶּגֶד גַּעִים כְּאֲנִי אֲבָה
כִּי רוּחַ הַמִּשְׁלַל עָלָיו סִעָרֶת ;

בְּקַעֲלָהּ וּבְחִילָהּ זִיף וְעֵין גְּדִי
וּבְגַת קֶרֶת אוֹיְבוֹ מִצָּא לוֹ סֶתֶר :
הִסִּיר בְּגָדֵי עֵדִים וַיַּעַד עֵדֵי
וּבְלֵי גוֹלָה הִמִּיר בְּיָקָר הַבְּתָר .
גַּר שְׂאוֹל נִכְבְּהָ , בְּנֵיו יִרְדּוּ קֶבֶר
וּלְדוֹד חֲתָנוּ עֲטָרְתוֹ שָׁבָה ;
עֲמָה שָׁבוּ לוֹ לְבוֹת כָּל עַם עֶבֶר
עֲמָה מִיכַל אֲשֶׁתוֹ נִפְשׁוּ אֶהְבָּה .

ה שִׁיר הַעֲשִׂירִי

מִיכַל הַכְּבוֹדָה וּצְעִירַת תְּפָאֶרֶת
לֵךְ יִרְחַשׁ לְבִי לֵךְ שִׁירֵי יִרְעֶה ;
וַיִּקַּר תְּמַתֵּךְ , אֲמוֹנִים שׁוֹמְרֵת !
לְבָנוֹת צִיּוֹן כָּלֵן הַיּוֹם אוֹדִיעֶה :

הוּי אוֹהֶבֶת רַעָה וְאֶהוֹבֶת שׁוֹעַ
בְּךָ יֵלֵב רַךְ כְּדַנֵּג אֶף עֵז כְּאֶבֶן
מִרְחָשֵׁי דְבָר טוֹב יַחֵם יִנּוּעַ
נָלוֹז וּפְתִלְתֵּל לֹא יַחֹשׁ לֹא יִבֶּן .

עוד בדבור מלכות בהיותך בת מלך
השפלת לאהוב אותו — רעה טוב עין ;
ונות רעים בחרת דרכן ופלך
מארמון ונזר בם אהבה אין .

על גרדף על ישר סככו בפוך
מט להרג חשבת מגיא צלמות
וכעצב נבזה השלכת את חייך
לחמת אבך לעגת בות למות

» אני לא אפחד — אמרת אז — מקשת ,
עלי לא יורו רודפך הצימו
הן אבי הוא זה הפורש לך רשת —
גם חיתו יער לא יטרפו גורימו ! »

ואת לא ידעת — הוי לא עולחת !
גם בן בטנו אב אכזר יורד קבר
ובידה גם אשה עולה רוצחת —
כי מחמת תגין עזה חמת גבר ! .

* * *

הוי חמה בת אש , תפת בלבב גבר !
כאש הן גם תאכלי ותאכלי יחד ,
דם ושאייה מעטך ולבושך שבר
חרבך חרוץ אל בלבב ברזל תחד .

פְּנִיךָ בָּרַק , עַל מִצְחֶךָ צְרָבַת ,
שִׁעְרֶךָ זָקִים וְשִׁרְפָה אֹר עֵינֶיךָ ,
וּגְרוֹנֶךָ פְּתוּחַ כַּגְרוֹן הַמּוֹת
וְלִשׁוֹן אִישׁ אוֹכְלָה בֵּין חֲרָבוֹת שְׁנֶיךָ .

וּבְקוֹל כְּרַעַם בְּאַהֲבָה תִּגְעָרֵי
וּתְצוּי עַל הַמְּלָה : רַבַּת לֵב דְּמִי !
עַל כָּל הַגּוֹת נָעַם : אֵל פִּיךָ תִּפְעָרֵי !
לְקַדְשָׁה לְמוֹרָא : הַפְּדֵלִי הִרְמִי !!

אֵן יִקְרַת הָאָדָם ? אֵן הוּד הַמִּצַּח ?
אִיָּה עַל פְּנֵיהוּ צֶלֶם יוֹצְרָהוּ !
שֵׁם הַנֶּם מְרָמָם תַּחַת פְּרָסוֹת רִצַּח
וּדְמוֹת אַרְיָה טוֹרֵף נֶאֱרָה תִּאָּרְהוּ !

* * *

גַּם לֵב אַרְיָה טוֹרֵף הָיָה לְמַלְךְ
וּבְכַתּוֹ הִתְעַמַּר כְּשִׁבּוֹיֹת חָרָב
וַיִּתְנֶה אֵל בֶּן־לֵישׁ שֵׁר הַפֶּלֶךְ
אִישׁ תַּעֲבַתְהוּ מֵעַמְּק לֵב וְקָרָב .

לוֹ עַל מִפְתָּן הַשְּׂאוֹל רַגְלָה דְרָבָה
וּבַגְעַל תִּאָּרְהָ קַדְמַתָּה הַשְּׁחַת ,
לוֹ סָגַר יוֹמָה לוֹ נִפְשָׁה נִפְחָה ,
לְבָלִי בּוֹא בֵּית פִּלְטִי — הִיָּתָה צוֹלַחַת .

» לוֹיֵשׁ נַפְשִׁי, דָּוִד, תַּחַת נַפְשִׁךָ !

— בְּלִבָּבָה תַחֲשׁוּב מִיכַל הַנְּעֻצָבֹת —

בְּדָרוֹר לָנוּד — מַה נְּעִים גּוֹרְלֶךָ !

מַה מָר בֵּית אִישׁ זָר בְּצָרוּרָה לְשֶׁבֶת .

אֶךְ נַפְשָׁה לֹא עָתָקָה עֲשֻׁשָׁה מִכָּעֵשׂ —

אֶהְבָּה לְבַעֲלֶיהָ מִגֵּן וְשָׁמֶשׁ

תִּגַּן עֲלֵיהֶם לִפְנֵי יוֹם הָרַעֲשׂ

וּבְבוֹא צוּקָה תִּאִיר שְׁאָה וְאָמֶשׁ .

וּבְבֵית פְּלִטֵי זֶה בֵּית שְׂאוּל נְעֻצָרָה

בְּנִבְיָאת אֵל תוֹךְ בֵּית מִקְלָשָׁה סֶלָה ;

אֶת דָּוִד אִישָׁה בְּאֶמוּנָה נִשְׁאָרָה

וּמִקְדָּשׁ לְבָה זִמָּה לֹא חָלְלָה ! —

תַּחֲתִיּוֹת הָאָרֶץ אֵל נָא תִדְמוּ

וְשָׁמַי מַעַל רְאִי כָל סֶתֶר יַחַד

רַעְמֵי אֱלֹהִים גַּם אַתֶּם תִּנְהַמוּ

וּרְשָׁפִים וְשָׂרְפִים וַחֲזוּזֵי פַחַד .

וּתְנוּ גַם עֲדִיכֶם קִירוֹת הַבַּיִת

וּמִלְאֶךְ הַתְּנוּמָה וְשַׁעֲפֵי לִילָה :

אִם בָּא בּוֹצֵר נִכְרֵי אֵל עֵץ הַזַּיִת

וּבַעֲנָבֵי הַגֶּפֶן יָד זָר אִם חָלָה .

לְתַמָּר בַּהֲדָרוֹ מִיִּכַל נִמְשְׁלָה :
אֶךְ עַל אֲדָמַת אֶרְצוֹ יִשְׁגָּא יִפְרִיחַ
וּבְעֶפְר אַחַר פִּאֲרָתוֹ נִשְׁתַּלָּה
יָמוֹת גִּזְעוֹ יִיבֵשׁ לִפְנֵי כָּל שֵׁיחַ .

נָשִׁים אוֹהֲבוֹת קוֹמְנָה קוֹלֵי הָאֲזִנָּה
בְּנוֹת אֲהוּבוֹת הַשִּׁינָה אֲזִנִּים
וְהָיִי אַתָּה בֵּת מֶלֶךְ מוֹפֵת לְהִנָּה
בְּאֲמוּנִים וְתָם וּבִנְקִיּוֹן בְּפִים .

כִּי מִי כַּמוֹד חֲמֻדַת עֵין כָּל רֹאֵיָהּ
בְּמַעוֹן אִישׁ זָר שֶׁבַע שָׁנִים יִשְׁבָּה
וּבְעוֹד עֲלוּמִים מְלֵאוּ עֲצָמֶיהָ
וּבְרִית אֱלוֹף עַת חֲרָפָה לֹא עֲזוּבָה !?

וּמִיִּכַל יוֹם יוֹם עַת כָּרָה אֶהְלָה
בְּזָרְעוֹת הַתְּנוּמָה לְעֵצוֹם עֵינַיִם
אִז שְׁמֵרָה הַצְּנִיעוֹת סֵף בֵּיתָה סְלָה
וּקְרוֹב לֹא נִתְּנָה אֵלֶיהָ רְגָלִים .

וּקְדָשֶׁת בֵּית הָאֵל מְלֵאָה הַחֲדָר
וּמְזִינִים סְבוּחַ תָּם וַיִּשָּׂר
וּבִידָם בְּחֲרָבוֹת אֶסֶר וְנָדָר
זו נְדָרָה לְאֲהוּבָה בְּיָמֵי הָאֶשֶׁר .

וּלְצִלְעָהּ בַּמָּטָה — הוּי חֵיל וְזוּעָה
וּפְלָצוֹת אַחֲזוּי אֶזֶן שׁוֹמְעֵת ! —
אֶל צִלְעָהּ הָרַב פִּיפּוֹת תִּקְעָה (טו)
לְאמֹר : דָּם יִדְרוֹשׁ כָּל נוֹעֵז לִגְעֵת ! .

כָּכָה שָׁנִים רַבּוֹת מִיֵּבֵל הֵיְתָה
מִשְׁחַק קָלַע לַתְּקוּהָ וּמְרֵי רוּחַ ;
עַד גָּשַׁף גָּשְׁפָה וַצְפִּירָה עָלֶתָה
וּמִחֻשְׁבֵּת לַיְלָה גָּח אֹרֶז וְרוּחַ . —

כָּרַעַם מְרַדֵּף מִחֻשְׁרַת עֶרְפֵּל
בְּשִׁבִיב חֲזוּז יִפְרוּץ בְּעִזּוֹנֵת חֶרֶשׁ
וּבְצִיר יַעַר יִבְצוֹר כְּשׂוֹי בְּאֵפֶל
וִירוֹצֵץ וְיִלְהֵט עֵנָף עִם שֶׁרֶשׁ :

בֶּן גָּשְׁפֵר לֵב מִיֵּבֵל רוּחָהּ גְּבָקָה
עֵת מִפְּלֵת בֵּיתָה אֲזֹנָה שְׁמֹעָה !
לוֹלֵא הַתְּקוּהָ עוֹז לֵב בָּהּ יִצְקָה
תַּחַת גִּטָּל פִּידָה קָרְסָה כְּרָעָה

הַתְּקוּהָ — הִיא כָּל לֵב רָגוּז תְּשֻׁבִית
הִיא פֶּה לְאֵלִים לְעוֹר עֵינָיִם ;
הִיא יֶשַׁע מְאָרֶץ לָנוּ תְּצַמִּיחַ
הִיא גַם גְּשֻׁקֶת מְאָרְבוֹת שְׁמוּם .

היא אִמְצָה גַם עֵתָה לֵב הָאוֹהֶבֶת
וּבְבֵית מְקַלֵּט מִיכַל תִּקְוָה בְּקִעָה
תִּקְוָה עַל דָּוֵד זֶה הַשְּׂכָה כִּמְנוּת
זֶה יָמִים רַבִּים לוֹ נִפְשָׁה נִשְׁאָה .

הַתִּקְוָה צוֹמַחַת תְּמִיד בַּתְּמָר
אֵין עֲנָף אֵין צֶל וּפְרִיָה מִמֶּעַל —
עֵתָה לֹא כִהְשָׁה לֹא כִזְבָּה בְּאִמֶּר :
נֶאֱמָן לֵב דָּוֵד , לֹא מֶעַל בָּהּ מֶעַל ! .

בְּנִפּוֹל שְׂאוֹל וּבְנִיּוֹ בְּגִלְבַּע
נִשְׂאוּ הָעֵבְרִים אֶל דָּוִד עֵינָמוֹ
כִּי מִי כְמוֹהוּ קִדְקֵד צַר יִרְעַ
וּמִי כְמוֹהוּ יוֹבֵל יַעֲצוֹר בְּמוֹ ? !

אִז לֹא יֵר מַלְכוּת בְּנִדְבוֹת הַקְּרִיבֹו —
אֵךְ הוּא לֹא קִבֵּל מֵהֵמָּה הַעֲטָרַת :
« אִם אֶת מִיכַל — אִמֶּר — לִי לֹא תִשִּׁיבוּ
אֵין הַפְּצִי בְּנִזֹר , שְׂוֹא לִי תַפְאֶרֶת ! » .

אִז עֲזָבָה בַּת שְׂאוֹל בֵּית הַמֶּהֱפֶכֶת
עֲטוּיָה בְּרִכּוֹת כָּל אַנְשֵׁי עַם עֶבֶר
וּכְגַבּוֹר שָׁב מִקְרָב שָׁם הִיא הוֹלֶכֶת
לְקַטּוֹף פְּרֵי מַעֲיָן תִּקְוָה וְשֹׁבֵר .

עֲזָבִי בֵּת מֶלֶךְ מְקַלְטֶךָ עֲזָבִי
עֲזָבִי בֵּית כְּלֵאֶךָ בֵּית פְּלִטִי בֶן-לֵישׁ
לְמַעַן הֶאֱהָבָה לְמַעַן מֶלֶךְ שׁוֹבִי
זֶה פְּלִט לֹא יֵאל מִשְׁנֵי כָּל לֵישׁ .

וְרֵאוּ יְפִיָּה ! — בְּשׁוֹשְׁנָה פוֹרְחַת
עַל מִצַּע שׁוֹשְׁנִים בְּסוּי הָאֲרֶח ;
אֵף קוֹל שִׁירַת דּוֹדִים אֲזַנִּי לֹקַחַת :
עַל שׁוֹשְׁנִים מִשְׁכִּיל , שִׁיר לְבָנֵי קָרַח !! (י.)

« שְׁמָעִי בֵּת ! עִמְךָ , בֵּית אָבִיךָ תִּשְׁכַּחִי ,
שְׁכַחִי כִּי שָׁבַת מִשְׁבֶּטֶךָ הַשְּׁבֵט
אֵל תִּבְכִּי לָמוּ אֵל נָא תִתִּיפְחִי
פֶּן תִּבְהַ עֵינֶיךָ פֶּן יִפְּךָ יִלְבֵּט .

« שְׁכַחִי וְהִי בְּטוֹב וְרֵאִי גַם חַיִּים
כִּי יִתְאוּ בְּךָ מִלְכֶךָ הוּא אֲדוֹנֶיךָ
וּבֵית יַעֲשֶׂה לְךָ אֵל מִשְׁמַיִם
תַּחַת אֲבוֹתֶיךָ יִהְיוּ בְּגִיךָ .

צֵא מֶלֶךְ בְּהַדְרוֹ נִשְׂא הַכְּתָר
לְקַרְאֵת אוֹהֲבֶתְךָ וּבְעוֹד רַעַה אֶתְּהָ
מֵהִיכְלִי שֵׁן אֲזוּ שְׁמַחְתֶּךָ בְּסִתָּר
בְּשִׁגְל לִימִינֶךָ הוּא נִצְבָּה עִתָּה » .

נָעַם וַיִּצְדָּקָה רַגְלָךְן אֵל תִּכְלָאנָה
וַיִּצְנִיעוֹת וְהֵם הִרְמְנָה פְּעָמַיִם
וּבְנוֹת שִׁחַק כָּלְכֹן יַחַד תִּצְאָנָה
שִׁלַּח אֶת מִיכַל בְּמַחֲוֹלַת מַחְנֵיִם .

לְפָנֶיךָן תִּלְךְ אֶהְבָּה קָלַת רַגְלִי
וּמֵאִסְפָּכֶן יִהְיוּ עֲנָג וְאִשֶּׁר
גַּם עַל כָּל כְּבוֹד יִתְנוּסִם הַדְּגָל:
« זֹאת שְׁלֵמַת הַתָּם וְגִמּוּל הַיִּשְׂרָאֵל !! »

ה ש י ר ה ע ש ת י ע ש ר

עֵת לְחִבּוּק וְעֵת לְרַחֵק מִחֶבֶק .
(קַהֲלַת ג' ה')

מִי הָאִישׁ שְׂיִדַּע תְּהִלּוֹכוֹת אֶרֶץ
וּבַל יִרְחַשׁ אֶת שִׁירֵי זֶה יוֹדִיעַ
גַּם אֶל אִשֶּׁר מִיכַל הַקִּיץ הַקָּרֵן
וְלֹאֲהַבַת דָּוִד אוֹתָהּ , קֵץ הַנִּיעַ .

כִּי אֵין נֶצֶב עוֹלָם תַּחַת שָׁמַיִם !
לְכָל יַעַת , וְזִמְן חָרוּץ אֵל כָּל חַפְּזֵי ;
וּבְצַפּוֹנֵי הַזִּמְן רַב הַבְּנָפִים
אֵל כָּל נִמְצָא וַיְקוּם יֶאֱרֹב הַנֶּפֶץ .

הוּי יַעַת ! אֲדִירָה אֶת מֵהֲרִי טָרֶף !
עַל אֲבָרְתֶךָ דָּם בְּכַנְפֶיךָ רָצַח ;
וּמִדֵּי עֲבָרְךָ אֲבָרְתֶךָ לֹא תָרֶף
לְשֵׂאת שָׁלָל רַב לְתַהֲמוֹת הַנֶּפֶץ .

פָּרַחֵי הָאָבִיב יִמְלוּ יִבְשׁוּ
שָׁרוֹן וְהַדֵּר בְּרִמָּל יִהְיוּ לְאֵין
וַיַּעֲרִים נְהַדְרִים גְּאוֹת לְבָשׁוּ
חַיֵּשׁ יַחֲשׂוּפוּ אֶף תַּעֲוֹף בָּם עֵין .

אֲבָנֵי קֹדֶשׁ בְּחֻצֵי יִשְׁתַּפְּכוּ
וּמִגְדֵּלֵי מִבְּצָר לְמַחֲתָה יִוָּשְׁמוּ ;
וְאֶפִיקֵי מִי שָׁחוּ , דִּרְכָם יִזְנַחוּ ,
יִהְיוּ יִבְשָׁת אוֹ אַחֲזֹר יִזְרְמוּ .

הַרְרֵי עַד יִשָּׁחוּ וְלִדְק יִטְחֲנוּ
גַם סְלָעֵי מְגוֹר בְּשִׁחַק יִפְלוּ
תְבוֹר גַּם בְּרִמָּל בְּאַהֲלִים יִצְעֲנוּ
וּכְרָאֵשׁ שְׁבִלַת אַרְזֵיהֶם יִפְלוּ .

גַּם שְׁמֵשׁ יָרַח יִכְפוּ יַחֲשֹׁכוּ ,
עֲמוּדֵי תִבְל יִמוּטוּ יִפְלוּ ,
עֵשׂ יִמַּס בְּעֵשׂ כּוֹכְבֵי אֹר יִדְעֻכוּ ,
וּמְרוֹמִים אֵין קִין כְּעֵלָה יִפְלוּ .

וְמִי אִם לֹא אֵת , עֵת מְעַפָּה סָלָה ,
תִּבְל וּמְלֵאָה תִטְבְּלִי בְשַׁחַת ? !
בְּכִנְפֶךָ נִמְצָא דַם בְּנִיךָ אֵלָה —
הוּי ! אִם בִּיעֲנָה בֶן בְּטָנָה רוֹצַחַת !

וּתְשַׁבְּלִי מְחוּץ וּתְשַׁבְּלִי מִבַּיִת
גַּם בְּלִבֵּב הָאָדָם יִדְךָ שְׁרָרַת
גַּם שָׁמָּה תִצִּיתִי אִישׁ שְׁמִיר שִׁית
יִשְׂרָף שְׂרָעָף , מִחֲשָׁבָה נִחְרַת .

וּכְמִהֲפַכַת זָרִים תִּהְפְּכִי רוּחַ
וּבְעַרְקִי כָל לֵב תִּשְׁזַכִּי הָרַעַל ;
הַיּוֹם תִּשְׁמַח נַפְשׁ , מִחֵר תִּשְׁוֹחַ ;
הַיּוֹם יֶאֱהָב אִישׁ , מִחֵר יִמְעוֹל מְעַל .

* * *

גַּם בְּלִבֵּב דָּוִד הָהָה ! יַד עֵת נִגְעָה
וּתִהְפְּךָ אוֹתוֹ מִבְּשָׂר לְאֶבֶן — !
הוּי ! הָאִם מִמִּיכַל נִפְשׁוּ נִקְעָה
כִּי לְפָה יִבְךָ דוּמָם , וְהוּא לֹא יִבֶן —

כִּי פֶס גִּיל לְבָה וְעֲלִיצוֹת הַנְּעַר ,
כִּי קָמַט מוֹצָחָה , כִּי רָבָה הָעֵינַן ,
כִּי גִמַח יִפְיָה , כִּי חֲשָׁד הַתְּאֵר ,
כִּי תוֹיל רַב דָּמַע , וּמוֹחָה אֵין .

כִּי לֹא יוֹסִיף אִישָׁה צוֹף תּוֹכְחוֹת גַּעַם
בְּאֲשֶׁר הֶסְכִּין עַד כֹּה קַחַת מִפִּיהָ
וּבְדַבְרָה גָּעַר בָּהּ בְּאֵף וּזְעַם
וַיִּפְקֵד עָלֶיהָ חֲרַפַּת אָבִיהָ — !?

הַ מְּמִיכַל גֶּפֶשׁ דָּוִד נִקְעָה
מִמִּיכַל — זֶה בְּלְבוּשׁ רַעִים אֶהְבֵּתוּ ;
זֶה אֶהְבֵּת עוֹלָמִים לוֹ אִזְ נִשְׁבָּעָה
גַּם שְׁמָרָה מוֹצָא פִּיהָ לֹא חֲלָלְתוּ — !?

לֹא ! לֹא בְּחַל בָּהּ , נִפְּשׂוּ לֹא תַעֲבֹתָהּ
וּבַעֲיָנָיו בִּימֵי קָדֶם עוֹד יִקְרָה
אֵךְ אֵל קוֹל נִפְּשׂוּ לֹא יִשְׁמַע עֲתָה :
הִיא בִּיַדֵי עַמּוֹ לְצַמִּיתוֹת נִמְכָּרָה !

עַל אוֹיְבָיו מִסְּבִיב חֲרָבוֹ גְּבָרָה :
בְּלַחֲיֵי הַפְּלִשְׁתִּים שָׁם רָסַן כָּפַל
וּזְרָע עִם עַמּוֹן וְאָדוּם גִּשְׁבָּרָה
מוֹאָב סִיר רַחְצוֹ אַרְסֵי יִקְרִיב סָפַל .

וַגְּבוּל אֶרְצוֹ הִרְחִיב עַל כָּל אַפְסָיִם
וַתְּהִי מִמְּלֻכְתּוֹ שָׂרְתִי בְּאֶרֶץ
וַתְּהִי רַבְתִּי עִם רַחֲבַת יָדַיִם
וַתִּשְׁאֵל מֶלֶךְ רַב לְעֲמוּד בְּפָרֶץ.

הוא מֶלֶךְ בְּתַבּוּנָה הַעֲשִׂיר עִם עֵבֶר —
אֵךְ מִי יִמְלֹךְ בָּם בְּיָמֵי דוֹר יִצְרוּ?
מִי יִירֵשׁ כְּסָאוֹ אַחֲרֵי רִדְתּוֹ קָבֵר
וּבִטָּן מִיִּבֵּל שָׁמַיִם סָגְרוּ? !

* * *

מִי אַתָּה לֵב גִּבֹּר אָדָם תּוֹלַעַת,
וּמָה חֲפָצֶיךָ לּוֹ גַּם נֶאֱדָרוּ,
מַה־יֵּשֶׁע מַה חֲפִיץ כִּי תוֹסִיף דַּעַת,
וּמָה רַגְשׁוֹת גַּפְשֶׁךָ קִרְבֶּךָ יִסְעָרוּ?

יְלָדֵי שָׁנִים הֵם וּבְרַגַע יַחַתּוּ
עֵת יְנִיף אֹרֶגֶם חֲרַמְשׁוֹ עֲלֵימוֹ
וּבִטָּרִם יִרְאוּ אֹרֶחַרִם יִפְתּוּ
וּפּוֹעֲלֵם יִשׁוּר — יִבְךְּ דּוּמָם — יִשְׁשִׁמוּ.

כִּי יֵשׁ דְּבַר נַחוּץ תַּחַת שָׁמַיִם
הַקְּדוּשׁ לֵלֵב מִתְאַוָּה וְחֶשֶׁק:
הַחֹבֶה! — הִיא תַּחְזִיק רַפּוֹת יָדַיִם
תַּהֵם כָּל חֲפִיץ וְתִקְלָקֵל כָּל גֶּשֶׁק.

אז בלתיי אהבה שם דוד רסן
ולבבו הקריב על מזבח עם עבר :
ובת שאול — הוי לא לנצח הסן !
כל תקותיה יחד ירדו קבר .

אז גם נשים רבות לקח לקח
ובנים רבים על ברפיו ילדו
אז פס מביתו שלום ומנוח :
שד מיכל וחמסה עליו ירדו !

כי פרץ מדון בין בניו פרצו
ומנוחת לבו וביתו הרגיו
ובעודו חי על אדות פסאו נצו
גם יד באביהם לשלוח העיו .

ומיכל נדמה בדרך יושבת
לא לה עוד לב דוד לא לה העפרת !
קנאת צרותיה לה אש צרבת
ומנחם אין רוחה הפערת :

בבה תעמוד אלה עריה פייער
כי אל חשך מנה בדים ופרי
ובעז כי יתחולל רוח וסער
ירעצה וירוצצה באף ונחמת קרי !

אז בהדר כזב מיכל בחלה
כי חלפה עתה, האהבה נכזבה;
ומצודת ציון הנאווה געלה
ולגבע קרית תהו עתה שבה.

שם אין עוד כל הדר אין עוד תפארת
חרב ישבון בסף ומשאת נצח;
שמה הדממה כמלכה שררת
ומנוחת השקט לה נזר על מצח.

ההיכל נמוג, אלמיו נאלמו,
קורי עכביש במקרה גפיו;
וגזת חשמנים פאשמן נשמו
כל בתי משוש כמסוס נוסס היו.

בבקיעי הספון יביט הסהר
ובכפתוריו יהמו צפור ורוח —
שם בתרה מיכל מעון צר פסהר
שם בצפור בודד בודד תנוח.

בודד, כנביאה מזרה מתבל
תשים עיניה על לבה וקרוב.
יום תייה יחלף יום מלא אכל
ותנשא נפשה לנעימות הערב.

* * *
מֵה־נְעִים הָעָרֵב לְלֵבֵב כָּל גֹּבֵר
לְלֵבֵב אִישׁ מֵר נֶפֶשׁ וּלְלֵב צוֹלַח!
לֹאֵה עִם הָעָרֵב יִבֵּא קִיץ שָׁבֵר
וְזֹה בְּעָרֵב פִּי שָׁבַע שְׂמִיחַ .

כִּי רַעַשׁ יוֹם גַּם אֹר שְׁמֶשׁ זוֹרַח
יִרְפוּ הַנְּפֶשׁ יִלְאוּ רוּחַ גֹּבֵר ;
וּבְדַמְמַת עָרֵב אֶל אֹר הַיְרִיחַ
יַעֲזֹרוּ רַחֲשֵׁי לֵב גַּם יַעֲלוּ אִבֵּר .

עַל בֵּן חֲכָמֵי לֵב לֹא עָרֵב קָרְאוּ
כִּי עָרֵב הוּא לְלֵב מֵתוֹק לְנֶפֶשׁ , (יה)
בְּשָׂר וְרוּחַ בּוֹ עֲנַג יִמְצָאוּ .
גַּם יוֹם הַחַיִּים לֹא אֶסוֹן לְךָ יָרֵב
אֶל בְּרִתְקוֹת תּוֹנָה לְבָךְ יִתְפָּשׂ ,
כִּי חַיֵּשׁ יַחֲלַף הַיּוֹם וּבָא הָעָרֵב !

* * *
וּכְמוֹ לִיקָר מַלְכוּת מִיכֵל לְעָנָה
עַת אֶהְבֵּת דָּוִד בְּלִבָּבָה נְצִתָּה ;
בֵּן בְּזֵה לִיקָר וּלְהוֹד לֹא עָרְגָה
כִּי שְׁקָעָה אֶהְבֵּתוֹ עַת כִּי חֲזַתָּה .

וּלְבָבָהּ יִזְעַף לֹא לְנִעְיֻמוֹת נֶעֶר
לֹא לְכְבוֹד מַלְכוּת , לֹא לְהַדָּר תְּפָאֶרֶת :
עַל כִּבְבֵּי אֲהָבָה כִּי אֶסְף הַזֹּהֵר
אֶךְ עַל אֲבֹדֵן דּוּדָה עֵינָהּ נִגְרָת .

עוֹד חֲרוֹת זָכְרוּ בְּלִבָּבָהּ עַל לֹחַ
וּבִסְתֵּר בֵּיתָהּ עָלְיוֹ מִתְרַפֶּקֶת ;
עוֹד תִּשְׁקֶנּוּ , אֲהָהּ ! אֶךְ בְּרוּחַ . . .
וּתְמוֹנָתוֹ מוֹלָה עוֹד הִיא חֲבָקֶת .

וּבְעֶצְבוֹן לִבָּהּ עוֹד תִּעְרוֹק הַיַּעַר :
שֵׁם תַּמָּשׁ בְּדִיָּה אֵלֶּה סְרַחַת ,
הִיא שְׁמֵעָה נְדָרָה אֶל דּוּדָה הַנֶּעֶר ,
הִיא תִשְׁמַע נִידָה — נִיד נֶפֶשׁ נֶאֱנַחַת .

הַיִּשִּׁיר הַיְשָׁנִים עִיֶּשֶׁר , וְהָאֲחֵרוֹן .

הַנְּאֻהָבִים וְהַנִּעְיָמִים בְּחַיֵּיהֶם
וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדּוּ .

(ש"ב א' כ"ג)

בְּנַגְיֵי הַזְמָרָה נִחְפּוֹת בְּהַדָּר קִשְׁת
פְּתָחוּ מִטּוֹתֵם , בְּשִׁחַר פְּרִישׁוֹ
וּמְעוֹנָהּ הַצֵּר בְּלִבָּבִי נִטְשֶׁת
לְעוֹף הַרְרֵי קֹדֶשׁ שִׁירָה לְבָשׁוֹ .

בְּכַנְפֶיהָ צָרוּר כָּל חַן כָּל עֲנָג
עֲמָה יָמוֹת לֵב , וּרְחֹשֵׁיו יִמְחוּ ,
כָּל חַוְיוֹן יָדָד יִמַּס בְּדַנְג
וּפְתָחֵי עוֹלָם — רָאשֵׁימוּ יִשְׁחוּ .

חֲבִי כְּמַעַט רָגַע בַּת אֵל גְּבוּהָ !
עוֹד עַל אֲבֵרְתֶךָ בַּת עֵינֵי אֲעִיפָה
עוֹד כְּמַעַט יִהְיֶה לִּי גֵרוֹ אֱלוֹהָ
וּבַחֲשֵׁרֶת יָמִים רַבִּים אֶךְ אֲשַׁקֶּיפָה — — —

הוּי מָה אֲחֻזָּה ? ! זְקֵן צָנוּם כְּצֶלֶם
וּכְפּוֹפָה נִפְשׁוֹ , וּמְאוּר פְּנֵיו הוֹעֵם —
הֵזָה הוּא דָּוִד ? הֵזָה הוּא הָעֶלֶם
הַמְשׁוֹרֵר , הַמְנַגֵּן צוּף שִׁירֵי נַעַם ?

הֵזָה דָּוִד לוֹ בְּמַחְלוֹת פִּצְחוֹ :
« חָרְבוּ חֲלָלֵי צָר רָמְתָה רַבּוֹתַיִם ! »
וּבְנֹת מֶלֶךְ בִּיקְרוֹתֶיהֶן צָנְחוּ
לְדָגוּל מֵרַבָּבָה רָעָה טוֹב עֵינָיִם
לֹא עוֹד עֵקְבוֹת יָפְיוֹ עָלָיו נוֹדְעוּ
מִצָּחוֹ הַרוֹשָׁה , גַּם עֵינָיו חֲשָׁכוּ —
הָהָה ! כִּי מְכַשׁוּלִים רַבִּים בּוֹ פָּגְעוּ
הֵם עָנוּ כָּחוֹ וַיְפִי פְּנֵיו מָחוּ .

גַּם אִשׁ עֲלוֹמָיו בְּעֲצָמוֹ שִׁקְעָה
וּמִבְּגָדִים רַבִּים לֹא עוֹד יִחַמוּ ;
מִטֶּרֶחַ הַמְּלוּכָה נִפְּשׁוּ נִקְעָה
רַגְשׁוֹת עַז וְקָרַב בְּלִבָּבוֹ נִדְּמוּ .

עֲתָה יִשְׁבַּע בְּךָ נַחַת בְּדַבִּיר מְלֶךְךָ
אַחֲרֵי שִׁבְעוּ בְּמִקּוֹם נוֹד אִיד חֲפְנִים
לֹא פַעַם תַּחַת שְׂרָבִיט תִּמְךָ פֶּלֶךְ
וַיִּגַּל מִעִירוֹ מִירוּשָׁלַיִם .

גַּם אוֹיְבִים מִסְבִּיב עָלָיו קִשְׁרוֹ
גַּם עָבְדוֹ וּבְנוֹ אֶל נִפְּשׁוּ צָפְנוֹ
אֶךְ עַל כָּל צַר צָדָה יָדָיו גָּבְרוּ
יִזְקִישׁוּ נִלְכְּדוּ בַּפֶּח לֹא טָמְנוּ .

וְעִטְרַת הַמְּלָכוֹת כִּי נָעָה נִטָּה
עַל שְׁעָרוֹת רֵאשׁוֹ כְּעוֹרֵב שְׁחָרוֹ ,
הֵבֵן בַּל תִּמּוֹט עֲנַקְתָּהּ עֲתָה
עֲתָה — אַחֲרֵי כִּי כִשְׁלַג חָזְרוּ .

עֲתָה יִקְדִּישׁ כָּל עֲתָתָיו לַאלוֹהַ
וְקָרְבִיו אֶךְ רַחֲשֵׁי קֹדֶשׁ מְלֵאוֹ (ט)
וְשֵׂאוֹן חֶלֶד יִטּוֹשׁ מִשְׁבֵּן כָּל נֶחֱ ,
לְנֹוּהַ הַחַזִּיוֹנוֹת עֵינָיו נִשְׂאוּ :

נֹוֹה שְׂאֲנָן הוּא , אִין קִינִים אִין הָנָה ,
לוּ בְּמַסְלוֹת לֵב בְּחַלְמוֹת נִגְיַע ;
בְּכָרוֹב עַל עֵב קַל נִרְכָּב , וְכִמוֹ הָנָה
נִדְא לְמָרוּמִים מְעַמְקִים נִצְיַע .

חֲפָשִׁי מִכָּל עֲנִין וְרַעוֹת הַחַיִּים
יֵשֵׁב בְּחֶדֶר יִפְרוֹשׁ עַל נִבְלָהוּ :
« הַלְלָנִיָּה ! הַלְלוּ אֵל מִן הַשָּׁמַיִם ! »
בְּזִמְרֵי שִׁרְפֵי קִדְשׁ נִשְׁמַע קוֹלָהוּ .

וּמַעֲלָה — מַעֲלָה — מְזִמְרֵיו יִרְמוֹ
שֵׁם הֵם יִשְׁלִיכוּ עַל כָּל כִּכְבְּוֵי בִקְר
יַחֲשׂוּ אֲרָאִלִים וְשִׁרְפִים יִדְמוּ
וְשִׁמֵי רוֹם כָּלָם — וּמָרוּמִים אִין חֶקֶר . . .

מָה רַב טוֹב שֵׁם צְפוּן לַתְּמִימֵי דְרָךְ !
שְׁמָה אֹר יִקְר לְצַדִּיק זֶרַע
וְלֵאל אֶחָד יִכְרַע כָּל הַיְקוּם בְּרָךְ
וְצַדִּיקָה תָרֵן וְעוֹל נִגְיַע .

גַּר שְׂדֵי יוֹרִיחַ כָּל סוֹד אֱלוֹהֵי
נִגְהוּ לֹא יִכְלֶה בְּתַקוּפַת הַחֹדֶשׁ
וּבְשִׁמֵי עוֹז גְּבוּהָ עַל גְּבוּהָ
אֶלְפֵי שִׁנְאָן — וְאִדְנֵי בָם בְּקִדְשׁ .

שֵׁם הַיָּמִים כָּל נֶפֶשׁ יָמִים כָּל רוּחַ
וּבָיִם אֵין קָצֵב יִתְלַכְדוּ יוֹרְמוּ . . .
מִשֵּׁם וּמַעֲלָה . . . הָהָה ! בַּת הַשִּׁיר תְּשׁוּחָה !
וּמִיתְרֵי נְבִלֵי בְרַעְדָּה יוֹדְמוּ . . .

שֵׁם נֶפֶשׁ דָּוִד עֵתָה מְתַהַלְכֶת
וּבְנֵהָרֵי אֹר הַלֵּיכִיָּה רַחֲצָה ;
וּתְשַׁבַּח כִּי רַגְלָה אֶרֶץ דְּרֻכָת
וּגְוִיָּתָה כִּי מַחְמֹר קָרְצָה ;

וּבַבֵּית חֲמֹר כִּי לֹא תִמְרִיא רְקִיעַ ;
וּבַעַת הַתְּשַׁנְנוּ מִפְּלִיּוֹ יִתְפָּרְדּוּ ,
הִיא תִסַּק מְרוֹם , הוּא קֶבֶר יִצְיַע ,
אִז כִּי מִי קָדָם לֹא עוֹד יִתְאַחֲדוּ .

לְמִקּוֹם עֵדֶן זֶה עִם כָּל זֹאת נִכְסַפֶּת
תְּמָאָם הַתֵּבֵל וְתַתְעֵב מוֹקְשֵׁיָּה
בְּשִׁמְשׁ לְמִקּוֹמוֹ שֵׁם הִיא שְׂאֵפֶת —
וּבָחַם הַגִּיגָה פֶּסוּ כָּל חוֹשֵׁיָּה

אִז — קוֹל אֵל מְדַבֵּר אֲזִינוּ שְׁמַעְהָ — —
— וּכְמוֹט הָרִים יַעַת מִבְּטָנָם יִדְחֲפוּ
זֶרְמֵי לֶהָב בַּעֲיָם רוּחַ וְזוֹעָה :
בֶּן מָט לֵב דָּוִד עֲצֻמוֹתָיו רַחֲפוּ — :

»הרוצים ימיה! ובצמק תבל
לא עוד תשבוע במרורים איד ונכר
על במתי עב תמצא בנעימים חבל
שם קץ לעמלה לפעולתה שפר»

— נפשו תגל — אף לבו עוד ישוח
על זרע יעקב נחמיזי נכמרו;
מי בנאות דשא ירביצם לנוח,
יעצור בזאבים על טרפם ינערו?

אז גמר לגדור טרם מותו פרץ
לצנוף כתרז על ראש אחד בניהו,
וישאל דעת יום בו יעזב ארץ —
אף קול אל שדי מהבו יענהו: (ב)

»נפלאות וגבוהות נפשך השבת;
הן אל לא יתר הרצבות הנצח!
לו ידע אדם חי את יום המות
אז מלאו עצמו כל ימיו רצח.

עשה אם תוכל כל מעלות הרוח —
וצפוני אל שדי אל תדרוש מנו!
הקדש נפשך למות ושלם ברוח;
הבון למות אז לא תיראנו! —

יִסַּף הַקּוֹל — סָעֲרַת נַפְשׁוֹ שֶׁקָּטָה
וּנְעֻמּוֹת בַּיִת אֵל בְּלִבּוֹ הוֹצִיקוּ
וּכְנֵף רוּחוֹ רָפְתָה וַתֵּרֶד מִטָּה
סָר הַחַזְיוֹן, וּמּוֹתָיו נִתְקוּ .

אֲזַי יָמִים רַבִּים הִצְטִיד לְדַרְךָ !
שָׁם שׁוּמֹת רַבּוֹת וּסְדָרִים בְּאַרְץ
לְנִיחַ אֶל עֲמוֹ מֵעֲבוֹדַת פֶּרֶךְ
לְשִׁבִית מְלַחְמוֹת, אֵף לְבָנוֹת כָּל פָּרִץ .

הַמְשֵׁרָה הַעֲמִים לְשִׁלְמָה עַל שְׁכָם ;
וּכְבָר מִן הַמְסֵלָה הַגְּתָה רוּחָהּ
כָּל צָר, כָּל צוֹר מְכֻשׁוֹל, כָּל שֹׂד וּלְהֵם,
וּבִידוֹ הִפְקִיד אֶךְ אֲשֶׁר עִמָּהּ .

וְהוּא יָשָׁב שְׂאֲנָן בְּנִבְיָא אֱלוֹהִי
וַיִּקְדֵּשׁ שְׂרַעְפֵּיו לְשִׁיר וְזָמַר —
עַד בָּא הַלַּיְלָה, עַתָּה בָּא מְגֻבּוּהַ
הַמְּלָאךָ הַמְּשַׁבֵּר דְּלִתּוֹת בַּיִת חֲמֹר .

לַיִל שְׁמוֹרִים הוּא לְקַהֵל כּוֹכְבֵי מַעַל
הַפּוֹצְחִים רְנָה לְאַבִּי כָּל הַתִּבְּל,
כּוֹ מְבֹאֵר תַּחֲתִית נֶפֶשׁ דָּוִד תַּעַל
וּבְרֵאשׁ מְקַהֲלָתָם תַּפִּיל לָהּ חֶבֶל .

לֵיל שַׁבַּת הִיָּה אֲדָמוֹת שָׁבְתוּ
וּמְרוֹמִים גַּם הִמָּה נָחוּ כְּלָמוּ
כָּלֶם לִבְשׁוּ הַדָּר אַף עֵדִים שָׁתוּ
כִּבְיוֹם צֵאתָם מִתַּחַת יַד יוֹצְרָמוּ :

בְּלֵילָה הוּא הַלֵּךְ יִקָּר יֵרֵחַ
כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר מִמְּסֻלוֹתָם הוֹפִיעוּ
מָרוֹם הַתְּעֵלָף בְּצַעֲיָף אוֹר זוֹרֵחַ
וּבְנֵי אֱלֹהִים בְּרָמָה הִרְיעוּ :

גַּם דָּוִד הַשְּׁבִית כָּל תּוֹנָה וְאֵבֶל
וַיִּנָּעַם זְמֵרָה מִזְמֵרֵת שָׁמַיִם
וְלַעֲמַת זְמֵרָתוֹ עָנָה הַגָּבֶל
כִּי נָגַע בּוֹ הָרוּחַ בְּכַנְנָפָיִם .

וּבְכַנְף הָרְנָנִים שְׁמִימָה עָלוּ
גַּם נָפֶשׁ הַמְּזִמֵּר עֲלֵתָה נִשְׁאַה
וּמִפְּלִי גִוּוֹ הַתְּפָרְדּוּ נָפְלוּ
הוּי ! כִּי אֶצְבַּע נַעֲלָמָה בָּם נִגָּעָה .

אֲזִי כָּל כְּכִבֵּי בְּקָר וּמְאוּרֵי טַהַר
אֱלִים וְשִׁרְפִים פְּנִיָה קִדְמוּ
וְתַמְצָא מְעוֹן בְּאַפִּיק נְחִילֵי זֶהַר
לְמִקּוֹם רִיחוֹת זִכּוֹת יַחַד יוֹרְמוּ — .

* * *
בְּלִילָה הַהוּא — הוּי יַד אֵל נֶאֱדָרְתָּ ! —
בְּלִילָה בּו עָלָה דָּוֵד שָׁמַיִם
בָּאָה גַם מִיכַל עוֹד אִמּוֹן שָׁמְרָה
עַד קֵץ עֵמֶל אֲנוּשׁ לְגִבּוֹל הַחַיִּים .

בַּיַּעַר בְּגִבְעָה עוֹד הִיא יִשְׁבָּה
בְּאֲשֶׁר הַסְּכִינָה בְּשֹׁאֲרֵית יָמֶיהָ
וּבְיָמִים מִקְדָּם הִגְתָּה חֲשָׁבָה
וּבְצִיּוֹן וּבְדָוִד כָּל מַעֲיִנֶיהָ .

עַל סֵלֶם הַגִּיּוֹנָה רוּחָה עָלְתָה
לְמָרוֹם קֵץ תִּבְּלֶשֶׁם רוּחוֹת יִשְׂאָפוּ
אֵין אִישׁ יוֹדֵעַ מַה שָׁמָּה חוֹתָה
וְעַצְמֶיהָ פְּתָאֵם חֲרָדוֹ רָחַפוּ .

וּכְמוֹ עָלָה גִבֹּל חוֹרוֹ פָּנֶיהָ
«דִּי־יָד» קָרְאָה בְּמִרְרוֹת קוֹל עֲצָבָת —
וַיִּקְפֹּא דָמָה תוֹךְ רַהֲטֵי עוֹרְקֶיהָ
וּשְׁמוֹרוֹת עֵינֶיהָ אָחֹז צִלְמוֹת .

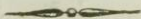
תַּחַת הָאֱלֹהִים , בָּהּ מִיכַל נִשְׁבָּעָה
לְאַהוֹב אֶת דָּוִד כָּל עוֹדָה בְּחַיִּים ,
בְּלִילָה הַהוּא תַּחֲתֶיהָ גּוֹעָה
וּתְפַגּוּשׁ אוֹתוֹ עַל סֵף הַשָּׁמַיִם .

מַעֲצֵי אֱלֹהִים זֹאת — עֵץ בְּכוֹת וְאֶבֶל —
נַעֲשֶׂה הָאָרוֹן בּוֹ מִיֵּבֶל הַשָּׁמַיִם,
לְהִיְוֹת עַד נִאֲמָן לִפְנֵי שֵׁפֶט תִּבְלֵ
כִּי תִמִּיד אֶת דָּוִד בְּאַמוּנָה קָמָה .

תַּחֲתֶיהָ גַם קָבֵר עֲמוֹק תַּחֲבוּ
אֵין צִיּוֹן עָלָיו אֵין עֵדָה נִצְבָּת
קָרְבוֹ עֲצֻמוֹת מִיֵּבֶל דּוֹמָם יִרְקְבוּ
עֲלִימוֹ הָאֱלֹהִים הִיא הַמִּצְבָּת .

* * *

גַּם נִבֵּל דָּוִד הִתְעוֹרֵר בְּהִיל
וַיִּקְוֶן בְּרוּחַ — וַיְהִי לְפֶלֶא !
הֵה ! גַּם הוּא נִגָּן אַךְ בְּזֶה הַלֵּיל
וַיִּגְוַע כְּבַעְלָיו — וַיִּדַּם סֵלָה .

הערות.

(א) מערה נבע (שופטים כ' ל"ג) רש"י ז"ל פרשו לשון ערוה כמו ערות הארץ, והלאנו גם משקלו בהוראה הזאת והראיתי גויס מערך (נחום ג' י"ח) ולדעת רש"י כל לשון ערוה הוא לשון גלוי כמו עריה תעור קשתך (חבקוק ג') ולכן אמר בפירוש מערה נבע, מקום רר ערותה וגלוי ה" והרד"ק יפרשו מלשון ערוה על יאור, ומתערה כאורה רענן, שהם לדעתו לשון לחות (עי' צביאור) ובתרגום, ממי שר גבעתא" הוא קרוב ללשון מערה; ואנכי כללתי בשירי כמעט את כל הדעות יחד. כי לדעתי שרש ערה הוראתו אחיזת דבר בדבר ודבוקים יחד ע"י הלמיחה כמו גידים מעורות בדחול"ל שהם מחוברים ודבוקים, וכן ערות ומתערה וחבריהם, הוראתם סביבת שרשים בקרקע (וואורלעאלאמטען) וכן מערה היא כיפת זורים שחלקיה תכופים ומעורים יחד; וערוה, הנחה הראשונה על מקום לומת הנידון באדם והושאל אח"ז לעיניים רבים; ומלת עור, מתנגדת לעומת הבשר והעלמות שהם חלוקים לנתיים ואברים, והעור מעורה כלו מחלק אחד; ואולי תהיה גם מלת "כמערה" מואת ההוראה, להורות, שהכרוכים והאריות שהזכיר היה איש איש מהם "כמערה", מולק ומחבר בכל חלקיו (ואמסאך) כמו שאמר לעיל ילקות; ומזה יערר לומח עלים, שהעלים נשרטין ומעורין בקרקע וגם נאחזים וסבוכים זה בזה. — ועוד דברים רבים בזה הענין ואין כאן המקום להאריך.

(ב) כמו שהוא חומר: ויעשו כן בני בנימין גו' ויצנו את הערים ישבו בהם (שופטים כ"א כ"ג) וכן האמור לעיל, לינוי שוד ולהם, היא מלחמת בגבעה.

(ג) מערה ונקרת לור ויתר מקומות הנעוצים כמדבר, מכשרים להחבונות בדברים נסגרים ורמים ולהשפעת רוח הקדש, משה רבינו נסגר בנקרת הלור ואז עבר כבוד ה' על פניו, ואמרו ע"ז במדרש (ס"ר פ' מ"ז) מהיכן נעל משה קרני ההוד? רבנן אמרי מן המערה; וכן נאמר באליהו, ויבא שם אל המערה — והנה דבר ה' אליו; וכן אמרו בשבת בר"ש בן יוחי יסיג תריסר שני במערתא; וצירושלמי (ברכות פ' אין

עומדין) אמר ר"י כל המליע תלמודו בלגנא כו' ר"ל מהני באורייתא
 סגיא הוה נפיק ליה לבר מן החומא דשבתא, ע"ש; עפ"מ ענידעם מלך
 קרעטא ישב שבעים ותמנ שנים במערה ברעותו את לאנו במדבר;
 ומינאם מלך קרעטא ירד וישב תשע שנים במערה ויעל ויהן לעמו הקים
 ישרים, כי הדומיה והעלטה השוררת שמה תהן חתית ומורא על כל חסר
 דעת ותשפוך רוח מחקר והתבוננות על כל חכם לב. — וכן אמר
 פליניוס הבכור • ipsa silentia adoramus

(ד) פה כמוסה אחת מסגלות שפת אליהו הנפלאה, אשר בה ברא
 תבל ומלאה! הנה כל נפש מזינה יודעת כי היסוד הראשי לחכמת הזמרה
 והסיר (וויזיק חוגד פאָעזיִא) היא השתוות ערך החלקים הנקראת
 (הארמוֹניָע), כי ראש חמר הסיר הוא ישר והגיון וההדרגה והשתוות
 רעיונו על משפטי הטבע וחקי החיים, ולורתו היא נ"כ ישר שו רות יו
 וההשתוות בכל חלקיו הפנימיים והחיצוניים, והוא בכל לשון, כידוע לבעלי
 השיר; וכן חכמת הנגינה בכלי ובפה, יסודתה היא השתוות חלקי הקול
 בדקוהם ובשבריהם בערך ישר עד כי בשזם לאחדים והיו קול נעים
 וישר אחד — קול זמיר ערילים או זמרת נבלים לקחי נפשות, ומה
 נפלאתה בזה חכמת לשוננו הקדושה בקראת לחכמת הנגון והזמרה בכלל
 בשם שיר אשר הוא נרדף עם (אחיו הנגורים) שרש ישר; וכן דרשו
 גם חז"ל (ע"א) מלת וישרנה הפרוה בשרשה ישר, מלשון שירה, וכן נקרא
 הספר אשר בו נאספו שירים וזמירות בשם ספר היםר, עיין הביאור
 (ש"ב א' י"א) — וכן תקרא שפתינו את הטבור או מרכז החוג הרחוק
 מכל ירכתי הכרכב רחוק שוה ומתפשט גם אליהם בערך ישר
 בשם שרר.

ולא רק חכמת הנגון לצדה נוסדה על יסוד ההשתוות,
 כי כל דבר יקר בארץ ובשמים, כל דבר אשר קדוש יאמר לו,
 כל דבר אשר עליו הסגיונו כל החיים המהלכים החת השמש כי
 טוב כי ישר הוא, הכביע אדניו על זאת ההשתוות, ואם נאמר
 על דבר טוב ויפה הסכמי שהוא ישר, הוא יען שנערך ובלתי
 מחנגד אל שאר הקי החיים אשר כמהו כמוהם רק חלקים נפרדים הם בכלל
 כלו, ובעלי הנפש יודעים כי כן נעים טבעית אשר לאדם לדבר או לגוף
 זולתו היא נובעת מומקיר ההשתוות בהרנשות אשר ילקה הטבע בלבב
 ברוחיה והיא הנקראת סימפאטע"ע ואיננה רחוקה מן הארמאניע, כי
 הארמאניע היא, השתוות ערך החלקים בכל דבר שיהיה (חינקולאנג,
 חיב ער אייכטיה ונג), וסימפאטע"ע היא השתוות בהרנשות
 והתקרבות הנפשות, (געפֿיהלס חיב ער אייכטיה ונג)

ועל עניניו (על עניניו ודעותיו) , ועל כן לא חנף אהבה וידידות אמתות בלבנות
שני בני אדם כי אם בהיות אלוה שווי נפשות שניהם מיוח הבראש ,
וזהו סוד : (ארבעים יום קודם ילידת הולד נת קיל יולדת ואומרת כו') ,
וכל עוד אשר תגדל השתוות ההרגשות כואף בלבנות שני בני אדם תגדל
האהבה ביניהם בהפגשם איש את אהיו , ולא לבד בלבנות בני האדם
המדברים ובעלי נפש משכלת , כי גם בכל חי בכל עומח בכל דומם יש
ערך והשתוות הנטיות המחברת אותם איש איש למקומו ולמינו , עד אשר
נאמר כי ה' כח הוא המושך כל גשם למקומו באשר הוא שם והמחבר
אותו למינו הטבעי , הוא האלהים , וכן תלך ההשתית וההתחברות
הזאת ה' לך ועלה עד עלותה לאין סוף , והיא התחברות כל החמרים
והזרות והמעשים והדברים הרחוקים במקום ובזמן — ג' יש אחד ,
והשתוות כל הנסבות והנטיות והתשוקות והתכליתות נסבה אחת ובגולה
כוללת , ועל כן דבר ברור הוא ליודעי חכמת הנפש כי הנפש ההיא אשר
רוח השיר האמת נוססה בה היא מכשרה לקבל כל דבר ישיר יפה
ונשגב : 'אין וקרהקט פ'עטיטער גייטט חיוט עומפ'ענגליך ס'יר יעדעט
ה'רמקטיטע , טענט חונד ערהטבעט' ; היא תרגש ותחפעל יותר מולתה
למראה כל יופי ונעם ולכל חמדת עינים , והיא עלולה יותר לאהבה
שאינה תלויה בדבר (פ'אמקטיטע א'יעט) כבנויה על אשיות השחיות
הנפשיות , ודי בדברים המעשים האלה להסיף אור בהיר בזלוננו בתי
השיר הזה האנומים כמעט , והמה ילכנו וילרפו ג'כ השיר הפנימי
והקביעי .

(ה) הבית הזה והבאים אחריו ניסדים על מזמור מ'ה בתהלים ,
כסוק ג' , ד' , ה' , ו' . אשר לדעתי יסדו מחברו ביום שוב מיכל בת
שאול לבית דוד המלך ; ואנסה לבארו בקצרה ע"פ דעתי : כי הנה המחבר
בס אל לבו בשירו זה לעיר ולעורר את האהבה בלבב דוד המלך לאהוב
את מיכל אשתו האמללה , כאשר אהב אותה בהיותו רעה והיא בת
מלך ; ועל כן השכיל פיהו לשורר בארבעה הפסוקים (ג — ו) את דברי
מיכל אשר דברה אליו בראשית אהבתה אותו ואשר בס העירה את רוחו
ללכת לקראת הפלשתי למלחמה (כמבואר בפנים הכיר) והמה כמבוא
לדבריו — ובאורם : (ג) יסיפית מצני אדם , כמ'ש אלמוני עם יפה
עינים וטוב ראי (ש"א ט"ז) הולך חן בשפתותיך כאמיר , יודע נגן (שס)
ונגים זמירות (ש"ב כ"ג) על כן ברכך אלהים , כאומר ו'ה' עמו (שהוא
לדעתי על לב מתנה — גייטטעט ג'אבט , טאמט — שהיה לדוד עד
שכל אשר הפנה בלמודיות הללית) — (ד) הנור חרבך על ירך , נבור ,
שהרי גם בטרם הכותו את גלית היה נודע לנבור חיל (ש"א ע"ז) כנודע
מספורו עם הדוב והארי , אשם כי עוד לא נסה ללבוש מ'די אנשי

המלחמה, ועל כן העירה את לבו שיחגור חרב ויילא לקרב; ואמרה (ה) ללא רכב על דבר אמת, כלומר, שבשביל שאתה בא בדבר אמת, לא באהבת-בנע ולא באהבת-כבוד וכדומה כי אם באהבת-קדש כאשר בארנו, אז בודאי תזלח, ואז (ו) ישלו עמים, הם הפלשתים, תחתיך, וחתיך השנונים יפלו בלב אויבי המלך שאול אבי; וממילא משמע כי תכלית דבריה הייתה שאז יוכל דוד לבקש אתה מאת אביה בשכרו כאשר הבטיח. — עד כאן הזכיר המשורר את דברי מיכל בעין מואמר מוסגר ועתה יסב הוא בנפשו פניו אל המלך ואומר (ז) שבאמת היה כדבריה שבסוף ככסא אליהם כו' (כדעת המבארים) וזהו יען (ח) שאהבת-לדק כו' על כן מהך אליהם אליך שמון ששין, כמה שנאמר ויאמר ה' קום משחבו (ש"א ט"ז) יותר מחברך אלו שאול ובניו, וכן הוא אומר לשאול ונחמה לרעך הטוב ממך, ושני הפסוקים (ט' וי') המה כגשר לעבור בו מן הנושא הראשון שהוא המלך לנושא אחר שהיא רעייתו השבה אליו עתה וחתי פסוק ט' השני מחובר לפי, ומלת מני הוראתה כמו מאז, מומן כביר, ובאורס: מן היכלי שן מני שמחוך צנות מלכים ביקרוחך, כלומר, הרי זמן רב, ובעודך איש רש ונקלה שמחוך צנות מלכים (כונתו על מיכל, ואמר בלשון רבים כדי להסתיר הדבר) רק בשביל יקררות נפשך, ולא בשביל עשרך ויחושך, ועתה נלכה צת מלך הריא כמלכה לימיך; ובל"א ראוי לתרגמו: טקן לחגוע החבטן פירטענטקטער, דיינטע וטעלטקטריגט וועגטן, אויט איהרטן עלטע ביינענטן פאלאסטעטן דרך ערגענט — כון טטפעה זיא אלס פירטטין דא לו דיינער רעכטעטן!

ומדי דבר המשורר צבת מלך ובשגל הסב פניו אליה ואמר (יא) שמעי צת וראי, כלמר החזוני על כל הנשעה והבני כי מאת ה' היתה זאת וכי מלפניו ילאה הגזרה, ועל כן שכחי עמך זה שבטך שבט בנימין אשר גלה שבט ממנו ובית שאול אביך אשר נקרעה ממלכתו ותנתן לדוד, שכחי כל זאת למשן לא תהיה לך לשוקה ולמכשול לב בזכרך כי ילא משבטך ומבית אביך כל הדרס ואז לא תתעלבי אל לבך ולא תחנוולי (יב) ואז יתאו המלך יפיד; וגם את זאת תדעי כי הוא עתה אדניך, בטלך ומלךך, ועל כן השתחוי לו והיי סרה למשמעתו, ואל הזכרי ראשינית פן יתנאה לבך ביחושך וזכרוס משפחתך וביית ללנינים צעיניו, והמופת יעיד כי רוח הנבואה דברה מגרון המשורר בדבריו אלה, כי ביום בוא על מיכל רוח גאוה ותבו לדוד בלכה, ביום ההוא אצדה חנה צעיניו (ש"ב ו') — ונפ' (י"ג, י"ד, ט"ו ט"ז) ישורר את בוא מיכל הכלולה בהדרס מביתה להיכל דוד המלך בלויח רעותיה, ונפי הנראה הביאה מדינת לור שהיא היתה העשירה בכל עם (י"ג) מנחה לדוד, להפארת כבוד החג הזה, כי מלך לור היה הראשון משכני דוד אשר כרת

עמו ברית אהבה, והנה מלות תחת אבותיך יהיו בניך (יו) הנה לדעתי מוסבות למיכל לנחמה על אבדן כבוד בית אביה, באמרו כי עתה היה יהיו בניו לשרים תחת אבותיה ולא יאבד נירם מתחת השמים; ואולם לפי זה היה צריך להיות תחת אבותיך יהיו בניך, ואולי לא חפץ המשורר להעלות על ראש שמחת מיכל את זכר עלצה ויגונה באר היטב, ועל כן שם פניו בדבריו אל המלך, כי אבות אשתו גם אבותיו המה, ודוד קרא לשאול אבי, ובלעדי זאת מלינו עוד מקומות רבים בתנ"ך אשר החליפו בהם המדברים את המינים עשרת מינים ברנע אחד (ע' גם הביאור ש"ב י"א כ"ה) ואף כי המשורר.

זאת דעתי בניאור המזמור, ועליו העצמתי את הדני בתי השיר הזה ובתים רבים מן השיר העשירי (ע"ש) ואם לא ימלאו באורי זה וכל באורי כלם הבאים כטפלים בהוך השיר, חן בעיני המבקר האמתי, אל נא ימהר לחיבני כמבאר, כי אם ידיני לכך זכות כמפורר; כי הנה הרשות ציד המשורר לתלות מגדלים בחוטי שערות, ומה גם צב שערות.

(ו) דגון — Dagon — הוא היה הראשון אשר למד לבני נור ולידון וכל גלילות פלשת מלאכת עבודת האדמה כמו קקרופס — Kekrops — לבני אתינא ועוד רבים, ואנשי המקיס אשר אכלו את תנובת המלאכה היקרה ההיא, ידעו להוקיר את ערכה ואת ערך המלמדה אותם — או הממליא אותה לפי דעתם — ויתנו את לבו אחרי מותו כלב אלהים ויקימו את אלמו צבית מקדשם ויסגדו וישתחוו לו.

ואולי היחה הוראת המלה הזאת בלשון פלשתים כהוראתה בלשון עבר על כלל סוגי הלחם — גטטריידע — והאומרים כי נקרא דגון על שם תבנית הדג אשר היה ללמו מחליו ולמטה, יסכימו גם הם כי קרובות המלות בשתי הלשונוה בהוראותיהן; אבל באמת ליירו אותו צדמות נחש ומדוע אישוא קראו לו דגון ולא נחשון?

(ז) אל נא יאשימי הקורא כי מקל אנכי בכבוד בני אדם בעיני דוד וכי נותן אנכי אותו חלילה לשונא המין האנושי כלו — מיזינטראפ —; יזכור נא באמת את רע לבב בני דורו אשר לחכו כנחשים עפר רגלי שאול מלכם ויזו את חמתם וקלפס עליו להשחיתו, ומדוע זה לא התעוררו רבים מעם ישראל, העם אשר הציל הוא מעבדות ושניה וחרפה בלשונם, להמליץ עליו בראותם כי כלחה אליו הרעה מאתו? וההפוך הוא כי עוד הוסיפו עמים על האש ומלשנים בסתר נמלאו בהמון רב לבא

ולבגיד לפני המלך פעם בפעם איפה הוא מסתתר, וברדתו לרדפו ירדו אחו מ צ ה ו ר י ישראל ככל אשר הפך, ואם אמר תאמר כי מיראתם את חמת שאלו לא נועזו לדבר טוב על דוד לפניו? מדוע זה הקשו עליו בצוותו אותם להרוג את כהני נבי, וישלמו? אין זאת כי אם משנאחם את דוד או מאהבתם לשלם רעה תחת טובה, לא חשו לנפשו; ויושבי קעילה היו נכונים להסגיר את דוד בידי רודפו, את דוד — אשר הגילם עוד ביום ההוא מיד שסים! ומי מזני העברים דבר מאומת טוב עליו אל המלך מבלעדי יהונתן אשר בן גדיבם היה וגדיבות בלנבו? ומזמורים רבים בספר תהלים יענו בדוד כי לא האמין בבני עמו — ולא בלי נדק.

(ח) הוא מזמור נ"ט בתהלים, ומשלבים בו איזה פסוקים ממזמור כ"ב, אשר לדעתי יסדו מחברו גם אותו בעת לרה אשר חזר בה המזמור הנ"ל, והביאוני לזה הדעה איזה דמיונות וכוויים בולטים הנמלאים בין שני המזמורים האלה; והקורא המעיין יבין היטב את כונתי בקראו את המזמור כ"ב נסיף הסיר השניעי.

(ט) הגדת חז"ל בצרכות פרק ראשון דף ד' על פסוק עורה הנבל וכנור, ודומה לזה ינד גם משל הקדמונים — מיטה סלוקים — על נבל השמל.

(י) הבית הזה הוא רעיון ביירוץ האנגלי בשיריו היקרים הנקובים
בשם: Hebrew melodies of Lord Byron.

(יא) לדעת קצת מפרשים בהשאות אבישי את דוד לשלוח ידו בשאלו בנוערה (ש"א), נסה בראשונה לכרות את כנף נועילו לראות מה יאמר לו לבי; ואז השיב אחור ימינו מבלע כי כבר הכס לבו אותו, על אבר עשה גם את זאת כעדות הכתיב.

(יב) וס הכמינו ז"ל בצרכות דף י"ב ע"ב ובויק"ר פ' אמור יגידו כי זכור זכר שאלו טרם הראותו את פני שמואל את חטאת מרי אשר חטא בדבר הדינת כהני נב, באמר: ואלו אורים ותומים לא קאמר? נושם דקטליה לנוב עיר הכהנים! ומפרש שם רש"י ז"ל: "לפי שכתביש ממנו שלא יאמר לו אתה נרמת לעמך שלא נענית באורים ותומים לפי שהרגת את הכהנים ע"כ, והנה כתוב אחד אימר, וישאל שאלו בה' ולא ענהו ה'; גם בחלומות גם באורים גם בגביאים" (ש"א כ"ח ו') וכתוב אחר אומר: וגם לשאלו באוב לדרוש, ולא דרש בה' (ד"א י' י"ד) — הא כיצד? ועוד כתוב אחר מסייעו למקרא של ד"ה דכתיב: ויהי בצרות

אביהר אל דוד, אפוד ירד בידו (ש"א כ"ג) והרי לא היה האפוד צב צב
צידה שאל למלחה בפלטים? וזה הרניש כבר המצאר וענה מה
שענה בדרך השמרה בעלמא, והנראה לחרץ בני הכתובים המכחישים זה
את זה הוא: כי שאל לא ידע דבר מזריחת אביהר ומירידת האפוד בידו
ויש לחצור לו לשאל בה' ולא מנא האפוד, וע"ז אמר הכתוב וישאל
בה' ולא ענהו גם באורים; אולם כשמע שאל את המעשה הזה, נסוב
מיד מאחרי אלהיו ולא שם על לבו לחפש את האפוד כאשר חפשו
בעלת אוב וימנא — וע"ז אמר הכתוב הכני: "יגש לשאל באוב לדרוש
ולא דרש בה', ותהיה לפי זה הכונה בדברי חז"ל, ואלו אורים ותומים
לא קאמר משום דקטליה לנוב עיר הכהנים: לפי שנחבייש ממנו שלא
יאמר לו אתה גרמת לעלמך שלא יהיה לך אור' לשאל בהם לפי שהרנת
את הכהנים, ושוב הוא יוהר ללחץ מעט כתוב אחד, מלהכחיש מקרא
מלא אחר — וכן נא גם בתוך השיר.

(יג) הרי גלבו, ילאו מרכבי הר עיבל אשר עליו תרנץ הקללה,
והולך ועובר מלא רחב ארץ כנען בנבנוניש תכופים; מלבד עמק יזרעאל
הרובץ בחיקו, המהפך הרכסים לבקעה.

(יד) בש"א י"ה אומר הכתוב: ויאהבו ונתן כנפשו, באהבתו
אותו כנפשו; ולהלן (שם כ') הוא אומר כי אהבת נפשו אהבו, בלי
כ' הדמיון; והר"י עראמה (שער כ"ג) לא כפרים ביניהם; ובאמת יש
הפרש גדול ביניהם כי באהבת איש את זולתו כנפשו, תוכל האהבה
להיות תלויה בציוה דבר המחשבל בהפסד הנפש והחושים, כי גם אהבת
האדם את עצמו היא לשעמים אהבה תלויה בדבר; אבל אהבת נפש
היא, כמו שהנפשות הנפרדות אוהבות זא"ז ואיננה תלויה בדבר חפץ
החושים, (הרו"מ) כמאמר חז"ל איזוהי אהבה שאינה תלויה בדבר? זו
אהבת דוד ויהונתן. ואהבה כזאת היא: אהבה תכון עולם עוה ממות'
ועליה גם שרתי בשיר השביעי.

(טו) לבלי יעלה על לב איש כי מיחס אנכי מדה רעה לכלל בני
האדם בשומי אותם לשמחים לאד זולתם, הנני מניד מראש לא נסחר
כי אנכי לא על רוח הבחירה כונתי המחטוססת בלבב האדם, כי אם
אל כרות התמידי וההכרחי אשר יקרה הטבע בכל ברואים כי
ההווה וההפסד משולבים יחד; מעפר למח נובל אחר ילמח, כי נבול
ומת כנת כס היוצר להמרי הכריאה, לורות חדשות בלות ומתחלפות
לרגעים, אך אין כל חמר חדש תחת השמש.

Nam quodeunque suis mutatum finibus exit.
Continuo hoc mors est illius, quod fuit ante.
(Suer. lib 2.)

(טז) מקורו אנדת חו"ל בסנהדרין דף י"ט, ורוח הפיר כוליקני
להפך האגדה וליחס למיכל את המעשה הטוב שהוא אשר חו"ל באגדתם
הנ"ל מיחסים לפלטי; וגם ברש"א בחדושי' על האגדות נותן חלק למיכל
בגניעות הזאת, ומכרכר כמה כרכורים עד אשר ידרוש על מיכל את
הפסוק אשר יראת ה' היא תחלל, אשר דרשוהו חו"ל על פלטי.

(יז) עיין לעיל בערה סימן ה'.

(יח) עיין בספר מליצת ישרון להחכם ר"ש לעוויוזאהן דף כ"ח.

(יט) באגדה (ברכות ד') עד חזות הלילה היה עוסק בדברי
הורה מכאן ואילך בשירות ותשבחות.

(כ) אנדת חו"ל (שנת דף ל').

לוח הטעיות

צ"ל	תחת	שורה	צד
וּלְמִי	וּמִי	10	VII
גִּלְגֻּלְתִּי .	רֵאשִׁי	11	VIII
תהיה החכמה נר	תהיה נר	4	2
בֵּן	בֵּן	10	3
אֶךְ יַד הָאֲהָבָה	אֶךְ הָאֲהָבָה	20	4
לְהַשְׁמֵעוֹת	לְהַשְׁמֵעַת	26	—
וַיִּפִּי	וַיִּוִּפִי	11	12
מַנְגִּינֹת לֵה עִירוֹ	מַנְגִּינֹת הָעִירוֹ	11	13
בְּבִדְלָה .	בְּבִדּוּלָח	9	14
וּבִיּוֹם הַחֲדָשׁ וּבִיּוֹם הַחֲדָשׁ	בֵּן בֵּית ד' לְבֵית ה' נִשְׁמַט בֵּית זֶה :	—	16
בָּאוּ הַנְּבֻעָתָה כָּל שְׂרֵי פִלְקָה			
וַיַּעֲשׂוּ הַלּוּלִים וּמִקְרָא קִדְשׁ			
וַיֹּאכְלוּ יַחְדָּו עַל שְׁלַחַן הַמִּלָּה .			
אֱלֹמִים	אֱלֹמוֹת	2	17
אוֹצֵר	אוֹצֵר	12	—
סָתְרוּ	סָתְרוּ	8	18
מִדְּבָרָה	מִדְּבָרָה	5	19
בָּשָׁל	בָּשָׁל	8	21
בָּשָׁל	בָּשָׁל	12	23
נִשְׂאוּ	נִשְׂאוּ	4	25
דָּרְבָן	דָּרְבָן	20	28
יִשְׁבֹּן	יִשְׁבֹּן	2	29
וּלְמַד	וּלְמַד	13	32
אֵת	אֵת	10	44
וַיִּזַּל	וַיִּזַּל	7	50

לוח המעיות

צ"ל	תחת	שורה	צד
—	—	—	—
אחר	אחר	12	51
עֲפָתָה	יַעֲפָה	15	52
שַׁלְחָה	שַׁלְחָה	—	—
מֹות	מֹות	15	56
שֵׁם יִבְרָה	יִבְרָה	2	62
עָלִי	עָלִי	18	63
נְהַפְכֵתִי	נְהַפְכֵתִי	12	66
אֲנָלָה	אֲנָלָה	49	67
הוֹבֵן	הוֹבֵן	17	71
קוֹלָה	קוֹלוֹ	2	74
תִּשְׁמִיעַ	יִשְׁמִיעַ	—	—
תֵּאבֵק	תֵּאבֵק	20	—
פִּשְׁטוֹ	פִּשְׁטוֹ	3	81
אֲסוֹן	אֲסוֹן	17	85
נִבְבָּה	נִבְבָּה	5	87
כְּסוֹ	כְּסוֹ	6	94
עֵינַיִם ?	עֵינַיִם	16	104
רַחֲשִׁי	רַחֲשִׁי	16	105

